

On és el Crist en l'horror de la guerra?

Foto: FEFERBERG/AFP

**Càritas, la
presència
d'ajuda més
gran a Albània**

És la catàstrofe humanitària més gran que ha colpejat el vell continent des del final de la Segona Guerra Mundial. Quin tipus de bogeria ens pot empènyer a tragèdies d'aquest tipus i de quina manera, en el futur, podem treballar perquè mai més no haguem de presenciar un calvari d'aquestes dimensions? Així comença la crònica de primera línia que ha escrit Cristina Rius per a *Catalunya Cristiana*, enviada especial als Balcans del diari *Avui*. Aquesta jove periodista ens aporta la visió d'esperança de les

entitats i persones cristianes presents al conflicte.

A més, també presentem la crònica de l'acte que va organitzar Cristianisme i Justícia amb la presència, entre d'altres, de Bru Rovira, enviat especial als Balcans de *La Vanguardia*. «La guerra declarada per l'OTAN és un conflicte bèl·lic mal plantejat que no ha previst la infraestructura humanitària necessària per atendre els milers de refugiats albanesos», denuncia aquest periodista. Aquesta guerra

va per llarg i potser té tant a veure amb el negoci de les armes com amb l'excusa de la defensa dels drets humans. Amb aquest conflicte l'OTAN ha desautoritzat unes Nacions Unides que mai no han estat al cent per cent.

Pàgines 20-22

Maria, font de salut per als malalts

El Dia del Malalt d'aquest any té com a lema «Maria, salut dels malalts». Aquest missatge va dirigit als malalts i als seus familiars i a tots aquells que treballen en el món de la salut i la malaltia. L'objectiu és el desig de contribuir a aprofundir en la figura de Maria, a qui invoquem com a Mare de la Salut i com a model de servei. La vinculació de Maria amb la salut dels malalts i més en general, amb el món del sofriment humà, té la seva arrel en l'Evangeli. Davant de qualsevol mirada neta, ella apareix sempre propera a la vida de cada dia i a les seves vicissituds, sensible al sofriment, compartint el goig i les esperances, les alegries i les tristesses dels homes.

Catalunya Cristiana us ofereix com a complement del dia del malalt un reportatge sobre el Cottolengo de Barcelona, fundat pel jesuïta Jacint Alegre. Un centre que és més que un lloc d'acollida de malalts, és una comunitat que viu a l'empara de la providència.

Pàgines 5-8

El P. Pio, beatificat

Què deu tenir Francesco Forgione, és a dir, el P. Pio de Pietrelcina, per aglutinar milers de persones al voltant de la seva figura? Sobre aquest sacerdot, que pertany a l'orde dels Frares Menors Caputxins, s'han escrit més de 200 biografies, s'han aixecat només a Itàlia més de 600 estàtues... Convé no oblidar la veritat de la seva història i no deixar-se enlluernar pels fets miraculosos, com si el P. Pio s'hagués mogut entre

la fantasia i l'espectacle. Va tenir una vida molt dura. Alguns estaments eclesials el van rebutjar per haver rebut els estigmes de la Passió del Senyor. Però quatre anys abans de la seva mort, Pau VI el va reintegrar plenament a les seves funcions.

Ens trobem davant d'un home bo, senzill, popular, un home de Déu.

Pàgina 9

Sumari

Carta del Papa als artistes

Mons. Amigo celebra els 25 anys com a bisbe

Pàg 25 Sant Jaume estrena dos murals de Pallarès

Pàg 29 Xavier Tort, president del Consell de Joventut de Barcelona

Una escriptora de bondat: M. Àngels Anglada

Editorial

A propòsit de Littleton

Diu un proverbi turc que quan se't trenqui la roda del carro tothom et dirà per on haves d'haver passat. Ara, encara en la memòria l'esfereïdora matança de Littleton, als Estats Units, tots semblen estar d'acord que la facilitat amb què es pot obtenir una arma en aquell país és la gran culpable d'aquesta tragèdia. Fins i tot el president Clinton diu que posarà fi al descontrol de la venda d'armes.

La pregunta que ens fem des d'aquí és si deixant de vendre armes, es posa fi a la violència; potser s'evitarien, si més no a curt termini, morts; tanmateix, el problema no hauria estat eradicat. Perquè aquest no rau en les armes sinó en les persones. Per tant el problema és d'educació, dels valors que es reben en el si de la família, de l'escola i de la societat.

Si bé al nostre país no hem arribat als extrems nord-americans, la violència tampoc no ens és estranya. Alguna cosa està fallant en la nostra societat.

Cal repensar la quotidianitat. Buscar allà on l'agressivitat brolla sense proporcionalitat. Identificar què de mimètic hi ha entre els nostres joves respecte a allò que fan els adults. I corregir avui, abans d'haver de començar a posar pegats demà.

Una dada que ens hauria de tenir preocupats és la que es presentava en forma d'enquesta del mateix Ministeri d'Educació i Cultura espanyol: el 25% dels alumnes d'ESO diuen que estan una mica preocupats per la violència a l'escola i un 8% molt preocupats.

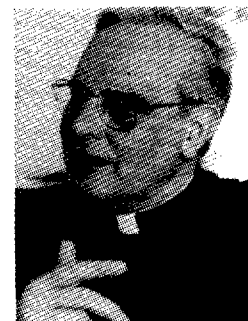
Els estudiants ens ho estan dient: hi ha violència a les escoles, perquè en els joves hi ha violència. La que els transmeten els mitjans de comunicació, la que transmeten els adults al carrer -només cal passejar-se pel mig d'un embús de trànsit—, la que volent o no transmeten els pares als fills, els professors als alumnes... La violència a les escoles és només un símptoma dels problemes més grans que confronta la societat. Cal redescobrir els valors, cal redescobrir la família i cal redescobrir la fe. I aquest és el repte: no acusar la conseqüència de ser la causa.

Sumari

10

Carta del Papa als artistes

11

Mons. Amigo celebra els 25 anys com a bisbe

25

Sant Jaume estrena dos murals de Pallarès

29

Xavier Tort, president del Consell de Joventut de Barcelona

31

Una escriptora de bondat: M. Àngels Anglada

CATALUNYA CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Manuela Vázquez, MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronati i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of PressMembre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Algèria, una altra ocasió perduda

Abdelaziz Buteflika és el nou president d'Algèria sorgit de les eleccions del dia 15 d'abril passat. Era el candidat oficial del règim militar, és a dir, va ser escollit pel grup de generals que dirigeix el país i les urnes van ratificar-ne l'elecció. El muntatge hauria estat acceptat, amb reserves, per les forces democràtiques i islamistes si les regles de joc haguessin estat netes. Les formacions polítiques i religioses d'oposició al règim, en un primer moment, van acceptar participar en la campanya electoral i, juntament amb Buteflika, van inscriure's altres sis candidats que representaven un ampli espectre de la societat algeriana. Però el règim va jugar brut, tot l'aparell del poder va posar-se al servei de Buteflika i va quedar clar que els generals havien decidit que el seu candidat sortiria elegit a la primera volta per majoria absoluta. Com que les urnes eren un detall secundari, els sis candidats no oficials van adoptar l'única postura digna possible: van denunciar el frau que estava programat i es van retirar el dia abans dels comicis.

Els derrotats, doncs, no van ser els sis candidats no oficials, sinó la democràcia. Novament, Algèria perdia una altra ocasió d'encarrilar el seu futur en un marc democràtic i amb un sistema de partits polítics que significués la fi d'un règim dominat pels militars i que obrís el camí a una estabilitat política que posés fi als vuit llargs anys de guerra civil que ha causat desenes de milers de víctimes.

El règim, en els últims temps, ha aconseguit posar fi a les esgarrioses matances que el 1997 van situar Algèria en el punt de mira internacional i que van fer creure que els grups armats islamistes podrien arribar al poder i crear un

Abdelaziz Buteflika.

Estat teocràtic a l'estil de l'Iran o l'Afganistan. Tanmateix, si bé no es produeixen els assassinats en massa, sí que hi ha un degoteig continu de víctimes. La guerrilla islamista ha estat reduïda a la seva mínima expressió però no eliminada. La ferida sagna menys, però l'hemorràgia no està estroncada.

Degradació de la situació econòmica

Si bé la situació política està controlada per la cúpula militar, el punt més feble es troba en la degradada situació econòmica que, malgrat les felicitacions del Fons Monetari Internacional (FMI), no para de degradar-se per a la major part

de la població. Hi ha un fort índex de creixement de la població que es troba amb un sector agrari subdesenvolupat que obliga el país a importar de l'exterior gairebé tot el que consumeix. Mentre el petroli i el gas, úniques riqueses exportables, van tenir preus alts, tot funcionava, però la caiguda dels preus, a partir del 1986, va portar la crisi, el desenvolupament del mercat negre, la corrupció a gran escala i el creixement descontrolat del deute extern (31.000 milions de dòlars el 1998).

La crisi econòmica va comportar una crisi política, amb les revoltes populars del 1988 i el ràpid desenvolupament del Front Islàmic de Salvació (FIS), integrista i populista. Quan aquest va guanyar les eleccions legislatives el 1991, els militars van intervenir per posar fi al procés d'obertura democràtica i s'inicià la guerra civil. Es va instaurar una economia de guerra i el 1994 el país va fer fallida: no podia pagar els seus deutes. Aleshores va intervenir l'FMI, que aportà diners a canvi que Algèria liberalitzés la seva economia. Això va suposar, entre altres mesures, posar fi als preus subvencionats que feien créixer fortament el dèficit públic, devaluar la moneda i privatitzar empreses públiques.

Enorme cost social de la crisi

Després de cinc anys d'aplicar les receptes de l'FMI les xifres macroeconòmiques són satisfactòries: inflació feble, dèficit pressupostari dominat, balança comercial excedentària i lent creixement de l'economia. Ara bé, el cost social d'aquests «èxits» ha estat

enorme. L'equilibri dels intercanvis amb l'exterior és degut a una reducció brutal de les importacions, que han suposat unes grans alces de preus dels béns de consum. Però els problemes estructurals són els mateixos: el 98% de les exportacions del país són gas i petroli (cosa que suposa una dependència total dels preus internacionals dels hidrocarburs), el 75% del consum de cereals ha de ser importat, la producció industrial ha reculat el 50% entre el 1994 i el 1997, les empreses públiques no funcionen per falta de diners per modernitzar-se, la reducció dràstica de les importacions frena l'activitat econòmica per manca de peces de recanvi i de determinats productes. Les classes mitjanes desapareixen. Les condicions de vida s'han degradat quan els preus dels productes de primera necessitat (aliments) han pujat i s'han reduït les despeses estatals en sanitat, ensenyament i habitatge. En definitiva, dotze milions d'algerians (el país té trenta milions d'habitants) viuen en la pobresa mentre els militars i els polítics que posseeixen el poder tenen el control dels productes alimentaris, de la construcció i dels treballs públics.

La guerra civil fa inviable que el país pugui acollir inversions de l'estranger que ajudin a millorar les condicions de vida de la seva població. Per posar fi al conflicte és necessària una obertura política. No és precisament aquesta la via que s'ha seguit ara, amb l'elecció presidencial. Caldrà esperar una nova ocasió.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

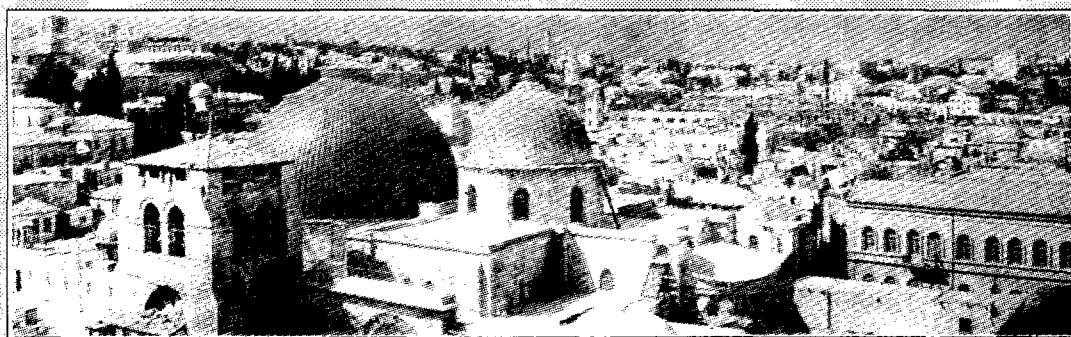
Humor

Pelegrinatges a TERRA SANTA

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost
Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre
Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

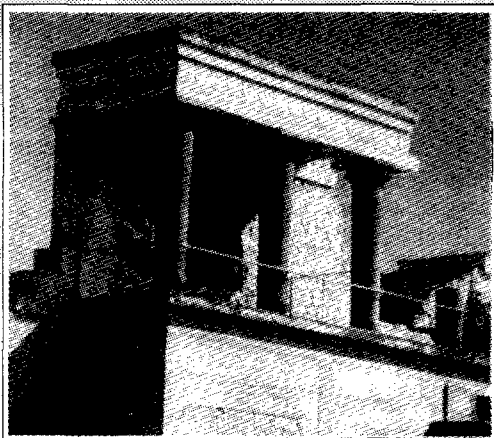

Una preparació ben eficaç
per celebrar el Jubileu
de l'any 2000

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

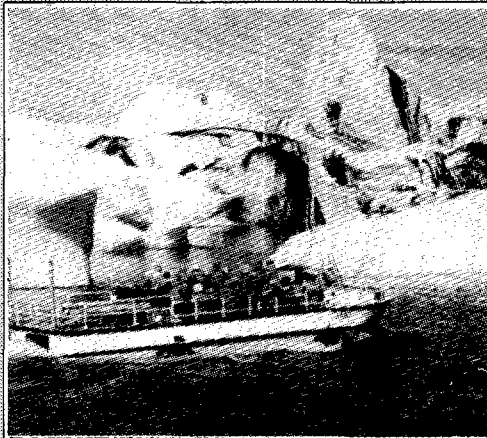

MERCATRAVEL S.A.

Del 2 al 9 de maig
XIPRE / CRETA

Història i cultura de les grans
illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny
ISLÀNDIA

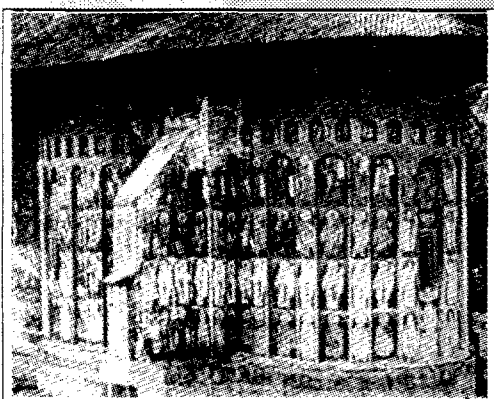
Un enclavament molt característic
de l'Atlàntic septentrional

Del 12 al 20 de juliol
ALEMANYA
Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de
l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

De l'1 al 12 d'agost
ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul
El camí de l'Orient, amb la
crulla de l'Imperi bizanti

Del 4 a l'11 d'octubre
DE LORETO A
METJUGORJE

Ruta mariana pels santuaris de la
Costa Adriàtica

Del 20 de novembre
al 8 de desembre
AUSTRÀLIA i
NOVA ZELANDA

Les comunitats humanes de
l'altre extrem del planeta:
les nostres antípodes i el seu entorn

La Mare de Déu comparteix les alegries i les tristesses dels homes

■ El 9 de maig se celebra el Dia del Malalt a tot l'Estat

El Dia del Malalt d'aquest any té el lema «Maria, salut dels malalts». Aquest missatge va dirigit als malalts i als seus familiars i a tots aquells que treballen en el món de la salut i la malaltia. L'objectiu és el desig de

contribuir a aprofundir en la figura de Maria, a qui invoquem com a Mare de la Salut i com a model de servei. La vinculació de Maria amb la salut dels malalts i, més en general, amb el món del sofriment humà, té la seva

arrel en l'Evangeli. Davant de qualsevol mirada neta, ella apareix sempre propera a la vida de cada dia i a les seves vicissituds, sensible al sofriment, compartint el goig i les esperances, les alegries i les tristesses dels homes.

Entrevista a Maria Claustre Solé

«Maria pot cantar que Déu és a prop dels qui sofreixen»

Maria Claustre Solé és religiosa de la Companyia de Maria, professora d'Antic Testament a la Facultat de Teologia de Catalunya i sotsdirectora de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Catalunya. Reconeguda biblista, fa un retrat de Maria com a consol dels malalts.

—Com definiria la figura de la Mare de Déu?

—Com una dona ferma amb una fe adulta, oberta a Déu i plenament sensible a les necessitats dels homes. A vegades s'ha pogut presentar Maria com una figura de grans virtuts però separada de la vida del seu poble i de la missió del seu fill i el que el Nou Testament ens vol mostrar és que a partir de Maria la història fa un tomb perquè en ella se'ns mostra la presència de Déu que al llarg de la història de la salvació deixa ben clar quins són els seus preferits: els pobres, els febles, els qui sofreixen. Crec que a vegades s'ha arribat a camuflar la dona ferma de l'Evangeli embolcallant-la amb tota mena de vestimentes celestials, fent-la un xic allunyada. No oblidem que Jesús ens la va deixar per mare i les mares són les que estan sempre a la vora, sobretot dels fills més necessitats. En Maria trobem recollides totes les esperances, tots els anhels, però l'esperança de Maria és una esperança amb majúscula perquè no només esperava que Déu actués sinó que va deixar que l'esperança l'anés treballant fins a fer-la totalment acollidora del voler de Déu.

—Per què hi ha la tradició de demanar la intercessió de Maria per part dels qui estan malalts o pateixen?

—Perquè per la seva situació de Mare de Jesús ocupa un lloc molt especial, i per la seva situació de Mare nostra —Jesús ens la va donar en la creu— podem tenir certesa de la seva companyia. Ella, que va seguir Jesús fins al final i va restar dreta al peu de la creu portant damunt seu tot el pes de la solitud del Fill, pot fer costat a tantes solituds d'aquells fills que es troben amb la creu en el seu camí vers la voluntat del Pare.

—La confiança de Déu és el tret característic de l'existència de Maria?

—És un tret que vertebrava tota la seva

vida, ja des de bon començament. Segons l'evangelista Lluc, a Maria se li fa un anunci: ser la Mare del Salvador, anunci que és una crida i alhora un repte. Maria dialoga amb Déu i, conscient de les dificultats, ho exposa. No se li donen explicacions, només una promesa: Déu estarà al seu costat. I Maria, dona de fe, en té prou. No li seria gens fàcil però tenia experiència de Déu i se'n refia. Diu que sí, que aposta per ell tot i que no pot comprendre les implicacions de la seva disponibilitat. La fe, no és cosa d'un moment i prou, és un llarg camí; més ben dit, podríem dir que la confiança no és altra cosa que la fe viscuda joiosament en el caminar de cada dia. I això és el que li va tocar viure a Maria. El centre del seu *Magnificat* no era ella ni la sort que havia tingut, ni els mèrits que Déu li havia trobat. Maria sap que només l'Amor gratuït de Déu és el centre de la seva vida. I ella, sovint sense entendre, viurà sempre tenint com a centre el seu Fill i el seu projecte: el Regne. Ho guardarà tot dintre el seu cor, i en la pregària vespertina, el seu fiat es veurà renovat dia a dia. I ella parlarà a Déu de la seva petitesa que no li permet d'entendre la grandesa del projecte del seu Fill, però continuarà estimant-lo. Déu no ens demana que entenguem sinó que estimem, que ens refiem i això és el que ella farà en tot moment. Discreta, com una ombra amorosa, intentarà sempre comprendre aquell fill, per cert, gens fàcil... Com a tantes mares,

també a Maria el seu fill la mantindria en vetlla perquè no pot deixar de donar voltes dintre seu. O té raó Jesús o la tenen les autoritats religioses. Aquestes diuen que està endimoniat... i sempre han dit que el gran sacerdot representa Déu. Com és possible? Perquè és el representant de Déu el qui condemna el seu fill per blasfem? Qui està equivocat? I el seu Fill mor dient: «Déu meu, Déu meu, perquè m'has aban-

donat?» És que Déu el pot abandonar? Doncs bé, si Déu sembla llunyà, ella seguirà al seu costat. Serà cert que els plans de Déu no són els nostres. Simeó tenia raó quan deia que una espasa la traspassaria. Tot es va acomplint. Llavors, també serà veritat el que deia Jesús. Ella ho té present. Només li queda el record de les paraules del seu fill i s'ho juga tot en aquesta causa.

—Maria al peu de la creu, pregant pel dolor de la mort del seu fill, pot ser un punt de referència per la pregària dels malalts que pateixen?

—Es pot pregar de moltes maneres. Maria prega mantenint-se dreta al costat de la creu amb la llàntia de la fe encesa. Prega acceptant la voluntat del Pare tot i no entendre-la i prega acceptant de ser la mare dels amics de Jesús tot i sentir les entranyes destrossades.

—El *Magnificat*, recull la tendra mirada de Déu que mira els pobres, els desvalguts i els malalts?

—El *Magnificat* és la cançó profunda de l'esperit de Maria en perfecta harmonia amb el cor de Déu. En aquest cant ella ens ensenya a deixar-nos mirar per Déu. No és fàcil deixar-se mirar per Ell perquè tenim por i no ens n'acabem de refiar. Maria ens ensenya a descobrir que per damunt de la nostra petitesa hi planeja la immensa tendresa d'Algú que ens estima precisament perquè som petits, fràgils. Créixer en la fe vol dir ser conscient d'això i assolim la maduresa en la fe quan tenim la convicció profunda que Déu no tan sols fa coses grans per nosaltres sinó que, en nosaltres i a través nostre, també pot fer coses grans pels germans. Maria ens conver-

teix així en evangelistes i ens ensenya a comunicar a d'altres la joia de ser mirats per l'atenta mirada d'un Déu Pare-Mare, que vetlla i anima el creixement dels seus fills. Avui ens convida a nosaltres a prestar als altres aquest servei de donar a conèixer aquest Déu a qui, com Jesús, podem anomenar Pare. Maria ens revela

(Continua a la pàg. 6)

Foto: Josep M. Lago

Maria Claustre Solé.

És molt important donar consol als malalts.

(Ve de la pàg. 5)

les preferències de Déu i cap on s'inclina la balança del seu cor alhora que ens convida a contemplar la història pel costat que a nosaltres ens costa més de veure: per la banda dels valors del Regne. Abans que Jesús comenci a predicar-lo, Maria ja ens el desvetlla una mica i ens diu que els béns del Regne no estan en mans dels qui tenen poder sinó dels senzills, dels petits, dels qui saben viure penjats de la mà de Déu. Maria dona la seva veu a tots aquells que esperen la salvació de Déu, als qui l'acullen, als pobres, als humils, als marginats, víctimes de tota mena d'opressió. Porta-veu de pobres i humils, predilectes de Déu, Maria pot parlar i cantar perquè ella és pobra i humil. El càntic de Maria, però, se'ns fa difícil de cantar perquè només podem fer-ho quan som capaços de donar gràcies i alhora ser lluitadors per allò que cal canviar. Maria pot cantar que Déu és a prop dels qui sofreixen, perquè ella va ser

la primera a experimentar-ho.

—**Maria pot ser adoptada com a model pels professionals de la sanitat per la seva capacitat de servei als altres?**

—Maria en la seva persona fa experiència de l'Amor de Déu i quan un fa experiència de Déu sap què és el que li demana: posar-se en camí sempre que algú el necessiti. Aquesta és la constant crida de Déu: posar-se en camí sempre que al nostre voltant hi hagi algú que necessiti el nostre temps, la nostra paraula, la nostra capacitat d'escoltar, el nostre servei. Més encara, Maria ens ensenya a situar-nos al costat de les persones d'una manera molt determinada. No espera que Elisabet li demani ajuda ni espera que en la festa de les noces de Canà els nuvis li preguin que faci d'intercessora. Ella sap estar sempre a punt i discretament. Hi ha una imatge que a mi em va fer pensar molt i que crec que pot reflectir l'actitud dels professionals de la sanitat: *La Pietà* de

El patiment de la família dels malalts

Anna Algueró és presidenta de l'Associació de Familiars de malalts d'Alzheimer de les Terres de l'Ebre (AFAT) i vicepresident de l'AFA de tot Tarragona. Algueró va decidir, fa quatre anys, en un moment que no treballava, no reincorporar-se al món laboral i dedicar-se a tenir cura del seu pare malalt d'Alzheimer. Aquesta dona de quaranta set anys, explica que des de l'Associació s'intenta informar sobre l'Alzheimer als familiars del malalt, a més «els oferim suport psicològic, i als que són creients, parlar de com ho viuen des de la fe».

La presidenta d'AFAT afirma que moltes vegades la família del malalt pateix molt perquè l'han de deixar en una residència perquè han de treballar i no el poden atendre i això els planteja un conflicte ètic i moral molt fort. D'altra banda, també es dona el cas que si en poden tenir cura, la persona de la família que atén el malalt pateix molt i està molt estressada, «és molt dur quan aquella persona que estimes a causa de la malaltia no et reconeix, només et veu com una persona que el tracta tendrament». Algueró apunta que «l'Alzheimer acostuma a ser una malaltia molt llarga, on el malalt pot viure més de deu anys i això va minant per dins la persona que el cuida. És molt dur al principi de la malaltia quan perden les capacitats cognitives, marxen de casa i no saben tornar, van perdent tots els records, fins que arriben a viure prostrats al llit com un vegetal» i continua dient que «aquella persona que tant estimes, que recordes amable, divertida, se'n va quan el cervell deixa de funcionar i quan més endavant el cos ja no li respon i està al llit la seva imatge és com una foto del que havia estat».

Anna Algueró explica que ara que el seu pare està al llit sense poder-se moure i sense reconèixer la família, ella, que en té cura, té temps per fer pregària i creu que, encara que costa molt, «la pregària més bona és demanar a Déu poder acceptar el que vingui, que es compleixi la seva voluntat.»

Miquel Àngel. Si et mires bé l'estàtua t'adones que Maria està asseguda d'una manera un xic sorprenent. No es limita a seure sinó que és com si tota ella es buidés per donar cabuda al fill. Tota ella és una patena. No pot fer altra cosa que acollir el cos del Fill i presentar-lo al Pare. És tota acollida i ofrena, ofrena barrejada amb el fill immolat. Amb la seva actitud ho diu tot. Perquè davant del qui sofreix hem de parlar amb actituds més que amb paraules. A vegades sols podem acompanyar i acollir. Acollir i pregar. Recordo aquells fragments del llibre de Job on els amics intenten consolar-lo aconseguint l'efecte contrari: «De coses així n'he sentides massa: / no es pot aguantar el vostre consol / Quan acabareu de dir coses sense solta? / Què us obliga a replicar-me / Si us trobéssiu en el meu cas, / jo també parlaria com vosaltres: / us faria un gran sermó / movent, compassiu, el cap. / Us consolaria amb bones paraules, / m'afanyaria a

dar-vos confort (16: 2-5). Perquè convé no oblidar el problema del qui sofreix: com acceptar, de manera lúcida, la presència del dolor i alhora continuar creient en el fet que Déu m'estima? Job recrimina als seus amics els seus consells. No és que els amics siguin dolents, simplement no poden comprendre, donat que no saben entrar en la pell del qui sofreix. Per això les seves respostes són buides i desencertades. Són les eternes respostes que els rics donen als pobres, o les clàssiques receptes de conformitat que donen els qui tenen bona salut quan visiten el malalt prostrat pel dolor. L'actitud d'acollida silenciosa que trobem en Maria ens ensenya a situar-nos a la vora però amb molt de respecte, respecte que pot ajudar a portar el qui pateix davant el misteri de l'actuar de Déu en la vida dels homes. I un regal que sempre podem fer a una persona que sofreix és parlar a Déu d'ella.

Marta Puyol

Maria, salut dels malalts

Per a aquesta Jornada dels Malalts, que celebrem aquest diumenge, dia 9 de maig, s'ha escollit un lema molt important: «Maria, salut dels malalts». És una aclamació amb la qual, des de fa molts segles, inovoquem la Mare de Déu en les lletanies lauretanes, un cop acabada una part del Rosari, «Salut dels malalts, pregueu per nosaltres».

Saludant com ara faig tots els malalts en aquest dia de la seva festa, vull dir-los que a la Verge Maria veritablement se la pot invocar com a salut dels malalts. Quan manca la salut i aquest mancament està danyant el nostre cos, i també molt sovint la nostra ànima, hem de cercar el remei oportú per restablir-nos i donar reforç a la nostra vida. Moltes vegades, a més dels medica-

ments i altres receptes que ens puguin fer, també necessitem un consol, una companyia, una comprensió i una estimació i amor que ens ajudi i ens doni força per no caure en la tristesa, en el descoratjament i potser fins i tot, en la desesperació.

Maria és aquesta guia espiritual que ens acompanya i ens acompanyarà sempre, si li demanem el seu ajut. En tantes i tantes invocacions de la Mare de Déu com tenim en les nostres parròquies i en santuaris, dedicats a Ella, sempre hi trobareu aquesta petició per obtenir la salut o per curar-nos d'algun mal o altre. El nostre poble cristià des de sempre ha entès que Maria és la salut dels malalts, és a dir, aquella a la qual ens hem d'apropar més, perquè a les seves

mans té el remei de tots els nostres mals. Ella ens va dur i donar Jesucrist, el nostre Salvador.

En aquesta Jornada del Malalt d'enguany, la companyia de Maria que hem de sol·licitar en les nostres pregàries, serà un consol, una ajuda i un alleujament per als nostres sofriments. No va ser ella una dona plena de sofriment en el camí que va haver de fer acompanyant el seu Fill, home de dolors?

Davant del dolor no podem pas passar de llarg. Hem de parar-nos davant del sofriment dels nostres germans. Això no vol dir ni significa una curiositat, sinó una disponibilitat que hem d'exercir a casa o bé en el servei religiós dels hospitals. Hem d'ésser sensibles als sofriments dels altres, amb una actitud

que ofereixi ajuda al sofriment que hem de suportar. «L'home, diu el Concili Vaticà II, no pot trobar la seva pròpia plenitud, si no és en l'entrega sincera de sí mateix als altres».

Celebrem doncs, aquesta Jornada del Malalt amb un gran amor als germans que sofreixen ajudant-los i sobretot demanant la intercessió de Maria, ella que és la salut dels malalts.

I vosaltres, estimants germans, que sofriu la malaltia al llit d'un hospital o a casa vostra, ofereu els vostres sofriments per la salvació de tot el món.

Antoni Deig
Bisbe de Solsona

President del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut (SIPS)

A l'empara de la providència

■ El Cottolengo de Barcelona acull actualment 160 malalts

Al Mont Carmel s'aixeca imponent el complex del Cottolengo atalaiant la ciutat de dalt estant. La panoràmica de Barcelona que des d'allà es divisa és espectacular. Destaca per damunt de tot el parc

Güell, amb tot l'enrenou dels escolars que han sortit d'excursió i el tràfec dels turistes armats de càmeres fotogràfiques a l'aguait de l'arquitectura d'Antoni Gaudí.

Als ulls d'una societat assedegada de tota mena de seguretats, amb plans de pensions i assegurances a tot risc, sempre pendent del que s'esdevindrà demà, el que més sorprèn del Cottolengo és un total abandonament a l'empara de les mans providents de Déu. «Nosaltres no comptem amb rendes, no tenim estipulat res fix, no sabem què tindrem demà», afirma la mare Manuela Pereira. D'acord amb el carisma que els va infondre el seu fundador, el jesuïta Jacint Alegre, només admeten almoines i donatius voluntaris i espontanis.

Al Cottolengo sembla complir-se cada dia el que Jesús va dir en el sermó de la muntanya: «Per això us dic: No us preocupeu per la vostra vida, pensant què menjareu o què beureu, ni pel vostre cos, pensant com us vestireu. ¿No val més la vida que el menjar, i el cos més que el vestit? Mireu els ocells del cel: no sembren, ni seguen, ni recullen en graners, i el vostre Pare celestial els alimenta» (Mt 6:25-26).

L'actuació de la providència al Cottolengo no és un tema fútil. La germana Clàudia Cuello —coneguda per tothom com a Claudi— afirma que de casos providencials, n'hi ha a cabassos: «Aixecar-se amb salut ja és un regal en aquesta casa; tot el que tenim i som és un regal.»

La germana Claudi és l'encarregada de la part pedagògica del Cottolengo amb la finalitat de formar el malalt en tots els seus aspectes: físicament, moralment i mentalment. Per tant, hi ha rehabilitació, hi ha catequesi i hi ha escola i tallers. «A la casa estudien 66 malalts i hi tenim des d'infants que fan encaixos de fusta fins al qui ja està estudiant el batxillerat.» A la sala de rehabilitació, s'intenta que el malalt adquireixi autonomia perquè fins on pugui arribar ho faci per ell mateix: «Si pot caminar amb croses no ha de fer-ho en cadira de rodes.» Al taller d'homes «es fan labors de molta paciència i de molt mèrit», mentre que les dones ajuden al cosidor, a la bugaderia i a la cuina. «Segons els seus gustos i preferències, opten per una ocupació o una altra», conclou la germana Claudi.

També es fan sortides culturals i excursions. Els de l'escola aniran al museu zoològic i a Montserrat; els ancians ho faran enguany a Fàtima i Lisboa, mentre que els malalts visitaran Santiago de Compostel·la. Així mateix, la Guàrdia Urbana treu els malalts per Barcelona

El taller d'homes.

dos cops l'any: al setembre i al gener per veure la cavalcada dels Reis Mags. Finalment, a l'estiu passen les vacances en una casa al Montseny, a prop del Brull, per torns de tres setmanes.

Si bé la capacitat de la casa pot acollir 173 persones, actualment n'hi ha unes 160. Les edats oscil·len entre el més petit de 7 anys fins al més gran de 91. «Les seves famílies», explica la mare Manuela, «estan econòmicament molt febles, són molt pobres i no els poden mantenir».

Sis voluntaris fixos

Al Cottolengo de Barcelona hi ha en total 31 germanes i sis voluntaris fixos, que també viuen a la casa, i una mitjana d'uns altres 30 més o menys estables. «Als voluntaris», explica la germana Claudi, «no els exigim un compromís estable perquè en aquest sentit també ens abandonem a les mans de Déu». Hi ha, doncs, un moviment constant de voluntaris que van i vénen: els del cap de setmana, els que hi van per vacances i els que visiten la casa en èpoques especialment solidàries. «Sobretot per Nadal», explica la germana Claudi, «als col·legis es plantegen visites i és desbor-

dant perquè són centenars les persones que vénen».

Això no obstant, sí que s'exigeix un compromís estable als que fan classe. «Tenim dues professores contractades i la resta són voluntaris», aclareix la germana Claudi. En total són catorze els que integren l'equip educatiu, entre professors, psicòlegs, fisioterapeutes, etc. Tota l'educació que reben els malalts està enfocada a ajudar els altres des de la

mateixa casa perquè un cop s'hi ha entrat les possibilitats de reintegrar-se a la societat són més aviat escasses. «El malalt», comenta la mare Manuela, «pateix molt perquè és tota una vida; és diferent d'una persona que té una apendicitis i al cap de quinze dies ja porta una vida normal».

Jesús Sánchez és extremeny; té 25

Continua a la pàg. 8

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, els humils, els malalts i els necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcna@ctasa.es

anys i pateix paràlisi cerebral. Jesús està matriculat a l'Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona i vol estudiar Dret: «M'agrada perquè em fa una mica de pena veure les injustícies que hi ha al món i la gent que pateix.» Als 4 anys va entrar al Cottolengo de Las Urdes, a Extremadura, però en venir dos cops a Barcelona per qüestions mèdiques va optar per quedar-s'hi i poder estudiar. Si s'hagués quedat a Las Urdes s'hauria hagut de desplaçar fins a Salamanca, Plasència o Càceres, que estan una mica lluny.

Ara Jesús i els seus companys es preparen per al 3 de juny, quan té lloc la final d'una lliga de futbol que han organitzat juntament amb un grup de voluntaris. Com en les gran ocasions del Barça, els vencedors de la lliga del Cottolengo portaran la seva copa a la basílica de la Mercè i firmaran en el llibre d'honor.

Santiago Prats fa 25 anys que és al Cottolengo i és un dels sis voluntaris fixos que viuen a la casa. Santiago fa una mica de tot: és l'encarregat del taller d'homes, fa funcions d'infermer i, el més important, viu i ho comparteix tot amb els malalts. «Tot va començar quan vaig descobrir una forta presència de Crist en el més pobre i en el malalt. Aquest seguiment de cercar Déu em va dur al Cottolengo, i ara ho significa tot per a mi, vic aquí, em realitzo aquí i aquí trobo totes les meves il·lusions.»

L'exemple més recent de la providència el va viure Santiago fa cosa de tres setmanes. Explica que al taller hi ha un malalt concretament que està engrescat a fer catifes: «Només li quedava un trosset per acabar-ne una i llavors ens vam quedar sense llana; mentre miràvem de veure com ens en sortiríem, de cop i volta arriba la germana Jacinta amb nou caixes de cabdells de tots colors.» Un donant providencial els hi va

Jesús Sánchez.

portar i ara gràcies a ell o a ella al taller ja tenen llana per fer moltes catifes més.

Al taller els homes fan treballs manuals cadascú segons les seves possibilitats: catifes, treballs de vímet, de fang, casetes d'escuradents, s'arreglen sabates, s'enquadenen llibres. «També ens adaptem a les necessitats de la casa», diu Santiago Prats. Criden l'atenció sobretot una Giralda i una torre Eiffel de marqueteria.

36 anys a la casa

Pepita Pericay explica que en conèixer el Cottolengo es va adonar que havia

trobat el que estava buscant: «No és ni un hospital ni una residència, és simplement una casa gran.» Ja fa 36 anys que hi és i afirma que se sent plenament realitzada, dintre de les seves limitacions. Pepita és reumàtica des dels 13 anys i fa cosa d'uns mesos que ja no pot caminar. «Per a mi el Cottolengo és la meva família, la meva vida, ho és tot.»

El Cottolengo ha estat rodejat sempre d'una aurèola una mica fosca, d'una llegenda negra de monstres i de deformats. «Molta gent», afirma la germana Claudi, «té una visió de la casa que no és la real, i quan vénen de visita sents que diuen: "Això no és el que m'havien explicat".»

«Potser perquè abans hi devia haver algun malalt una mica deformat, no?», comenta Pepita. «Jo, quan estava ingressada a l'Hospital Sant Pau, parlava molt del Cottolengo perquè tenia moltes ganes de poder-hi entrar. Una companya em va dir un dia: "Al Cottolengo vols anar?, però si hi ha monstres." Un cop em van venir a visitar uns infants del Cottolengo i quan eren fora li vaig preguntar a la meua companya: "Has vist en tal i en tal altre?" "Sí, que macos", em va respondre. "Doncs són del Cottolengo, perquè vagis dient que hi ha monstres."»

El primer Cottolengo de la península Ibèrica va ser precisament el de Barcelona, fundat el 1932 en memòria de l'actuació benèfica del jesuïta Jacint Alegre i establert en un primer moment al passatge de Tasso. No va ser fins al 1942 quan el Cottolengo va adquirir el perfil i la ubicació actuals.

La institució seguia el model fundat el 1832 per sant Josep Benet Cottolengo a Torí: la Piccola Casa della Divina Provvidenza, destinada a escola per a sordmuts, orfenat, hospici de cecs, de tolits, d'epilèptics, etcètera,

Vora el malalt

El 22 d'abril passat es va celebrar l'acte de clausura del procés diocesà de beatificació del jesuïta Jacint Alegre Pujals, fundador del Cottolengo del Pare Alegre.

Jacint Alegre va néixer a Terrassa el 1875 i va morir a Barcelona el 1930. Va ingressar a la Companyia de Jesús el 1892 i va rebre l'ordenació sacerdotal el 1907. El van destinar com a professor de preparatòria al col·legi del Sagrat Cor del carrer de Casp. Al cap de pocs dies d'haver-hi arribat, se'n va haver d'anar durant la Setmana Tràgica del 1909.

Va continuar vuit anys com a professor d'infants, fins que el 1918 va ser designat director de la Congregació Menor de Barcelona. Sota la direcció espiritual del jesuïta Magí Ginesta, va treballar en l'acció social com a catequista dels obrers, particularment del Centre de Sant Pere Claver i del patronat de la Sagrada Família, i com a visitador d'hospitals.

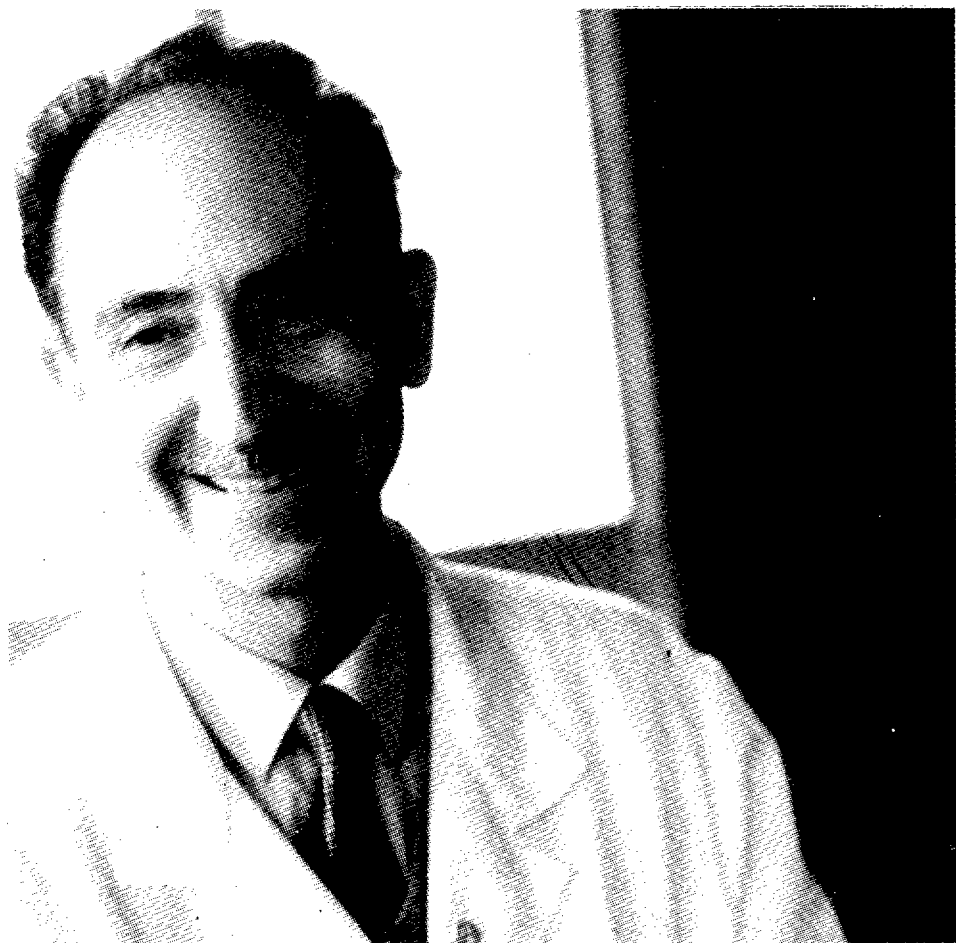
Va defensar l'obligació moral dels rics d'ajudar constantment els necessitats; va impulsar l'assistència als malalts i va participar activament (1924-1930) en els pelegrinatges de malalts a Lourdes. Després d'una visita a Torí, va decidir fundar a Barcelona una casa similar a la Piccola Casa della Divina Provvidenza. Una greu malaltia va impedir que pogués veure fet realitat el seu somni. Abans de morir, no obstant, va tenir prou temps de contagiar el seu ideal al llavors bisbe de Barcelona, Mons. Irurita, al també jesuïta P. Guim i a un segle, el Sr. Zaragoza.

En nom del P. Jacint Alegre es va fundar el 1932, dos anys després de la seva mort, el primer Cottolengo, a Barcelona. El superior de la Piccola Casa de Torí va dir en aquella època al Sr. Zaragoza: «Nosaltres serem el tronc, vosaltres sereu les branques.» I així va ser.

El 1939 es va crear la Congregació de Germanes Serventes de Jesús del Cottolengo del Pare Alegre. Les seves ramificacions s'han anat estenent per tot l'Estat espanyol, amb cases a València, Alacant, Madrid, Càceres i Santiago de Compostel·la, així com a Lisboa i dues cases més a Colòmbia.

Carme Munté

Fotos: Josep Masip

Santiago Prats.

Vaticà

església en el món

Un autèntic fenomen de masses

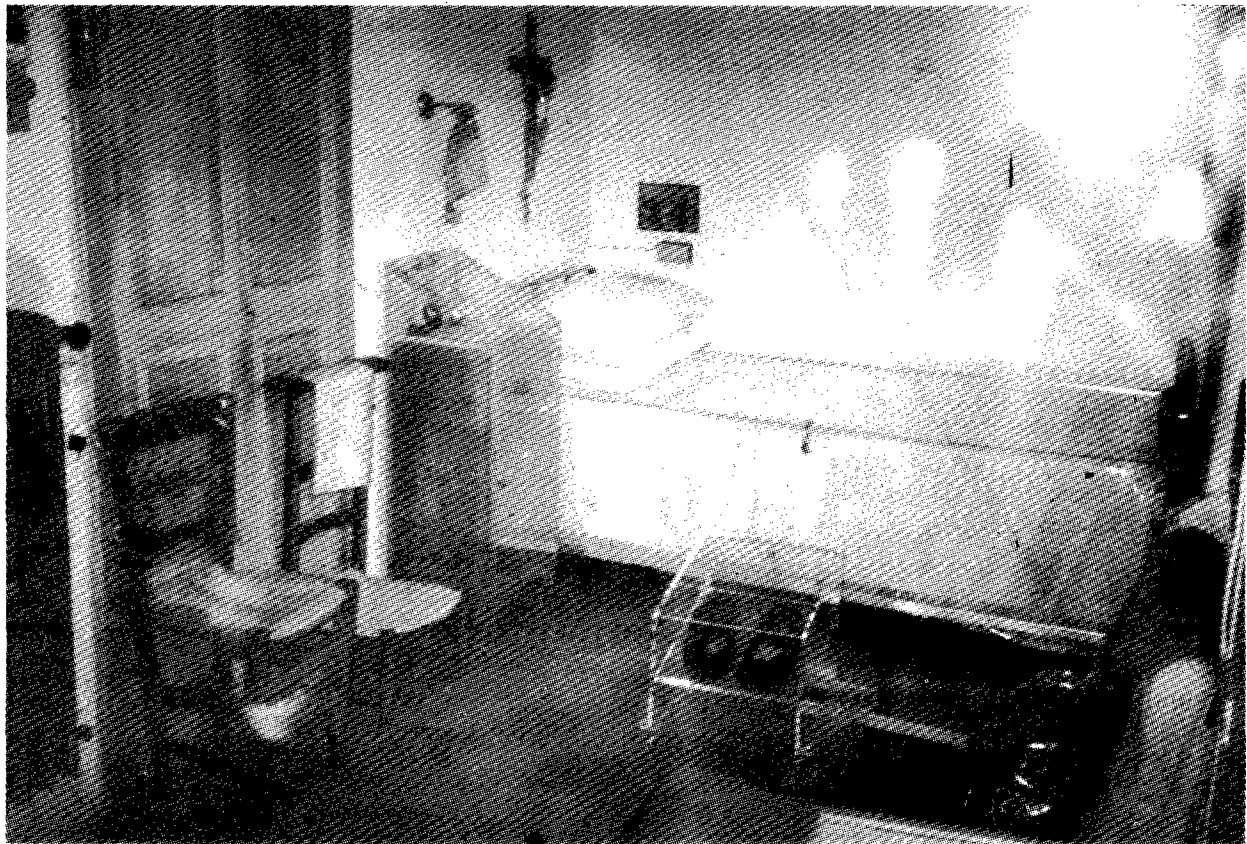
■ Joan Pau II ha beatificat el pare Pio

ROMA.— Ningú no s'ho explica, però tothom ha estat testimoni d'un fet excepcional: l'afluència massiva de pelegrins per a la beatificació del pare Pio de Pietrelcina el 2 maig passat. Tant a Sant Joan de Letran com a San Giovanni Rotondo (Itàlia), s'ha seguit la cerimònia a través d'una pantalla gegant instal·lada en aquests dos llocs.

El pare Pio va viure a San Giovanni Rotondo entre 1916 i 1968, any de la seva mort. Allà va fundar el 1956 la Casa Solievo della Sofferenza. El Papa, després de la cerimònia, es va traslladar a Sant Joan de Letran, on va dirigir una breu salutació als fidels presents, va resar el Regina Coeli i va impartir la benedicció apostòlica. Després de la fórmula de beatificació, també a Sant Joan de Letran, es va descobrir la imatge del nou beat col·locada a la façana de la basílica. Posteriorment, el cardenal Camillo Ruini, vicari general del Papa per a la diòcesi de Roma, va celebrar l'Eucaristia. Una vegada acabada la missa, mentre s'esperava l'arribada del Sant Pare, es va transmetre per televisió l'homilia pronunciada pel Pontífex a la plaça de Sant Pere.

Què deu tenir Francesco Forgione, és a dir, el pare Pio de Pietrelcina, per aglutinar milers de persones a l'entorn de la seva figura? Sobre aquest sacerdot, que pertany a l'orde dels Frares Menors Caputxins, s'han escrit més de 200 biografies, se li han aixecat, només a Itàlia, més de 600 estàtues...

Convé no oblidar la veritat de la seva història i no deixar-se enlluernar pels fets miraculosos, com si el pare Pio hagués cavalcant en vida els corsers de la fantasia i l'espectacle. Va tenir una vida molt dura. Si hi ha hagut algú sever, crític, reticent fins a límits difícils d'admetre, han estat persones vinculades a la mateixa Església. Crec que ha estat el

L'habitació del P. Pio de Pietrelcina.

primer sacerdot de la història que ha rebut els estigmes de la passió del Senyor: peus, mans i costat. Altres sacerdots, com Francesc d'Assís, o dones, els havien rebut anteriorment. Per aquesta raó, pels miracles que va fer en vida... va atreure una gran quantitat de gent, fet que va produir un rebuig en determinats estaments eclesials. Durant onze anys no va poder celebrar l'eucaristia en públic, durant tres no va poder confessar... Fins i tot li van enregistrar de forma sacrílega confessions per enviar-les al Sant Ofici per tal de trobar la mínima prova en contra seva. Res no va poder aturar-lo. Quatre anys abans de la seva mort, Pau VI el va reintegrar en les seves plenes funcions.

San Giovanni Rotondo

He visitat San Giovanni Rotondo, el santuari on reposen les restes del pare Pio. Actualment, rep a l'any més pele-

grins que Lourdes. Prop del Mar Adriàtic, a la Puglia, aquest petit poble italià és diàriament envaït pels pelegrins. Els llocs amb més atractiu són l'església del convent, la cripta amb la seva tomba, el recorregut que condueix a l'habitació del pare Pio, el Via Crucis, l'hospital i l'oficina per als grups de pregària.

Quan em trobava resant davant la tomba del pare Pio vaig tenir l'oportunitat de parlar amb una senyora que l'havia conegut en vida. Em va explicar que quan ella era adolescent alguna vegada havia recollit de terra crostes dels estigmes de les seves mans. Segons ella, desprenien un suau perfum. També la va impressionar la seva bondat en el tracte. Em va explicar que el pare Pio fugia de les masses perquè tothom volia tocar-lo.

L'hospital Solievo della Sofferenza ofereix les millors atencions i una tecnologia avançada. En alguns casos s'autoabasta a través de les factories de l'obra del pare Pio. La bondat convida a la generositat. Sorprenentment, arriben molts donatius per a l'hospital, per a la construcció d'una immensa basílica que s'està fent, per a les obres del pare Pio...

Ens trobem davant d'un home de Déu, senzill, bo, popular. Representa una crida davant d'allò essencial de la vida: l'amor, la pregària, la bondat, l'escoltar, l'alleujament del dolor, la fe, la senzillesa... Els fets excepcionals que van envoltar la seva vida: els estigmes i

els miracles han concitat no tan sols l'anàlisi dels metges i dels crítics sinó l'admiració de la gent humil que es queda astorada davant del que és meravellós, que no sospita de cap tipus de truculències sinó que s'adona que hi ha una presència sobrenatural palpable. Aquesta actitud popular és fàcilment manipulable però, sovint, extraordinàriament espontània i sincera. Potser aquesta religiositat lliga més fàcilment amb la figura del sacerdot caputxí, com una certa prolongació medieval, que no pas amb la religiositat de final de segle. Encara que el canvi de mil·lenni també provoca més sensibilitat pels temes espirituals, com va passar en el mil·lenni anterior i com està passant en aquest. L'eco popular a Itàlia té molta més envergadura perquè ell era italià i perquè ha estat beatificat 30 anys després de la seva mort, la qual cosa significa que molts el van conèixer en vida.

Més enllà d'aquestes consideracions i dels fets espectaculars, hi ha una crida de Déu a la pregària com a relació filial amb Ell, una invitació a alleugerir el patiment dels altres com a signe de fraternitat i de convicció que, malgrat tot, som estimats per Déu en la nostra realitat més personal i profunda. Cada persona pot descobrir en la seva vida i en la seva història l'estigma de la presència de Déu.

Lluís Serra i Llansana

La festa de Montserrat, a Roma

ROMA.— L'associació de catalans a Roma ha celebrat a l'Església espanyola, els patrons de la qual són la Mare de Déu de Montserrat i l'apòstol Jaume una eucaristia per festejar la Moreneta. Més de vint concelebrants van participar a la missa que va ser presidida pel P. Héctor Vall, rector del Pontifici Institut Oriental. Van assistir-hi també els ambaixadors espanyols davant la Santa Seu i davant Itàlia... Un petit berenar, amb pa amb tomàquet i botifarra del país va completar una tarda de retrobament i amistat. (L.S.)

Espanya

Units per la recerca del bé

■ Carta del Papa als artistes

MADRID.— «Amb aquesta carta em dirigeixo a vosaltres, artistes d'arreu del món, per confirmar-vos la meua estimació i contribuir a reprendre una cooperació més profitosa entre l'art i l'Església.» Aquesta és la idea de fons que mou el discurs que el Papa dirigeix en la seva carta als artistes, especialment als que són cristians. Amb ella busca situar-se «en el camí del diàleg fecund entre l'Església amb els artistes que durant 2.000 anys d'història mai no s'ha interromput».

Això no obstant, en l'època moderna, juntament amb un humanisme cristià també ha anat creixent una forma d'humanisme caracteritzat per l'absència de Déu i fins i tot per l'oposició a Ell. I és precisament aquest clima el que preocupa el Papa, ja que de vegades ha portat a una certa separació entre el món de l'art i el de la fe. I recorda com ja el Concili Vaticà II va posar les bases d'una relació renovada entre l'Església i la cultura.

El Papa és conscient de la necessitat que té l'Església de l'art per transmetre el missatge de Crist: «Per transmetre el

missatge que Crist li ha confiat, l'Església necessita l'art. Ha de fer perceptible, més encara, fascinant tant com sigui possible, el món de l'esperit, de l'invisible, de Déu.»

El Sant Pare desitja que, a les portes del Tercer Mil·lenni, a tots els artistes els arribi la inspiració creativa amb una intensitat particular. «Els homes d'avui i de demà tenen necessitat d'aquest entusiasme per afrontar i superar els reptes crucials que s'albiren en l'horitzó. Gràcies a ell la humanitat, després de cada moment de pèrdua, es podrà alçar i reprendre el camí. Precisa-

ment en aquest sentit s'ha dit, amb profunda intuïció, que "la bellesa salvarà el món"», assenyalava el Papa en aquesta carta.

Per al Pontífex, la relació entre bo i bonic suscita reflexions suggestives. «La bellesa és en cert sentit l'expressió visible del bé, així com el bé és la condició metafísica de la bellesa», recorda. «La manera com l'home estableix la pròpia relació amb l'ésser, amb la veritat i amb el bé, és vivint i treballant. L'artista viu una relació peculiar amb la bellesa. En un sentit molt real es pot dir que la bellesa és la vocació a la qual el Creador el crida amb el do del talent artístic», apunta Joan Pau II.

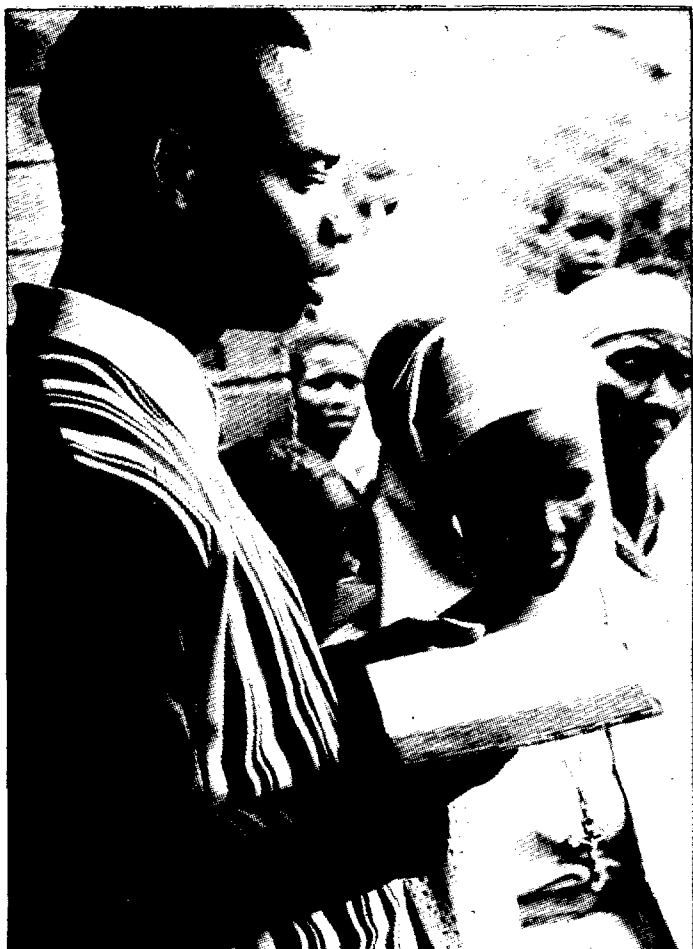
I és en aquest punt on fa una reflexió especial. «Qui percep en si mateix aquesta mena d'espurneig diví que és la vocació artística —de poeta, d'escriptor, de pintor, d'escultor, d'arquitecte, de músic, d'actor, etc.— adverteix alhora l'obligació de no malgastar aquest talent, sinó de desenvolupar-lo per posar-

lo al servei del pròxim i de tota la humanitat.»

Per al Papa, en l'ampli panorama cultural de cada nació, els artistes tenen el seu propi lloc i un lloc molt especial, ja que presten un servei social qualificat en benefici del bé comú. «La vocació diferent de cada artista, alhora que determina l'àmbit dels seus serveis, indica les tasques que ha d'assumir, el treball dur a què s'ha de sotmetre i la responsabilitat que ha d'afrontar. Un artista que n'és conscient també sap que ha de treballar sense deixar-se endur per la recerca de la glòria banal o l'avidesa d'una popularitat fàcil, i menys encara per l'ambició de possibles guanys personals. Hi ha, doncs, una ètica, o més aviat una espiritualitat del servei artístic que d'una manera determinada contribueix a la vida i al renaixement d'un poble», destaca.

Manuela Vázquez

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...100.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests quatre Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

St. Joseph's Seminary Aboke	Lira (Uganda)	180 alumnes
Seminario Mayor Cristo Sacerdote	La Ceja (Colòmbia)	170 alumnes
Seminari Major Mornig Star	Calcuta (Índia)	186 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	113 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

☐ UNA BECA de 300.000 ptes.
facilita 6 anys d'estudi

☐ MITJA BECA de 150.000 ptes.
facilita 3 anys d'estudi

☐ UN CURS SENCER
per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. (93) 270 10 14

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. (977) 23 34 12

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. (973) 26 76 39

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. (972) 20 32 97

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. (973) 35 00 54

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. (973) 48 06 19

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. (977) 44 07 00

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. (93) 883 26 55

Mons. Amigo celebra el XXV aniversari de la seva ordenació com a bisbe

■ Afirmà que no pensa marxar voluntàriament de Sevilla

SEVILLA.— Mons. Carlos Amigo Vallejo guarda bons records de la ciutat en què va exercir per primera vegada com a arquebisbe, Tànger, ja que la barreja de religions el va enriquir. A la seva arribada a Sevilla va trobar una situació diferent. Va arribar a una ciutat que li ha donat suport des del principi, fet pel qual no pensa marxar voluntàriament, encara que ja no pugui ser-ne el cardenal.

L'arquebisbe de Sevilla, va commemorar el passat 28 d'abril els vint-i-cinc anys de la seva ordenació com a bisbe, per Pau VI, una etapa que va començar a finals del 1973 quan va ser ordenat bisbe de Tànger. Després va passar a Sevilla i afirma que no marxarà voluntàriament d'aquesta ciutat perquè «seria un pecat d'ingratitude imperdonable», encara que reconeix que depèn de la voluntat del Papa.

La seva consagració com a arquebisbe de Tànger es va produir en una època en què la situació era delicada perquè hi havia tensió al Sàhara i s'havia produït la «Marxa Verda». A més, pertanyia a la Conferència Episcopal del Nord d'Àfrica, i per aquest motiu va haver de tractar amb les tres comunitats existents a la zona: la cristiana, la jueva i la musulmana.

Després de vuit anys, va arribar a Sevilla el 1982 com a arquebisbe i en poc temps es va trobar amb diversos fets importants per a la diòcesi, com la primera vinguda del Papa o la beatificació de sor Àngela de la Cruz. Va trobar una arxidiòcesi gran, amb una gran varietat de maneres de viure el cristianisme, amb un

cultura diferent i amb una situació social tensa a causa del canvi polític. Amb tot, es va situar en una diòcesi que el va rebre amb afecte, ja que les parròquies i les confraries s'hi van abocar.

Un fet que va marcar aquest bisbe nascut a la província de Valladolid (Medina de Río Seco, 23 d'agost de 1934), va ser la celebració de l'Expo'92. Va ser durant aquest any quan va ocupar el càrrec de vocal de la Comissió Nacional pel V Centenari i va ser membre del Comitè d'Experts de l'Exposició Universal.

Els principals problemes que destaca Amigo Vallejo a Sevilla són la pobresa, l'atur, la pèrdua de valors com la lleialtat a les idees i a la família, la manca de respecte democràtic i de tolerància positiva, i la manca de vocacions, encara que destaca que Sevilla, amb 75 seminaristes, és la ciutat espanyola que s'ha de preocupar menys.

Actes de commemoració

La diòcesi de Sevilla vol mantenir viu el record d'aquest aniversari i per aquesta

Mons. Carlos Amigo, arquebisbe de Sevilla.

raó construirà una nova parròquia al barri de Palmete. Des de l'arquebisbat s'apunta que l'elecció d'aquest lloc és un gest de fraternitat de tota la diòcesi amb la comunitat cristiana d'aquesta zona tan castigada per la pobresa. En aquest comunicat emès per l'arquebisbat, s'afirma que la comissió que s'ha format per aixecar el temple està gestionant les vies de finançament de l'obra i busca la participació de tots els sectors de la diòcesi. Compta amb aportacions del clergat, de comunitats de religiosos, d'associacions de fidels, de germanats i confraries de fidels en general. El cost total de l'obra puja 75 milions de pessetes.

La diòcesi també ha preparat un calen-

dari d'actes per celebrar l'efemèride que es va commemorar el 28 d'abril passat. Així el 9 de maig, es farà un eucaristia presidida per l'arquebisbe. Un dia després i coincidint amb la festivitat de sant Joan d'Àvila, patró del clergat, Carlos Amigo es reunirà amb els sacerdots en el nou Seminari Diocesà.

L'aniversari de l'ordenació episcopal d'Amigo Vallejo com a arquebisbe coincideix amb la celebració a l'Església de l'Any de la Caritat, els actes centrals del qual seran les sessions plenàries del Congrés de la Caritat i la Pobresa.

Montse Sans

VATICÀ

Viatge històric del Papa a Romania

ROMA.— Del 7 al 9 de maig el Papa porta a terme el seu primer viatge a Romania, un país de majoria ortodoxa. Per a l'ambaixador de Romania davant la Santa Seu, Teodor Bachonsky, aquesta visita és molt important «pel drama dels Balcans. Tot Occident sembla fer-se ressò dels Estats Units. El missatge de Joan Pau II mira d'equilibrar aquesta influència mostrant una part d'Europa que reneix i que a través de processos veritablement democràtics condueix els seus conflictes interns». Per a l'ambaixador, és important crear un clima de diàleg: «Si Europa vol aconseguir un acord sòlid, també haurà de tenir en compte el patrimoni espiritual, que significa superar les incomprensions

i dialogar.»

Segons Bachonsky, «la imatge de l'Església catòlica en un país com Romania està deformada per la força dels esdeveniments, hi ha una memòria històrica que està arrelada a una imatge fortament negativa del papat. És necessari fer un esforç de comunicació per canviar aquesta situació. Crec que l'arribada del Papa marcarà un gir en l'ecumenisme».

Aquesta visita servirà per cridar l'atenció internacional sobre la situació dels catòlics del país. L'arquebisbe catòlic llatí d'Alba Julia a Transilvània ha aprofitat l'ocasió per publicar un memoràndum reclamant la restitució dels béns eclesiàstics confiscats pels comunistes. (APIC)

Compromís cristià amb l'immigrant

MADRID.— El 23 i el 24 d'abril es van celebrar les Jornades de Migracions amb el lema «Els drets del treballador immigrant i la seva família». Durant dos dies es va reflexionar sobre la situació dels treballadors immigrants, els reptes que el fenomen migratori presenta a la societat espanyola i el tipus de resposta i de presència que aquesta realitat demana a l'Església catòlica. Entre els compromisos que es van plantejar per a les comunitats cristianes destaquen una resposta a la diversitat, valorant-ne la riquesa; promoure l'educació i formació de militants immigrants; apostar pel protagonisme dels immigrants per generar processos d'alliberament, i propiciar una pastoral que promogui la justícia i la defensa d'una legislació més justa que dinamitzi processos d'integració social. (SIC)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

«No resar és adormir-se davant d'un home que agonitza en la Passió»

■ Entrevista al P. Marco Gnavi, secretari de la Comissió per als Nous Màrtirs del Jubileu de l'any 2000

El 19 i 20 d'abril, el P. Marco Gnavi, que també és consiliari de la Comunitat de Sant Egidí, va ser a Barcelona convidat per la parròquia de la Puríssima Concepció per impartir les conferències *Preparem l'Església del Tercer Mil·lenni*.

—Com cal entrar en el Jubileu?

—Amb gran esperança, conversió i pobresa interior per enriquir-nos del missatge central que el Jubileu proposa a la humanitat treballadora i sofrent del segle xx: la llum i l'alegria de la revelació cristiana. Aquest canvi de mil·lenni no és fàcil. Hi ha una herència dolorosa del segle xx, plena de conflictes, de pobres endèmiques i immenses a Àfrica, el ressorgiment de noves violències a Amèrica Llatina..., però també és un gran segle per les conquestes en el camp civil, mèdic o científic. A més hi ha una herència de testimoni que ve de centenars de milers de cristians que ens ajuda a travessar aquesta porta del tercer mil·lenni, potser més pobres però més rics en esperança.

—Entrem en el nou mil·lenni de la mà de Déu Pare?

—Aquesta és una expressió feliç. L'Església ens recorda aquesta paternitat de Déu per a l'home i la dona, sovint més sols i menys confortats per una experiència familiar, en un món que ha esdevingut un veïnatge universal. L'Església viu com una família que experimenta certament la presència d'un Pare. Els cristians no són orfes. Hi ha un «evangeli» pagà que és expressió d'autarquia i autosuficiència com a camí cap a la felicitat. L'Evangeli cristià ens ensenya la bellesa de la pregària i l'alegria de descobrir la companyia dels altres en aquesta gran família. En el Parnostre pensem en els innombrables germans i germanes que componen la fraternitat eclesial.

—El Jubileu, com pot ajudar a revitalitzar la fe?

—La humanitat de Jesús ha comparat amb nosaltres la debilitat, la por de l'hort de les Oliveres..., i ens ha mostrat la seva filiació divina, la seva capacitat de consolar, de guarir, de restituir la

recció i d'esperança. És l'experiència que trobo en la Comunitat de Sant Egidí: amor pels més dèbils, pels més pobres, però també l'esperança i la confiança a través de la reconciliació. El Jubileu ens ajuda de nou a reflexionar sobre les arrels de la salvació, que no és egocèntrica: els cristians no se salven sols, sinó arrossegant-hi la humanitat sencera.

—L'any 2000 serà una gran festa, com transmetre aquesta alegria?

—L'alegria jubilar és anunciar

Escriptures. La pregària, la fraternitat, la caritat i l'amistat amb els més febles són el patrimoni antic que pot donar nous fruits en cada generació.

—Vostè és el secretari de la Comissió per als Nous Màrtirs, quina és la importància dels nous màrtirs en el Jubileu?

—El 7 de maig es commemoraran els màrtirs o, més ben dit, els testimonis de l'Evangeli i de la seva Església. Serà un acte ecumènic per recordar com els cristians en persecució han viscut, a pesar de tenir confessions diferents, el mateix compromís amb la Passió de Crist. És un tema lligat a la vida, no a la mort.

—La guerra, com la de Kosovo, no és una bona manera d'acabar el mil·lenni.

—No. El cristià no pot ser víctima de la impotència. Pau i reconciliació no és un eslògan sinó la responsabilitat de construir diàleg. La guerra no és un fet inevitable. L'horror de la neteja ètnica i els dolors i les ferides dels bombardejos demanen a tothom una nova responsabilitat, així com l'ajuda als pròfugs kosovars. En la història de l'Església tenim figures lluminoses pacificadores, penso en Joan XXIII o en Francesc d'Assís. La reconciliació és possible amb un esforç de fantasia i d'il·lusió.

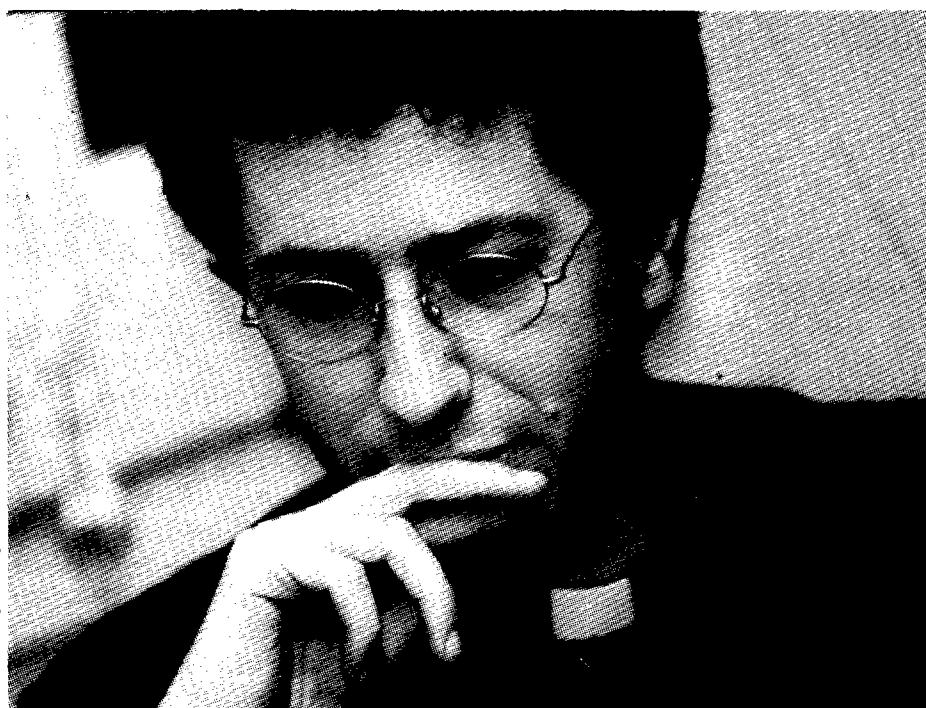
—Com treballa la Comunitat de Sant Egidí en el conflicte balcànic?

—Recentment hem enviat una delegació a Belgrad amb objectius humanitaris. Fa un any vam aconseguir arribar a un acord entre serbis i kosovars i vam obtenir el retorn de tres facultats i algunes escoles als kosovars de Pristina, que avui és una ciutat deserta. Hem celebrat la Pasqua amb el patriarca Pavle per mostrar la proximitat dels cristians de l'Europa occidental amb aquesta regió. També som presents a la frontera amb Albània sostenint un camp de refugiats.

—La pregària, és la millor arma contra la guerra?

—Estic convençut que la guerra no és l'últim recurs quan tots els altres camins han estat recorreguts. La pregària traça camins que no són els ordinaris de la resignació, però els cristians són febles en la pregària. Resar és una expressió de força, no de debilitat. No resar és adormir-se davant d'un home que agonitza en la Passió. La pregària descobreix la millor part que hi ha en nosaltres i està beneïda i acompanyada per la resposta del Pare.

Rosa María Jané Chueca

El P. Marco Gnavi.

vida... El Jubileu ens fa «contemporanis» dels esdeveniments de Jerusalem. La seqüència pasqual de la litúrgia diu que la vida i la mort s'han enfrontat en un duel. A nosaltres se'ns dona la responsabilitat de fer que hi emergeixi la vida: és un missatge de resu-

l'inici d'un any de gràcia a partir d'una realitat que presenta ferides: divisió dels cristians, fractura entre el Nord i el Sud, etc. Tots aquests patiments són com les ferides del ressuscitat. Jesús ressuscita amb les seves ferides. El Jubileu ens crida a posar esperança en les ferides del món. L'alegria no és oblidar, sinó construir a partir de la humanitat de Jesús.

—Com serà l'Església del pròxim mil·lenni?

—L'Església ha de ser capaç de testimoniar la capacitat de guarir, de reconciliar..., serà una Església que no és sorda a les necessitats d'aquest món. Ha de ser un mil·lenni on es guareixi la divisió dels cristians. Després de 2.000 anys, tenim de nou el repte de trobar un llenguatge eloqüent i intel·ligible per a les noves generacions. Hem de ser pobres i no tenir por del món-mercat que muta els seus productes i ofereix símbols pseudoreligiosos com la *new age*. L'Església pot aportar aspectes antics i nous de la seva experiència i de les

VATICÀ

L'Església defensa el bisbe acusat de genocidi

ROMA.— El Papa ha confessat públicament «el seu dolor i la seva tristesa» davant l'arrest del bisbe de Gikongoro (Ruanda), Mons. Augustin Misago, acusat de participar en el genocidi del 1994. El portaveu de la Santa Seu, Joaquín Navarro-Valls, ha defensat el bisbe i ha exigit a les autoritats ruandeses que en respectin els drets civils. D'altra banda, els bisbes de Tanzània acusen el govern ruandès de «fer tot el possible per no assumir la pròpia responsabilitat en el genocidi i abocar tota la vergonya sobre l'Església catòlica». Segons el Govern, Mons. Misago està involucrat en crims i mai no ha respost per les acusacions de col·laboració amb les milícies hutus. No obstant això, el 9 d'abril, Mons. Misago va fer front a les acusacions en una carta en què demostra que en innombrables ocasions ha condemnat tots els actes de violència. (Zenit)

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El pressentiment de la glòria d'un jove contemporani

Fa molts segles, un just va expressar un desig de salvació amb aquestes boniques paraules: «Anota al teu llibre la meua vida errant; recull les meues llàgrimes en un odre, Déu meu.»

La nostra vida no passa desapercibuda a Déu. No cauen en el no-res de l'oblit les llàgrimes dels qui confien en ell. Hem parlat de Déu Pare. Avui veiem el grau de confiança en ell que la seva gràcia/força pot afermar en els seus fills.

Quan va escriure la carta que reprodueixo, tenia 22 anys. Nascut a Alacant, en morir el seu pare, la mare amb els tres fills se'n anà a Lleida. Va estudiar el batxillerat als Germans Maristes d'aquella ciutat. Després, va estudiar al Químic de Sarrià, dirigit pels pares jesuïtes. En acabat va treballar com a enginyer químic a la fàbrica Cros, de Lleida.

Estava promès amb Maria Pelegrí, a qui estimà profundament, tal com posa en relleu la carta següent, que va fer plorar, en llegir-la, el papa Pius XI, ja que hi va trobar el tremp dels primers màrtirs cristians.

«Estimada Mariona,

»Les nostres vides s'han ajuntat i Déu ha volgut separar-les. A ell ofereixo, amb tota la intensitat possible, l'amor que et tinc, la meua amor intensa, pura i sincera.

»Jo sento la teua desgràcia, no la meua. Estigues orgullosa. Dos germans i el teu promès. Pobra Mariona.

»Em passa una cosa estranya: no puc sentir cap pena per la meua sort. Una alegria, interna, intensa, forta, m'envaeix. Voldria fer-te una carta trista de despedida, però no puc. Tot jo estic envoltat d'idees alegres com un pressentiment de la glòria.

»Voldria parlar-te del molt que t'hauria estimat, les tendreses que et tenia reservades, el felicitat que hauri-

em set. Però, per a mi, tot això és secundari. Tinc de donar un gran pas.

»Una cosa tinc de dir-te: casa't, si pots. Jo, des del cel, beneiré la teua unió i els teus fills.

»No vull que ploris; no ho vull.

»Estigues orgullosa de mi. T'estimo. No tinc temps de res més. Francesc.»

Tenia 22 anys. Va morir màrtir per la seva condició de cristià. Com els gairebé 300 joves de la Federació de Joves Cristians de Catalunya. I, com és ben sabut, no tan sols joves, sinó gent de tota condició i origen: religiosos, religioses, laics i laiques, bisbes i sacerdots... Desenes de milers.

El «pressentiment de la glòria» que envolta Francesc, a punt de ser sacrificat, és fruit d'aquella funció de l'Esperit Sant d'apropar el creient a Déu, tot transmetent-li una mena d'instint a fi de percebre els designis salvífics de Déu i de conèixe'l amb encert, si bé amb els límits de profunditat de la nostra condició humana, tant pel que fa a ell —coneixe'l i fiar-se d'ell pel fet de saber-lo Pare— com pel que fa a nosaltres: mantenir ben amunt l'esperança, fins en els moments més tràgics, amb aquella profunda seguretat que Déu és amor, que ens ha acollit com a fills i que, per això, nosaltres podem, recolzats en aquest amor que ens ha dut a la vida, passar el llindar de la mort, convençuts que ell ens farà entrar a la VIDA.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Primate

Jesús il·lumina el misteri del dolor

És una veritat diàfana que en el món hi ha malalties i sofriments. Aquesta és una realitat ben humana que posa en relleu el misteri del mal. Jesucrist ha vingut a il·luminar aquest misteri per tal que puguem trobar-hi una explicació. El Concili Vaticà II, amb raó, ha dit que «pel Crist i en Crist s'il·lumina l'enigma del dolor i de la mort», perquè «només en el misteri del Verb encarnat troba la veritable llum el misteri de l'home».

És ben cert que davant la realitat del dolor humà hi ha malalts per als quals el sofriment ha significat una experiència de creixement humà i espiritual. Per això

és possible viure sanament el sofriment. Per aconseguir-ho no hi ha receptes amb validesa universal, perquè el dolor està íntimament lligat al misteri de cada persona. Tanmateix, existeixen pautes que poden donar llum en l'obscuritat, esperança en la desesperació, solidaritat en la soledat i bàlsam en l'aflicció.

El sofriment és, en si mateix, un mal que afecta sempre d'alguna manera la totalitat de la persona. Els creients en Jesús hem de lluitar amb el bé contra tota manifestació i experiència del mal. Però el realisme ens confirma en la persistent i immensa simfonia de sofriments inevitables o, en tot cas, inevitats. Per això cal subratllar la necessitat d'educar i d'educar-se en «l'art del sofrir», malgrat xocar sensiblement amb els paràmetres de la nostra societat actual.

Jesús es fa ben present en les persones que sofreixen. L'Evangeli és ple d'intervencions seves en les quals guareix malalts; perquè Ell vingué a alliberar-nos del pecat pel qual entrà en el món el sofriment i la mort. És més, Jesús s'identifica amb cadascun dels malalts, de tal manera que si visitem i ajudem els malalts, quan Ell ens cridi, al capvespre de la nostra vida, ens dirà joiosament: «Veniu, beneïts del meu Pare, rebeu en herència el Regne, perquè vaig estar malalt i em visitàreu.»

Déu no ha vingut a suprimir el sofriment, sinó que l'ha omplert de la seva presència amorosa. Per això hi

ha una relació ben íntima entre el malalt i Jesucrist, que va voler passar per un sofriment tràgic de veritat: la mort en creu. D'ací que Ell s'identifiqui amb el malalt i el convidi a participar més estretament en la seva obra salvadora. Michel Quoist ha escrit que «quan no es pot fer res per mitigar el sofriment, resta encara la força de l'amor». Maria, dreta al peu de la creu, portà d'aquesta manera els patiments del seu fill, Jesús.

El Senyor continua visitant i guarint els malalts d'avui. Ho fa, especialment, amb els sacraments del perdó, de la comunió i de la unió dels malalts. Ell ha vingut per donar-nos a tots vida i vida abundant. Els malalts també volen i necessiten aquesta vida que Déu ens dona i que va més enllà de la mort, perquè és la vida eterna.

Davant la realitat del sofriment humà, la fe cristiana en Crist misericordiós i ressuscitat d'entre els morts ens porta a creure que el sofriment no té l'última paraula, que pot ser viscut com a experiència salvífica i com una oportunitat constant per a l'amor. Ací rau el sentit positiu, profundament humà i cristià, del sofriment i del dolor.

L'aportació específicament cristiana consisteix a ajudar a descobrir el valor terapèutic de l'esperança i a anunciar Jesucrist ressuscitat, que, amb la seva llum i la seva força, és capaç de penetrar en la nit fosca del sofriment més profund.

opinió

Zoom

De què pot servir-li al president iugoslau retre homenatge al soldat desconegut mentre manté les seves exigències enfront del món occidental que l'assetja pels seus crims contra la humanitat, desatén els consells de Rússia i de l'Església ortodoxa, i fins i tot de col·laboradors que fins ara l'han ajudat? Mentrestant, el poble kosovar va pujant el seu calvari, buscant refugi, clamant justícia desesperadament.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Ha mort el cardenal dels pobres

El 9 d'abril passat, als 91 anys, moria a Santiago de Xile el cardenal Raúl Silva Henríquez, salesià i arquebisbe emèrit d'aquella arxidiòcesi.

«Veni, beneït del meu Pare, perquè volguéreu matar l'odi abans que aquest destruís Xile», va manifestar en l'enterrament, Cristian Precht, estret col·laborador del cardenal. I va afegir: «Ens heu ensenyat a estimar la llibertat, a viure en llibertat, fins i tot, a discrepar de vós sense trencar l'amistat. En nom de Xile beso el vostre front amb tot l'afecte, no pas dient-vos adéu, sinó invocant la vostra nova presència per aconseguir la concòrdia i la reconciliació esperada...»

Raúl Silva Henríquez era el germà número setze de 19 fills que va tenir la família. Va ser coherent amb el seu lema episcopal: «L'amor de Crist ens urgeix.» En efecte, ell va iniciar la reforma agrària i va donar els fons de l'Església als camperols. Va crear cooperatives d'autoajuda per a la construcció d'habitatges. Fou l'artífex del diàleg que intentava salvar la democràcia durant el govern popular de Salvador Allende i després durant la dictadura de Pinochet. Cap dels

dos polítics el va escoltar. Visitava les presons amb molta freqüència. Va crear el Comitè Ecumènic per la Pau a Xile i després la Vicaria de la Solidaritat. La seva vocació salesiana el va dur a crear les anomenades Aldees SOS per a nens sense família o abandonats pels seus pares. Va convèncer els seus amics empresaris que una forma concreta d'amor als pobres era creure en ells i en la seva paraula. Per això, quan el sistema financer estava esquerdat i no podia instituir noves entitats, Mons. Silva Henríquez va fundar el Banc del Desenvolupament que atorgava crèdits de baix preu a petits empresaris i a gent emprenedora i amb idees d'autogestió. «Bisbe roig» era la paraula més suau que li van adreçar des de dins i des de fora de l'Església, menys el papa Joan XXIII que, després d'escoltar els seus arguments, li féu un gest afirmatiu de complicitat. El cardenal també va donar suport a les comunitats cristianes de base i a la inserció popular dels religiosos i les religioses. I sobretot, va creure en els laics, als qui comunicava confidencialment tots els seus projectes.

A la casa de repòs dels salesians on va morir monsenyor, van desfilar gent d'Església, artistes, empresaris, polítics de diferents ideologies i gent senzilla. També alguns militars i la filla de Pinochet, Lúcia, els quals van ser acusats de voler sortir públicament davant les càmeres de televisió i a les primeres pàgines dels diaris.

A la catedral de Santiago es van reunir milers de persones per al seu enterrament. El seguici va recórrer els carrers més centrals de la capital i la classe humil sanglotava d'enyor i li oferia pètals de flors, globus blancs i pregàries improvisades. Un camperol humil, vingut de lluny i d'edat avançada que va haver d'esperar moltes hores per besar la caixa del cardenal va dir: «Qualsevol sacrifici que pugui fer no és res comparat amb el que va fer el cardenal...»

Notes insignificants

Germà Adrià

Temps de Pasqua

Sentir-se estimats

Senyor, volia parlar amb Tu sobre l'Evangeli que ens proposen per al sisè diumenge de Pasqua, però no sé com fer-ho.

Ets una mica enigmàtic, Senyor. O t'hi han fet els evangelistes, perquè continuo creient que Tu eres molt senzill i comprensible quan parlaves. Aquest Evangeli sembla un jeroglífic.

«Si m'estimeu, guardareu els meus manaments...», dius. Estimar-te? És clar que volen estimar-te, Senyor. Ells, els marginats del carrer i de les presons, volen estimar-te, encara que no en sàpiguin ni ho pensin.

Però, com han de guardar els teus manaments si molts no saben ni que existeixen?... O és que només et refereixes al manament de l'amor?, aquest d'estimar-nos com Tu ens has estimat? Però ni tan sols han escoltat això.

No saps, Senyor, que molts no han anat a escola? I que si hi van anar era una escola en la qual mai no es parlava de Déu, ni de Tu, ni dels teus manaments, ni de res que fos religiós?

No saps, Senyor, que avui dia no està de moda ensenyar les teves Paraules?

I ells, Senyor, no acostumen a anar a les esglésies a escoltar els sermons. I encara menys, a cursets. I menys, a catequesi de nens, ni tampoc d'adults.

A vegades veuen alguna cosa al televisor. Però, en les seves circumstàncies, quan hi surten coses de capellans, o de papes, se'n van o l'apaguen. Per què han d'escoltar aquests homes molt sants i molt bons, si parlen un llenguatge tan diferent del seu? Si els seus esquemes mentals són tan diferents? Si la seva escala de valors és tan diferent? Acceptar els teus manaments? Complir-los?

I a més, Senyor, saps molt bé que hi ha manaments que no podrien complir. Perquè està clar, Senyor, és molt fàcil dir «no robeu». Però molts d'ells, Senyor, si no roben, com mengen? Com es poden donar altres gustos a vegades més imperiosos que el menjar?

Però sé que voldrien estimar-te, Senyor, perquè Tu ho saps més bé que ningú, que necessiten amor; que necessiten estimar i ser estimats; que algú els estimi com a persones tal com són i com es presenten. Tu saps que estan assedegats de poder lliurar el seu amor, i per això s'equivoquen tantes vegades.

Senyor, aboca sobre ells el teu Esperit.

Fes-te visible en la seva vida, en els seus cors.

Que trobis unes veus amigues que sàpiguin explicar-los que Tu ets l'Amor. Així, en majúscula: Amor total que també vol ser correspost.

Que el teu Esperit de la Veritat plani en les seves ànimes, en els seus cors, perquè et coneguin, perquè coneguin els teus manaments i puguin complir-los a la seva manera (que serà, sens dubte, la Teva manera).

Punt de vista

Jaume Montaña

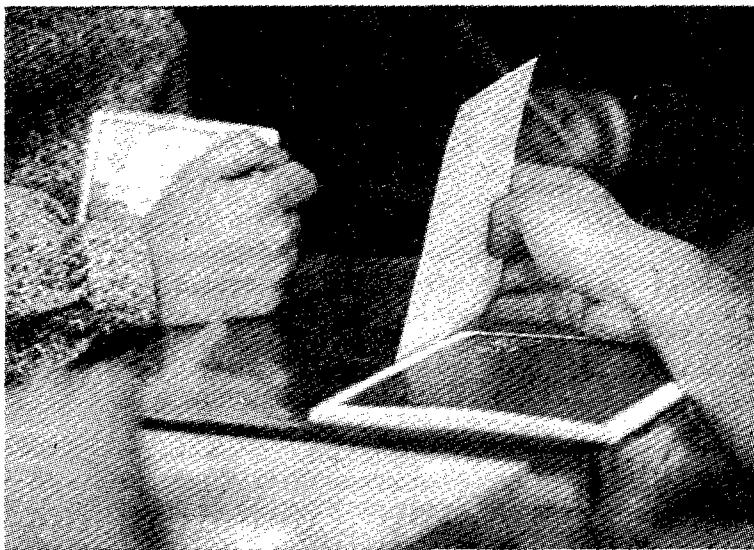
Delegat de Mitjans de Comunicació del bisbat de Lleida

El poder no és absolut

D'aquí a pocs dies ens trobarem immersos dins l'huracà dels discursos dels polítics, que en campanya electoral, a part de prometre l'or i de fer abastable el que és inabastable, ens diran amb moltes paraules que ells, cadascun d'ells, és el millor i l'únic i que les seves solucions són les vàlides. Bé, la seva pretensió és aconseguir vots. Desig noble si la intenció també ho és. El polític té tot el dret de demanar el vot però, a més de saber-lo demanar, ha de donar garanties de fidelitat al vot i a l'electorat, sabedor també que la fidelitat al partit no ha d'estar per sobre de la pròpia consciència.

Si bé el polític té dret a demanar el vot per a ell i el partit que l'empara, el ciutadà-elector té dret a saber qui li demana el vot, per què i per a què. L'elector té, amb el dret i el deure de votar, el dret a no perdre el domini del seu vot. Entre la massa electoral i els elegits s'ha d'afavorir el diàleg, cosa que facilita una bona informació i saber estar a l'escola de la veu del carrer.

Dels àmbits del viure humà, el de la política és dels més engrescadors i de més gran responsabilitat, perquè la política fa i desfà l'entramat social i la vida de cada dia. La política fa la pau o fa la guerra,

enriqueix o empobreix un país. Del fer d'avui dels polítics depèn el demà. Les picabaralles i altres afers que protagonitzen certs polítics fan que la imatge del polític i de la classe política cotitzi a la baixa. Espero i tinc confiança que els nostres polítics sàpiguen fer, de l'enfrontament en campanya electoral, un servei al

ciutadà i a la causa del bé comú. Amb educació i elegància. Sense desqualificacions personals, fugint de tota pràctica barroera.

De la campanya, pobles i ciutats, n'han de sortir amb nova vigoria, més capaces les institucions per a un govern integrador d'esforços i possibilitats. Les eleccions són perquè tots hi guanyem, no un partit. Un bon governant sap que ho és de tots i no d'uns més que d'uns altres, per això ha de governar comptant amb tots. La funció de l'anomenada oposició no és la d'enemic ni de contrari, té entre altres, la funció de ser la consciència crítica que ajuda que el govern sigui més de tots, defensa el dret de la minoria. L'oposició és la memòria, de vegades incòmoda, que el poder no és absolut.

Potser ajudarà a donar un bon to a la campanya i a millorar la vida ciutadana, recordar i alliberar-nos dels set pecats socials, que Gandhi denuncia des de la seva tomba, esculpits en pedra: política sense principis; riquesa sense treball; plaer sense consciència; coneixement sense caràcter; comerç sense moralitat; ciència sense humanitat; religió sense sacrifici.

Amb visió cristiana de la vida, fruit de la Pasqua, aprestem-nos a voler el millor possible per als ajuntaments. Els polítics també necessiten la nostra pregària.

a propòsit de la Bíblia

Les orenetes

El lector creurà que estic obsessionat amb el «meu riu», el Congost, que passa a uns 30 metres de casa. I, sens dubte, l'encertarà. Fa uns mesos era una mostra de vitalitat semisalvatge. Ara tot ell és silenci i avoriment. Però això no és ben bé cert. El Divendres Sant estava sol a casa, la meua ànima estava tenyida de vermell, com l'estola litúrgica del dia, roig de sang valenta, roig d'amor i de victòria, quan vaig veure a l'aigua, xipollejant alegrement, una parella d'ànecs salvatges. Tan sols va ser un instant. Només va ser un indici. Suposo que hores d'ara coven o crien una prole nodrida que un dia tornarà, n'estic convençut. Encara observo el corrent d'aigua, tot ple d'esperança.

No fa gaire un grup d'orenetes va envair la conca i les ribes del riu. La seva manera de volar era tan ràpida, que no es podien ni comptar, ni saber quines xerrotejaven. De petit algú em va explicar que unes aus com aquestes van arrancar les espines de la corona de Jesús. No conec l'origen d'aquesta llegenda, però segurament per això me les aprecio tant. Les he vist a la muntanya; s'eleven molt ràpidament pels penya-segats i fan els nius sota les teulades de les cases. Qui conegui una mica la història d'aquests animals, haurà captat el meu error. He confós els diferents tipus d'orenetes amb l'avió comú, o amb el falciot. Tot i que es diferencien en la llargada de les potes i en alguns costums, són idèntiques en la seva alimentació i en la manera de volar molt ràpida. Però el meu error és semblant al dels autors bíblics. Els estudiosos no estan gaire segurs de a quin ocell correspon l'hebreu *sis* i *deror*, que apareixen quatre vegades a la Bíblia (Salms, Proverbis, Jeremies i Isaïes).

I l'oreneta esquiva, sap fer els nius als temples, interpretar el temps i les estacions i ser coherent en els seus desplaçaments. Així, alegrement, queden reflectits els costums d'aquests animals, lluny de la melangia morbosa del Bécquer del «volverán las oscuras golondrinas... pero aquellas no volverán»...

Com que són aus migratòries han estat poc temps a prop de casa, però el fet de contemplar-les ha estat suficient per assegurar-me que la naturalesa salvatge no ha oblidat el «meu riu». N'hi ha hagut per demostrar-me que Déu no ha oblidat la meua existència i que continuo vivint en esperança.

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

saber escoltar

«Estigueu en mi i jo en vosaltres»

Jesús era un Mestre excel·lent. Sabia gravar les lliçons en el cor dels seus deixebles. Parlava amb mots entenedors. Per exposar la paraula se servia sovint d'al·legories o comparances extretes de la vida quotidiana. Per això un dia digué que ell era el cep i nosaltres les sarments. Els oients ho comprenien bé. Sabien moltes coses de la vinya i del seu cultiu. A més a més, perquè estaven formats en la Bíblia, la vinya els recordava una realitat transcendent. Israel mateix era la vinya de Déu. I aquest era el vinyater que en tenia cura amb delicada paciència i amor entranyable.

Atès aquest context, el Salvador explicà com ell era el cep veritable i el Pare celestial l'amo de la vinya. I afegí que nosaltres érem com les sarments del cep. Què pretenia dir? Que hem de donar fruit de bones obres i que ho assolirem si restem units íntimament a ell.

La vida cristiana consisteix a estar o restar amb Jesús. La qual cosa significa romandre en el seu amor i complir els manaments. És essencial. Només pot donar fruits de bondat qui estima el Senyor. Per això digué: «Estigueu en mi i jo en vosaltres» (Jo 15:4). Separats de Crist esdevenim com una sarment seca: no

produeix cap raïm i ha de ser tallada per no danyar el cep.

La Pasqua ens convida a estar prop de Jesús. A pregar el Pare celestial que no ens apartem del seu Fill. Se'ns concedirà, en la pregària, la força de la unió amb Crist i el do de produir fruits d'amor. Perquè, per vocació, hem de fructificar en bonesa i viure la vida nova dels qui han vist el Ressuscitat. Així resplendeix la glòria del Pare. A través de l'home com cal en el pensament de Déu. En la realitat plena d'uns humans relligats al Creador i Salvador.

Joan Guiteras i Vilanova

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Veritat, memòria i solidaritat: clau per a la pau i la reconciliació (i II)

Recordem que els progressos enormes observats en les relacions entre els pobles i els estats després de la Segona Guerra Mundial s'han degut, concretament, al desig de pau i de justícia compartit per totes les parts. Les relacions que s'han establert entre França i Alemanya poden servir d'exemple per a aquest propòsit. La concepció tradicional, que veia per principi en l'altre un adversari i un rival polític, per no dir un enemic, ha pogut ser vençuda gràcies a la voluntat de pau d'agents concrets, d'una banda i de l'altra, que han sabut infondre el coratge i la voluntat necessaris per posar en acció una col·laboració política i econòmica. Tan sols aquesta manera d'actuar ha permès qüestionar la mentalitat i els models de comportament tradicionals, i concentrar-se més en els reptes als quals, cada dia més, s'enfronten alhora els pobles d'Europa i del món.

Fem una crida perquè l'adaptació indispensable i urgent dels sistemes polítics a les tasques que s'han de realitzar per conservar la pau vagi acompanyada d'una conversió dels cors. La nova mentalitat que aquesta conversió engendrarà permetrà evitar que la recerca de la pau es limiti als interessos particulars de cada Estat i de cada poble. Observant-los amb més detall, aquests interessos constitueixen només una part de l'interès col·lectiu del conjunt de la humanitat, que pot ser anomenat «interès comú mundial». Tans sols la perspectiva d'aquest interès comú mundial permet identificar els camps on la satisfacció dels interessos purament nacionals perd la seva legitimitat perquè lesiona els drets i els interessos elementals dels altres i hi ha el risc d'engendrar injustícies o de confirmar les injustícies ancestrals.

Aquests fets repercuteixen en tots els camps de la vida política i social i s'estenen a qüestions relatives al reforçament de la pau pels mitjans clàssics de política exterior, al desenvolupament continu del dret internacional, passant pels problemes complexos del domini dels grans moviments econòmics, socials i ecològics, que avui són designats genèricament pel mot «mundialització». Vista des d'aquest angle, l'extensió de les estructures d'una Europa unida pren un nou sentit que permet establir un lligam entre la felicitat de les persones, dels grups, de les nacions i de la comunitat dels pobles. En la nostra opinió, l'«interès comú mundial» demana la realització urgent de certes tasques.

Els estats membres de la Unió Europea s'han concentrat fins al moment en les seves pròpies opcions sobre aquest pla, tot i que encara avui es troben en el començament de l'extensió de les institucions europees, i no tan sols en el camp de la política de seguretat, sinó també en qüestions essencials de política econòmica i social. Fins al moment en què tinguin lloc l'ampliació de la Unió Europea, és important cercar acords i solucions buscant un equilibri d'interessos que pugui considerar-se com a just i solidari per a totes les parts interessades. Això exigeix que les parts econòmiques i políticament fortes estiguin disposades a consentir sacrificis substancials tot i que afectin els seus avanços, sempre que es consideri necessari per suprimir la misèria, la pobresa i la desestabilització. Com va afirmar el papa Joan

Pau II a Viena a principis del 1998, es tracta de retallar progressivament «la distància inhumana dels nivells de vida entre els pobles d'Europa».

L'absència d'una política orientada per aquest principi es palesa clarament avui en la manera de tractar en l'àmbit europeu els problemes de les migracions internacionals. Ens sembla inquietant que la preocupació per a la indispensable solidaritat amb els refugiats i els sol·licitants d'asil amb prou feines sigui perceptible en les actuals proposicions de llei sobre el dret d'asil i el dret dels refugiats, que es debaten tant en els diferents estats membres com en les institucions europees. Els països d'acollida potencials sovint cerquen pretextos per justificar el seu rebuig i fan servir l'argument de la pròpia seguretat i protecció. Aquesta situació és molt preocupant donat el nombre creixent de persones que fugen dels seus països com a conseqüència de conflictes interètnics i de guerres civils. Ens fa l'efecte que cada vegada més oblidem que som responsables del seu destí quant al respecte a la seva dignitat humana.

La consideració dels interessos nacionals ha de ser compatible amb la protecció dels refugiats i perseguits i amb la garantia dels seus drets fonamentals. D'una forma més precisa, cap individu no pot ser obligat a retornar a una regió on corri el risc de patir tortura o altres formes de tracte cruel i inhumà. Abans de tornar les persones que han cercat refugi entre nosaltres per fugir d'una guerra exterior o civil, hem d'examinar amb molt de compte si la situació en el lloc permet defensar-los eficaçment de tota nova agressió i reintegrar-los progressivament a la societat. D'altra banda, aquest desig d'Europa d'actuar en comú, especialment en el camp de la política d'immigració, constitueix un dels principals reptes a aconseguir de cara a la integració d'Europa. Insistim en aquest punt, perquè tenim la clara impressió que la voluntat política d'adoptar i d'imposar les decisions indispensables i tolerables en el marc europeu és deficient en aquest camp.

El principi de just equilibri dels interessos mereix igualment una atenció particular en les relacions amb els països no afectats per l'ampliació, en un futur pròxim, de les institucions europees. Les relacions en el camp de la política exterior i de la seguretat, així com en el de la cooperació econòmica, han de ser concebudes de forma que no facin l'efecte que Europa mira de preservar la seva prosperitat econòmica i la seva estabilitat política en detriment d'altres socis internacionals. És un deure d'una Europa econòmicament forta, influent i altament integrada, implicar-se, segons els seus poders, en la posada en marxa d'estructures més equitatives enteses en l'àmbit de l'economia mundial.

Igualment, per arribar a una política de seguretat que tinguí en compte l'interès general de la comunitat dels pobles, és indispensable desenvolupar la noció de seguretat en una perspectiva universal. Convé considerar-la com una política de seguretat comuna, no tan sols en els estats pròspers de l'espai occidental europeu o de l'Atlàntic nord, sinó també dels països que no formen part, per diverses raons, de les actuals estructures multilaterals de política de seguretat. Des del punt de vista d'Europa en el seu conjunt, cal subratllar que els homes i les dones dels països del centre i est d'Europa tenen legítimament el mateix dret a la seguretat que els ciutadans dels estats membres de la Unió Europea o de l'OTAN; per tant, convé tenir present la necessitat d'elaborar i estendre un reglament de pau. Recordem que el criteri decisiu de la qualitat política i de la legitimitat ètica dels projectes per garantir la seguretat europea o mundial depèn de la manera d'aplicar-los directament a les persones més afectades per la misèria, la violència i la manca de llibertat; és a dir, els dèbils, els vulnerables, els refugiats i les persones perseguides per raons polítiques, ètniques o religioses.

AMPLIAR LES POSSIBILITATS DE PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA

Els sagnants esdeveniments d'aquests últims anys, que han marcat no tan sols l'antiga Iugoslàvia, sinó també els països d'Àfrica central i oriental, ens ensenyen que si, davant de situacions de crisi, no ens preocupem de la posada en pràctica lògica i planificada de mitjans i de mètodes de prevenció dels conflictes i d'una acció política, quan serà l'hora, les possibilitats de fer front a una escalada de la violència restaran compromeses. Les Nacions Unides i les seves agències treballen en la solució pacífica dels conflictes amb actuacions que no podem més que lloar. En la tradició de la doctrina cristiana sobre la pau, subratllem que cal propugnar prioritàriament una política que permeti evitar la violència i que un eventual recurs a la violència en casos extrems exigeix criteris de legitimitat ètica.

Després d'examinar els informes sobre les atrocitats comeses, hem d'arribar a la conclusió que el recurs a les intervencions militars, no tan sols arriba molt tard en la majoria de casos, sinó que indica que hi ha hagut greus negligències en les fases que precedeixen immediatament els conflictes armats. Si es vol evitar que les intervencions militars de la comunitat internacional esdevinguin l'últim recurs polític, s'ha d'actuar de manera que els mitjans de control preventiu dels conflictes i de tractament precoç de la crisi siguin emprats amb més determinació de la que estem

acostumats. Destaquem això perquè les intervencions armades sovint tenen la seva pròpia lògica, especialment si se les considera a la llum dels criteris ètics que han estat desenvolupats per la tradició cristiana per reduir i limitar la violència.

Les missions de llarga durada de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa en determinats països de l'Europa central i oriental constitueixen un bon exemple de tractament preventiu dels conflictes, el mandat de les quals s'adreça a fer respectar els drets de l'home i de les minories i donar suport al procés de democratització, sobretot en cas de conflictes imminents entre l'autoritat de tutela i les minories ètniques. Fora bo avaluar les experiències que s'han fet sobre el terreny i integrar-les en un model global de política de prevenció. Aquest tipus de model hauria de tenir en compte el fet que les actuacions que han tingut èxit en la gestió de conflictes contribueixen per si mateixes a impedir l'aparició de noves tensions i l'escalada de violència.

Les esglésies i les comunitats religioses també han de tenir el seu propi paper per assolir l'èxit d'aquests esforços. Demanem als seus representants que participin en les múltiples reflexions que es promouen i no tan sols en les de caràcter polític, i que tinguin com a base els models de prevenció de conflictes i de gestió del postconflicte.

GARANTIR ELS INTERESSOS LEGÍTIMS DE LES MINORIES

Amb la defensa dels interessos legítims de les minories, s'obre una via que permet tractar, fins a regular-los per mitjà de mesures polítiques sense les quals nombrosos conflictes interns correrien el risc de desenvolupar una dinàmica pròpia cada vegada més difícil de controlar. La protecció insuficient de les minories és una de les principals raons per justificar les temptatives de secessió fomentades per grups en el si d'unitats nacionals. Les peticions de rectificació de fronteres que sovint van unides a aquestes reivindicacions mostren que, si no es prenen prou en consideració els interessos de les minories, poden posar en perill la pau, no tan sols en el si dels estats, sinó també en l'àmbit internacional.

Un dels interessos a llarg termini dels estats nacionals i dels seus governs, és el d'eliminar totes les raons susceptibles de fer sorgir en el si de les minories el desig de secessió i de rectificació de les fronteres, a través de la democratització i de l'ampliació de les possibilitats de participació en els processos de decisió política, així com per l'adopció de formes de govern federal i de mesures d'autonomia. Tot i que aquesta política s'entrebanqui amb dificultats considerables, es mostra com a l'única alternativa a la prolongació i a la intensificació de conflictes previsibles i de greus conseqüències, fins al punt d'amenaçar l'existència dels estats. La introducció de procediments i de formes d'organització democràtiques no és, però, suficient per si mateixa per garantir que les decisions preses són bones i èticament justificades. Una democràcia viva, que es

preocupi efectivament del benestar dels seus membres i que permeti solucionar pacíficament les oposicions i els conflictes amb mesures polítiques, necessita, per sostenir-se, que els seus ciutadans tinguin principis morals. Aquests principis són particularment necessaris, no tan sols quan es proposen reivindicacions, sinó quan es tracta d'adoptar mesures de solidaritat.

La responsabilitat de cada Estat en l'adopció d'un estatut polític i jurídic raonable per a les minories hauria d'anar de bracet amb un desenvolupament més eficaç dels instruments internacionals de defensa dels drets de l'home i de les minories. Pel que fa a això, fem referència a la importància política de les missions que afecten l'Alt Comissionat de les Minories Nacionals de l'OSCE i demanem als responsables que vetllin perquè aquest organisme respongui plenament a la seva funció de control pacífic dels conflictes, latents o en curs, de les minories.

ACTUAR CONTRA ELS INTEGRISMES MITJANÇANT EL DESENVOLUPAMENT DURADOR

Els països rics estan obligats a promoure la pau en els diversos països desfavorits i entre ells, mitjançant una política de cooperació per al desenvolupament. Aquesta és una qüestió d'humanitat i de justícia, però, a més, n'han de ser els primers interessats. En efecte, en un context d'interdependència creixent entre les diferents regions del món, els estats ja no podran defensar els seus interessos propis a llarg termini sense tenir en compte els principis fonamentals de justícia internacional i l'interès públic mundial. Les profundes desigualtats socioeconòmiques que existeixen entre els estats, però sobretot dintre d'ells, constitueixen una amenaça potencial per a la pau. En una època marcada per la mobilitat dels capitals i per la internacionalització creixent de les decisions que afecten la implantació de les empreses, s'ha de concedir una atenció cada cop més gran a la funció pacificadora que tindria una reglamentació equitativa del comerç mundial i, en conseqüència, que hi hagi una orientació de les decisions del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional cap a les necessitats dels països més pobres i desfavorits.

Igualment sembla necessari cercar la manera de resoldre el problema del fort endeutament dels països menys desenvolupats a través d'un mitjà que no pesi sobre els habitants més pobres i febles d'aquests països que no han de ser fets responsables de la situació d'endeutament dels seus països. Fer-los suportar el pes principal d'aquesta situació és una profunda injustícia. A més de convenis generosos sobre els terminis del deute, igualment es podria considerar el fet de reduir-lo considerablement, com ha fet el Fons Monetari Internacional amb els països d'Amèrica Central després de l'huracà del novembre del 1998. Amb tot, aquestes decisions tan sols poden donar fruits si les institucions dels països endeutats adopten mesures preventives per garantir que l'ajornament del deute serà beneficiós princi-

palment per als més pobres.

Una política de cooperació per al desenvolupament sostingut a llarg termini en el pla social i econòmic constitueix una contribució directa a la millora del destí dels més desfavorits d'aquest món i, d'altra banda, ofereix una nova possibilitat de contrarestar les tendències integristes, cada dia més amenaçadores. Tot i que és de sobres conegut que els moviments integristes es recolzen en mòbils ideològics i polítics, també és cert que hi ha una estreta relació entre l'acollida que reben en una societat concreta els moviments integristes i el grau amb què les vides individuals són percebudes com a privades de perspectives de futur.

Tota temptativa dirigida a contrarestar els diferents corrents integristes ha d'intentar tallar des d'ara mateix les arrels polítiques i socials dels integristes i la seva terra nívica. És l'únic mitjà per evitar que una explicació simplista reemplaci l'anàlisi diferenciada de les causes de l'integrisme i de les seves formes extremes de terrorisme i amenaci d'enverinar les nostres relacions amb el món islàmic.

Però el desenvolupament no és tan sols un afer d'economia i d'estructura politico-jurídica i només pot existir si s'uneixen els esforços en paral·lel de les institucions i les organitzacions, expressió de la cultura de la societat, de la qual formen part les esglésies i les comunitats religioses. Tan sols si es compleixen aquestes condicions podrà sorgir un clima social de tolerància i d'obertura al diàleg, que permetrà un ferm compromís de les diverses agrupacions per a un futur comú més pròsper. Comproment-se en aquest terreny, les esglésies i les comunitats religioses assumeixen una autèntica missió d'educació per la pau davant dels reptes interculturals que ens esperen en el llinar del proper mil·lenni.

NO TOLERAR CAP RELAXAMENT DELS ESFORÇOS DE DESARMAMENT I DE CONTROL D'ARMAMENT

A més de les negligències comeses en el camp del desenvolupament sostingut, la venda contínua d'armament de tot tipus mina la pau i l'estabilitat de nombroses regions del món. La facilitat amb què poden ser adquirides les armes corre el risc d'afavorir de forma determinant la solució violenta dels conflictes polítics i de crear les condicions propícies per al desenvolupament d'una dinàmica recíproca d'armament, on cada Estat pren com a pretext per justificar els seus propis atacs l'avenç, real o presumpte, de les altres nacions considerades com a rivals. La proliferació de les modernes tecnologies d'armament facilita considerablement als estats nombroses maneres de repressió política, acompanyada de greus violacions dels drets de l'home.

Cal des d'ara convèncer els amics polítics i econòmics responsables de la producció d'armament de la importància de limitar l'exportació d'armes i de tancar, el més aviat possible, acords a aquest efecte. Saludem aquí particularment els esforços fets per crear un Codi europeu de regles d'exportació d'equips militars i donem suport calorosament a la decisió que el Consell de Ministres de la Unió Europea

ha pres en aquest sentit al maig del 1998 com a primer pas. Insistim, d'altra banda, que siguin adoptats convenis eficaços a fi de garantir l'ús exclusivament civil de béns que puguin ser objecte d'una utilització civil i militar.

Cal, d'altra banda, que tots els responsables polítics encarregats de pronunciar-se sobre el manteniment d'un nivell màxim d'armament siguin conscients que el control de l'armament no els dispensa, malgrat tot, de l'obligació de cercar el desarmament. Aquest imperatiu s'aplica, concretament, a les armes nuclears. Es tracta d'una exigència que els estats que posseeixen aquestes armes han de complir per demostrar a aquells als quals volen imposar l'obligació de renunciar a les armes nuclears, que ells també estan disposats al desarmament.

APRENDRE A VIURE AMB EL PES DEL PASSAT

Un conflicte regulat per la força va acompanyat indefectiblement de víctimes i de patiment humà sovint incommensurable. En l'esperit de l'home, la història està carregada malauradament dels records de guerres externes i internes. Europa ha vist com les dictadures han estat cada vegada més eficaços per imposar un nivell de màxima repressió, per violentar i corrompre moralment i per imposar un poder sense límits. Fins i tot han arribat a atribuir la responsabilitat dels seus actes als representants de l'Església.

Recordar allò que les víctimes han viscut els permet ser compreses i anivellar la separació que la societat pot imposar entre un món de culpables i un món de víctimes. Totes aquestes mesures contribueixen directament i de forma irremplaçable a consolidar la pau a la societat. Les etapes de confrontació amb les ombres del passat són indispensables en nombrosos llocs del planeta, i no tan sols a l'antiga Iugoslàvia, a Àfrica central i oriental o a l'Amèrica Llatina. És possible que les accions polítiques i la persecució judicial de les violacions dels drets humans permetin alleugerir-les. Des d'aquest punt de vista, ens alegrem que la comunitat internacional hagi arribat a posar-se d'acord recentment a Roma sobre l'estatut d'un Tribunal Penal Internacional permanent.

Les passes fetes per conviure més bé amb les ombres del passat no són suficients; tan sols són el primer pas per a les societats civils conscients de la seva responsabilitat per millorar el futur dels seus membres. La participació en la recerca de camins que permetin viure dignament amb el pes del passat constitueix, al nostre parer, una tasca particular dels moviments cristians desitjosos de comprometre's en una justícia i pau més gran. Aquí hi ha un terreny de responsabilitat comuna per a la cooperació ecumènica de les esglésies cristianes.

DESENVOLUPAR LA CONFIANÇA MÚTUA PER A L'EDUCACIÓ I LA FORMACIÓ

Els centres de formació i els programes que proposen poden exercir una gran influència en la mentalitat general, ja que

poden ajudar tant a promoure estratègies polítiques com a oposar-s'hi eficaçment. No és estrany que l'enfortiment o la resurrecció de fantasmes, d'ideologies nacionalistes i de clixés de pretesa superioritat ètnica, preparin el terreny sobre el qual es desenvolupi aquesta variant de la política de força. A la inversa, el poder d'aquests clixés portadors de violència pot ser anul·lat per un diàleg directe amb els membres del grup pretesament «enemic», esforçant-se per informar-se sobre el desenvolupament veritable d'una història comuna, destacant la raó de la seva existència i els elements identificadors diferents, i afavorint totes les altres formes de comunicació. En aquest camp, les escoles, els instituts i les facultats religioses han de tenir un paper inestimable.

CONCLUSIÓ

Nombroses persones de la vida política i social s'ocupen diàriament de les tasques que acabem d'esbossar. Els ho agraïm. Aquest mateix agraïment el fem extensiu adequadament a tots els qui, com a membres de l'Església, atents i fidels al missatge de l'Evangeli, aporten la seva contribució a la justícia i la pau. Podem constatar amb alegria que aquests esforços han donat fruit en molts països. Es demanem a tots que no defalleixin i que continuïn el seus esforços a fi que es conscienciï, en la construcció i el desenvolupament d'institucions i d'instruments de la política europea comuna, que una pau justa i duradora no és una mera utopia.

Que l'Esperit de Déu pugui preservar en nosaltres aquestes orientacions ètiques per les quals lluitem avui tots plegats. Que Ell ens concedeixi la misericòrdia i la força per assolir allò que altres viuen ja: la reconciliació que és un do de Déu i font de vida nova. Convidem a tothom qui comparteix amb nosaltres la mateixa fe a formar una comunitat de pregària per la pau i la reconciliació sense fronteres geogràfiques o lingüístiques. Que aquesta comunió en la pregària pugui donar-nos la força per continuar amb paciència i determinació en el camí en què nosaltres volem donar testimoni: perquè hem estat reconciliats amb Déu en Crist, podem intentar reconciliar-nos els uns amb els altres.

Els bisbes de la Comissió de Conferències Episcopals de la Unió Europea

Esquelas
en
Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral i altres
celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de Pasqua (Salteri: setmana 2)

MAIG

9. Diumenge

VI de Pasqua. Blanc. Lectures: Fets 8:5-8,14-17 / Salm 65 / 1 Pere 3:15-18 / Joan 14:15-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Geronci, b.; Hermas, cfr.; Nicolau Albergato, b. i card.

Festa Major: a Adrall, Albatàrrec, Castellolí, Comabella, Cruïlles, el Poal, les Pobles, Santa Bàrbara, la Sentiu de Sió, Serinyà (Festa del Roser), Serrateix i Torres de Segre.

10. Dilluns

Sant Joan d'Àvila, prevere (MO) Blanc. Lectures: Fets 16:11-15 / Salm 149 / Joan 15:26-16:4a

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Antoní, b.; Gordià i Epímac, mrs.; Job, prof.; Palmaci, cons. mr.; Filadelf, mr.; Santes Blanda, mr. i Beatriu, vg.

Festa Major: a Sabadell.

11. Dimarts

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 16:22-34 / Salm 137 / Joan 16:5-11. LLEIDA: *Sant Anastasi, mr.* (ciutat, S / diòcesi, MO).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ponç, b. mr.; Eudald, mr.; Eveli i Florenci, mrs.; Il·luminat, mjo. Santa Felisa, mr.

Festa Major: a Badalona, Lleida, Ripoll i Sorba.

12. Dimecres

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 17:15.22-18:1 / Salm 148 / Joan 16:12-15. Si es vol: *Sants Nereu i Aquileu, mrs.* (MLI)*Vermell. Sant Pancraç, mr.* (MLI) Vermell

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domènec de la Calçada. Santa Flàvia Domitila, vg. mr.

Festa Major: a Passanant.

13. Dijous

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 18:1-8 / Salm 97 / Joan 16:16-20ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu del Roser de Fàtima.* Sants, Pere Regalat, franc.; Muci, prev. mr. Santa Glicèria, mr.**Festa Major:** a Tàrraga.

14. Divendres

Sant Maties, apòstol (F) Vermell. Lectures: Fets 1:15-17.20-26 / Salm 112 / Joan 15:9-17

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bonifaci i Ponç, mrs. Santes, Corona mr.; Henèdina vg. mr.; Gemma Galgani, vg.

Festa Major: a la Sènia i Tremp.

15. Dissabte

Sant Isidre, llaurador (MO) Blanc. Lectures: Fets, 18:23-28 / Salm 46 / Joan 16:23b-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Torquat, Eufraasi, i Indaleci, bs. mrs.; Mancí, mr. Santes, Dimna, vg. mr.; Dionísia, mr.; Joana de Lestonnac, vda. fund.

Festa Major: a Alcanar, Alpícat, Bolvir, Castellví de Rosanes, Figols de les Mines, la Figuera, Guils de Cerdanya, Juncosa, Masquefa, Montoliu de Lleida, Mont-roig del Camp, la Palma de Cervelló, Rocafort de Queralt, Tàrrés, Tornabous, la Vall de Bianya, Vandellòs i Vilanant.

Lectures bíbliques

Diumenge VI de Pasqua

Cicle A

Lectura primera

Ac 8:5-8,14-17

Els imposaven les mans i rebien l'Esperit Sant

Lectura dels Fets del Apòstols

En aquells dies Felip baixà a la província de Samaria, i predicava el Messies als de la regió. Unànimement la gent feia cas de Felip, després de sentir-lo i de veure els prodigis que feia: els esperits malignes sortien de molts posseïts, xisclant tant com podien, i molts invàlids o paralítics recobraven la salut. La gent d'aquella província se n'alegrà molt.

Quan els apòstols, a Jerusalem, sentiren dir que Samaria havia acceptat la paraula de Déu, els enviaren Pere i Joan. Hi anaren, doncs, i pregaven per ells perquè rebessin l'Esperit Sant, que encara no havia vingut sobre cap d'entre ells; només havien estat batejats en el nom de Jesús, el Senyor. Pere i Joan els imposaven les mans, i rebien l'Esperit Sant.

Salm responsorial

65:1-3a,4-5,6-7a, 16 i 20 (R.: v.1)

Aclama Déu, tota la terra.

Canteu la glòria del seu nom,

canteu la seva fama gloriosa.

Digueu a Déu:

«Que en són d'admirables les vostres obres!»

R. Aclama Déu, tota la terra.

O bé: Al·leluia.

«Tota la terra es prosterna davant vostre i canta la glòria del vostre nom.»

Veni a contemplar les gestes de Déu.

Que n'és d'admirable el que fa amb els [homes! R.

Convertí la mar en terra ferma, passaren el riu a peu eixut.

Ell és la nostra alegria,

ell, que sempre governa amb el seu poder. R.

Veni, fidels de Déu, escolteu-me; us contaré el que ha fet per mi.

Beneït sigui Déu:

No ha refusat la meua súplica, ni m'ha negat el seu amor. R.

Lectura segona

1Pe 3:15-18

En el cos va ser mort, però en l'Esperit fou retornat a la vida

Lectura de la primera carta de sant Pere

Estimats, reverencieu de tot cor el Crist com a Senyor. Estigueu sempre a punt per donar una resposta a tothom qui us demani la raó de l'esperança que teniu; però feu-ho serenament i amb respecte. Guardeu neta la vostra consciència; així els qui critiquen la vostra bona conducta de cristians, s'hauran d'avergonyar d'haver-ne malparlat. Si és voler de Déu, val més sofrir per haver obrat bé que per haver obrat malament. També Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida.

Al·leluia

Jo 14:23

Qui m'estima farà cas de les meves paraules, diu el Senyor; el meu Pare l'estimarà i vindrem a fer estada en ell.

Evangeli

Jo 14:15-21

Pregaré al Pare que us doni un altre Defensor

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Si m'estimeu, guardareu els meus manaments; jo pregaré el Pare que us donarà un altre Defensor, l'Esperit de la veritat, perquè es quedi amb vosaltres per sempre. El món no el pot rebre, perquè no és capaç de veure'l ni de conèixe'l, però vosaltres sí que el coneixeu, perquè habita a casa vostra, i està dins de vosaltres. No us deixaré orfes: tornaré a venir. D'aquí a poc, el món ja no em veurà, però vosaltres sí que em veureu, perquè jo visc, i vosaltres també viureu. Aquell dia sabreu que jo estic en el meu Pare, i vosaltres en mi, i jo en vosaltres. El qui m'estima és aquell que té els meus manaments i els compleix; el meu Pare l'estimarà, i jo també l'estimaré i me li faré conèixer clarament.»

Discerniments necessaris en la pastoral matrimonial (i 2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Quan es parla dels fidels cristians divorciats que s'han tornat a casar es tendeix a subratllar d'entrada que l'Església no els admet a la comunitat eucarística. Encara que això és veritat, no és pas això el que d'entrada diu el Magisteri de l'Església de cara a aquests fills seus. En efecte, llegim en l'Exhortació de Joan Pau II sobre la família (*Familiaris consortio*, núm. 84) aquest paràgraf:

«En unió amb el Sínode exhorto vivament els pastors i tota la comunitat dels fidels per tal que ajudin els divorciats casats de nou, procurant amb sol·lícita caritat que no se sentin separats de l'Església; poden i encara han de participar com a batejats, en la seva vida. Se'ls exhortarà a escoltar la Paraula de Déu, a assistir al sacrifici de la Missa, a participar en la pregària, a aportar la seva contribució a les obres de caritat i a les iniciatives de la comunitat a favor de la justícia, a educar els fills en la fe cristiana, a cultivar l'esperit i les obres de penitència per implorar així, un dia i

altre, la gràcia de Déu. Que l'Església pregui per ells, els animi, es presenti com a llur mare misericordiosa i així els sostingui en la fe i l'esperança. L'Església, no obstant això, fonamentant-se en les Sagrades Escriptures, referma la seva disciplina segons la qual no pot admetre a la comunió eucarística els divorciats casats de nou.»

D'aquesta exhortació es veu clarament com aquest grup de fidels no ha de ser tractat de manera exclouent. Per exemple, no es pot negar el baptisme als fills d'aquestes parelles només a causa de la situació matrimonial de llurs pares; no és impossible —de fet passa algunes vegades— que aquests pares siguin més sol·lícits de l'educació cristiana dels seus fills que altres pares no divorciats.

Les condicions de la comunió eucarística

Pel que fa al tema de la comunió eucarística, és important explicar bé el sentit de la norma. No es tracta d'excloure ningú o de fer una discriminació en-

vers els divorciats casats de nou. Es tracta de mantenir o no la fidelitat a la voluntat de Jesucrist que ens ha donat altra vegada allò que «al principi» volgué el Creador: la indissolubilitat del matrimoni.

«En realitat —comenta el cardenal Ratzinger en l'article citat la setmana passada— hi ha moltes altres situacions que estan en oposició a una recepció digna i fructuosa de la comunió, encara que actualment això s'hagi gairebé oblidat en l'Església. Caldria sens dubte recordar-ho més sovint i amb més claredat en la predicació i en la catequesi. Aleshores els fidels divorciats casats de nou podrien comprendre més fàcilment quina és llur situació.»

Aquesta observació és ben oportuna. En efecte, no es tracta de conèixer simplement una disciplina que afecta un grup de persones, sinó de preguntar-se, més amplament, quines són les condicions segons les quals el cristià pot participar legítimament i fructuosament de la comunió eucarística. Aleshores la visió s'amplia i el tema adqui-

reix la seva pròpia dimensió. Sant Pau ja avisava als Corintis sobre la necessitat d'examinar-se a si mateixos abans d'anar a combregar. Qui sap si aquest avís de l'Apòstol no s'hauria de tenir més present...!

L'Església dels primers segles tenia uns criteris força estrictes sobre les condicions d'admissió al catecumenat, amb vistes al baptisme. Ara bé, les condicions per accedir a la comunió eucarística són les mateixes que calen per al baptisme. Potser en els nostres dies falta una mica més de clarificació de les consciències sobre allò que és bo segons Déu i allò que no ho és. Però aquesta clarificació cal fer-la si no volem caure en una nebulosa que porta inevitablement a la banalització de la vida cristiana. La comunió eucarística és certament la culminació de la participació a la missa però no es pot dir que no tingui cap sentit participar a la missa i no acostar-se a combregar. Cal veure, abans de tot, si estem realment en comunió amb la voluntat d'Aquell que se'ns dona en comunió.

petites homilies

Batejats i confirmats

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Evangelització. Anunciar que Jesús és el Crist. Acceptar amb joia la conversió. Baptisme. Confirmació. Vet aquí els primers passos de la iniciació cristiana. O si ho preferiu, la tasca de posar els fonaments de l'edificació de l'Església. Després vindrà la celebració de l'eucaristia. La consumació de la comunitat. El misteri de l'Església en acció enmig del món. Sagrament de llibertat, d'amor. De realització humana plena entre el temps i l'eternitat. De salvació, doncs. Els sagraments —set raigs d'una mateixa font— posen de manifest, cadascun a la seva manera, la realitat salvadora de Déu, significada i realitzada en el món per l'Església. L'Església és la que anuncia el missatge. L'Església és la que celebra la salvació. L'Església és la qui crida i incorpora les persones a la comunió amb Jesucrist, per l'Esperit, en la gran família dels germans, acoblada per Déu, el Pare. Si m'estimeu, guardareu els meus manaments; jo pregaré el Pare que us donarà un altre Defensor, l'Esperit de la veritat, perquè es quedi amb vosaltres per sempre.

El primer compromís de la comunitat cristiana és l'evangelització. «Que es tingui com a objectiu prioritari de la comunitat cristiana la tasca d'evangelització i catequesi, per tal de fer possible una autèntica vida de fe i la celebració conscient dels sagraments.» *Felip baixà a la província de Samaria i predicava el Messies als de la regió. Felip, el diaca, —el*

servidor— evangelitzà Samaria, el poble odiat pels jueus. I els samaritans reben com s'escau l'anunci joios: *la gent d'aquella província se'n alegrà molt. I amb joia unànimement feia cas de Felip. Així avancen cap al baptisme. Foren batejats en el nom de Jesús, el Senyor. Incorporats a la vida gloriosa de Jesús. Aquell dia els samaritans van sentir la veu de Crist: Sabreu que jo estic en el meu Pare, i vosaltres en mi, i jo en vosaltres. Entraven en la comunió amb Déu. Els mancava la comunió compartida amb els germans. Havien donat el pas cap a la fe. Calia que avancesin també cap a l'esperança compartida. Que s'incorporessin a l'Església. Quan els apòstols, a Jerusalem, sentiren dir que Samaria havia acceptat la paraula de Déu, els enviaren Pere i Joan... I pregaven per ells perquè rebessin l'Esperit Sant. Complien la seva missió: confirmar els germans. Pere els devia dir: Estimats, reverencieu de tot cor el Crist, com a Senyor. Ja ho feien. Estigueu sempre a punt de donar una resposta a tothom que us demani la raó de l'esperança que teniu. És la tasca d'Església que ara se'ls encomana de fer. Oberts a l'evangelització. Incorporats a Jesús pel baptisme. Confirmats en la fe per l'Església. Enviats al món a anunciar a tothom, la Bona Nova del Regne. Vet aquí l'impuls del baptisme i la confirmació. Familiars de Déu. Germans de la comunitat. Oberts al món. Cristians. Pere i Joan els imposaren les mans, i reberen l'Esperit Sant. Església.*

Sobreviure a la barbàrie

La catàstrofe humanitària més gran que ha colpejat el vell continent des de la fi de la Segona Guerra Mundial ha fet aparició amb els mètodes expeditius més inimaginables fins ara, amb les xifres més absolutes i les conseqüències més imprevisibles. Tot un poble ha co-

mençat la fuga per la capacitat d'un grup d'éssers humans de privar de llibertat els altres. A partir d'aquí, l'home no pot fer altra cosa que qüestionar-se on volem anar però també d'on venim, quin tipus de follia ens pot abocar a tragèdies d'aquesta mena i com, en

el futur, podem treballar perquè mai més no haguem de presenciar un calvari d'aquestes dimensions. Així comença la crònica de primera línia que ha escrit per a *Catalunya Cristiana* Cristina Rius, enviada especial als Balcans del diari *Avui*.

Embarcats en un èxode d'aquestes característiques és difícil valorar-ne les conseqüències. La neteja ètnica perpetrada per l'exèrcit federal iugoslau, la policia sèrbia i les forces paramilitars cada dia més nombroses han provocat ja la fuga de gairebé 370.000 albanesos i kosovars a Albània i d'uns 160.000 que han aconseguit entrar a Macedònia, mentre que a Montenegro n'haurien arribat uns 30.000. A aquests se sumarien els «centenars de milers de persones» que vaguen per la província iugoslava de Kosovo a la recerca de refugi, segons dades de l'OTAN i de països occidentals poc verificables per la impossibilitat d'una presència d'organitzacions independents a la província en guerra.

Hi ha moltes organitzacions cristianes que dediquen els seus esforços a la zona en conflicte. A la capacitat de distribuir ajudes han afegit el seu compromís contra la violència a imitació de Crist que, arrestat, ordena els seus deposar les armes i, processat, recorda a Pilat l'origen diví de tota autoritat.

Càritas té la presència més gran al país, però també hi són la Comunitat de Sant Egidí, que destaca a la ciutat fronterera de Kukes, o els salesians, que gestionen el centre Don Bosco a Tirana. Són prop de 30.000 els refugiats assistits a les cinc diòcesis de Càritas a Albània, la major part dels quals a Tirana i Durrës. En total Càritas té 58 centres d'assistència arreu d'Albània. El 50% de les persones acollides rep l'anomenat *total care*, és a dir, dedicació directa i quotidiana dels missioners per a l'alimentació, la higiene personal i el control mèdic. Aquestes persones s'estan en els locals de les diòcesis, les parròquies, els edificis públics com magatzems o cinemes, i el 25% ha estat distribuït en famílies albaneses que de manera exemplar s'han abocat des de la pròpia pobresa en l'ajuda humanitària. Dels gairebé 370.000 refugiats que hi ha a Albània, l'Alt Comissariat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) ha calculat que 191.000 es troben en cases albaneses. Càritas italiana s'ha convertit en el punt de referència a Albània per als altres centres d'arreu del món, perquè els italians són presents en el país més pobre d'Europa des del 1991 i la cooperació global entre els dos països abraça camps que van des de l'economia fins als aspectes polítics i socials. Silvio Tessari, responsable de Càritas italiana a Tirana, ha su-

Quin futur espera a la pròxima generació kosovar?

Proposta dels Nobel de la Pau per a Kosovo

Després de trobar-se en audiència amb Joan Pau II, els participants en la primera cimera de premis Nobel de la Pau, celebrada entre el 21 i el 22 d'abril, per iniciativa de la Fundació Gorbtxov, han fet una proposta de pau per a Kosovo: suspensió immediata de les activitats militars i l'inici de les negociacions directes entre les parts del conflicte, el retorn dels refugiats a Kosovo (basat en una àmplia autonomia per a la regió i en mesures humanitàries); desplegament d'una força multinacional sota comandament de l'ONU i una conferència internacional sobre els Balcans. Així mateix, els Nobel s'han ofert com a mediadors en el conflicte. (*Zenit*)

bratllat, però, que fins ara la lluita de supervivència ha estat per «aconseguir el pa». Caldrà ser-hi present, i potser amb més força de cara al futur, quan «després del xoc provocat per l'èxode forçat arribin la depressió i els problemes humans, que ara passen en silenci perquè és més important pensar en les necessitats quotidianes».

Reconciliació o no?

Diuen alguns analistes que qui intenti trobar qui té la raó en aquesta història ho tindrà difícil. Fa bé l'Aliança Atlàntica de bombardejar Iugoslàvia per salvar un poble i crear-se nous enemics en l'altre? Fins a quin punt els interessos geopolítics a la zona han impedit un acostament de posicions? Es pot ser pacifista amb un home de sang freda com el president Slobodan Milosevic? Una cosa, però, és certa: un poble d'innocents ha vist extirpat el seu passat i difícilment podrà pensar en una reconciliació en les generacions més immediates.

A Kosovo vivien una majoria d'albanesos fins ara i una minoria sèrbia que representava el 10% de la població. En poques localitats, doncs, les dues comunitats convivia fins ara. Slavi en pot ser un exemple. Un poble d'unes 450 cases habitades per musulmans albanesos i només 50 per serbis ortodoxos. Una nit, els habitants serbis van abandonar les seves cases en la penombra i van dibuixar a les portes l'escut amb la creu ortodoxa i les quatre «c» en ciríl·lic, que signifiquen «Només la Unitat Salvarà els Serbis». Van abandonar, esdevenint còmplices dels executors de la neteja ètnica, les famílies albaneses amb qui havien conviscut durant decennis. L'endemà, la policia va arribar per fer neteja. Setze persones van ser brutalment massacrades amb ràfegues de metralladora mentre que la resta d'ulls incrèduls van ser conduïts cap a la frontera amb Macedònia.

Ha existit, però, l'altra cara de la moneda, la que ens aferra a l'esperança de pensar que la convivència és possible. Un cas heroic va ser protagonitzat per un hebreu que avui viu a Viena. Durant la Segona Guerra Mundial, la seva família va ser ocultada i salvada per amics musulmans de Kosovo. Fa dues setmanes, el supervivent de la Segona Gran Guerra va aconseguir arribar a Kosovo per endur-se la família que fa cinquanta anys li va demostrar que la religió no ha de representar una frontera.

Sigüenza s'aboca als refugiats

Enrere han quedat l'horror d'una fugida dura i difícil d'oblidar i l'amuntegament d'un camp de concentració a Macedònia on es feia impossible viure. Sadik i Sefer són dos joves que, als seus trenta anys, es veuen obligats a començar de zero. El seu pensament més constant «tornar com més aviat millor al nostre país, a Kosovo» —no volen sentir la

paraula Kosovo, perquè aquest és el nom serbi i Kosova, l'albanès. Però mentre Sadik (30 anys) espera feliç, en pocs dies, ser pare primerenc d'una nena, Sefer (32) viu amb l'angoixa de no saber res dels seus dos germans, la seva cunyada i el fill d'aquesta. «No aconsegueixo parlar-hi, les comunicacions són gairebé impossibles.»

Formen part del primer grup de 102 refugiats kosovars que va arribar a l'Estat espanyol el 25 d'abril i que es troba al Seminari de Sigüenza (Guadalajara) per un temps encara indefinit. El bisbe José Sánchez ha cedit aquestes instal·lacions gairebé buides a l'Associació Comissió Catòlica Espanyola per a la Migració, encarregada del centre de Refugiats de Sigüenza i actualment d'organitzar la vida de les 16 famílies arribades recentment i mirar que oblidin l'última visió que tenen dels seus pobles: «Cases cremades i forats enormes fets pels míssils a les nostres boniques valls», repeteixen Sefer i Sadik.

El primer d'ells, estudiant de medicina a punt de llicenciar-se, i el segon, tècnic electricista, als quals sap greu ser a l'Estat espanyol, mentre els seus compatriotes, potser els seus germans, en el cas de Sefer, lluiten contra l'enemic serbi. «Aquí em trobo molt malament, passejant pels carrers de Sigüenza i els meus compatriotes amb la guerrilla, és una cosa que em toca el cor. Em pregunto, què hi faig aquí mentre ells són allà quan tots som fills de la mateixa terra?»

Malgrat que els veus tranquils i et somriuen quan et donen la mà per acomiadar-se, les seves veus denoten el cansament de la llarga marxa que han hagut de suportar i els seus rostres estan curts pel fred i el vent de la fugida a través de la neu. Escapaven d'una mort segura en mans dels seus botxins per arribar a una mort més incerta pel perill de contreure alguna epidèmia en un camp de refugiats de Macedònia. «Hi vam passar un dies en condicions catastròfiques, allà no hi ha prou condicions d'higiene, i el pitjor eren les nits fredes, no teníem ni matalassos per dormir», recorda Sadik amb la mirada baixa i un punt de tristesa als ulls.

Reprenem l'última pàgina de la pàgina 20

Els seminaristes també han posat el seu granet de sorra en la preparació d'aquesta acollida. S'han passat, juntament amb voluntaris de la Creu Roja, diversos dies netejant i condicionant les 100 habitacions i sales del Seminari. Han estat testimonis del canvi que en poc temps han reflectit les cares dels homes, les dones i els infants que han arribat. «El primer dia se m'encongia el cor en veure l'estat anímic i físic en què es trobaven, però la vida quotidiana els ha canviat totalment les cares.

Malgrat els seus problemes, la relació amb nosaltres és força agradable, ajuden en allò que els demanes i sempre que t'hi apropes t'ho agraeixen amb un somriure», assenyala Óscar Hernando, voluntari i coordinador dels tallers ocupacionals.

Es comencen a organitzar tallers ocupacionals de pintura, de marqueteria, de terrissa, etc., perquè estiguin ocupats i oblidin, encara que només sigui per uns moments, els drames personals. «Les per-

var el trauma», afirma Fernando Barrio, treballador de la Comissió Catòlica Espanyola per a la Migració.

De moment ni els responsables de l'organització saben quant de temps romanaran a Sigüenza. Després, seran distribuïts per diverses comunitats autònomes, si bé alguna de les famílies romandrà a Sigüenza, al Seminari. «El tema de l'estada aquí no depèn de nosaltres, és l'Inerso qui ho gestiona. En principi el que nosaltres

Els refugiats agraeixen l'acollida.

sones grans són les que presenten més problemes, com que ara per ara no fan res, es reuneixen a la sala de la televisió a explicar coses de la guerra i de les tragèdies viscudes, gairebé entaulen una competència entre ells per veure quina de les històries és la més dramàtica», comenta una de les traductores que ajuda psicòlegs i metges. La feina d'aquests professionals és molt important per mirar de pal·liar els danys que han sofert els seus cossos i ments.

La pitjor part és la dels ancians. Hi ha 13 persones amb edats compreses entre els 61 i els 85 anys. N'hi ha dos a qui han de dur el menjar al llit perquè no tenen forces ni per aixecar-se. Molts d'aquests ancians és el primer cop que deixen la seva terra i hi ha qui pensa que potser no hi tornaran mai més. «Aquestes persones són les més afectades psicològicament, els infants, en canvi, encara que siguin la part més feble, tenen molts més recursos i sembla que en principi és molt més fàcil sal-

sabem és que vénen per estar-se aquí entre 15 dies i un mes», afirma Fernando Barrio. I afegeix: «De moment els hem pres les dades per facilitar-los el permís de residència per un any, fins que es resolgui la situació». Se'ls impartiran classes d'espanyol i més endavant s'estudiarà quina mena de col·locació facilitar-los. La majoria són d'origen rural si bé hi ha estudiants i tècnics. Esperen que els més petits aprenguin aviat l'espanyol amb la seva incorporació al ritme escolar, on aniran a classe amb el suport d'un intèrpret.

Es pretén, en la mesura que es pugui, atendre'n totes les necessitats, per això com que tots són musulmans, s'ha habilitat un sala del Seminari com a mesquita improvisada, a més compten amb les visites freqüents d'un imam.

Els veïns de Sigüenza, de forma espontània, han començat a dur-los pintures, fulls de paper i contes perquè els infants es distreguin. Ells són els que semblen

haver oblidat abans i, malgrat que els mals records dormin en les seves ments infantils, les rialles ja ressonen com un preludi d'esperança en un futur millor. Sadik i Sefer, en nom de tots, donen les gràcies pel suport que reben, sobretot del poble de Sigüenza. «Estem molt agraïts, els habitants d'aquest poble ens donen tot el que tenen, tothom que ve ens porta alguna cosa», assenyala Sadik. En pocs dies el Seminari s'ha omplert de roba per a tothom i de joguines per als infants, tant és així que els de l'organització han demanat que si us plau no portin més roba, perquè en sobra i no saben què fer-ne.

La Comissió Catòlica Espanyola per a la Migració té força experiència a organitzar acollides per als refugiats. En aquest cas, per fer-hi front ha hagut de demanar un préstec mentre espera la part d'aquests vuit mil milions de pessetes que el Govern repartirà entre les organitzacions que ara es fan càrrec dels refugiats. «No tenim cap idea del que rebrem ni de com es distribuirà», subratlla Barrio.

Espanya acollirà uns 7.000 refugiats, el segon grup format per 105 persones i que van arribar en unes condicions físiques pitjors que els primers, ja estan instal·lats en el poble madrileny de Colmenar Viejo. «Després els refugiats es distribuiran per diferents comunitats autònomes, sobretot aniran a les que tinguin un mínim d'experiència en el tema de refugiats; s'han ofert molts ajuntaments, comunitats autònomes, fins i tot famílies, però en aquest sentit l'Inerso té unes ordres molt estrictes perquè els refugiats vagin a llocs on hi hagi persones especialitzades», afirma Fernando Barrio.

I mentrestant, allunyats però amb el pensament posat a casa seva, Sefer i Sadik esperen i confien que «la barbàrie no guanyi la democràcia», i que «les armes dels serbis callin d'una vegada, que no tinguin tant de poder». Sadik es distreu pensant en el naixement de la seva filla. Per continuar la tradició kosovar ha demanat consell al seu germà que viu a Alemanya per escollir-ne el nom entre tots. Seria bonic, o potser utòpic, imaginar que aquesta criatura quan neixi portarà al món una mica més de seny a aquesta terra.

Manuela Vázquez

**Aquest espai
publicitari
en color
val 14.600 ptes.
+ IVA**

**Consulteu les
nostres
ofertes al
telèfon
934 905 988**

diòcesis

Veus crítiques sobre la guerra dels Balcans

■ «Quan giren el cap, el poble ja està cremat», explica el periodista Bru Rovira

La guerra declarada per l'OTAN és un conflicte bèl·lic mal plantejat que no ha previst la infraestructura humanitària necessària per atendre els milers de refugiats albanesos.

Aquesta guerra va per llarg i potser té tant a veure amb el negoci de les armes com amb l'excusa de la defensa dels drets humans. De moment el conflicte no ha millorat la situació

dels albanesos de Kosovo, al contrari, l'ha agreujada in extremis. Amb aquest conflicte l'OTAN ha desautoritzat unes Nacions Unides que mai no han estat al cent per cent.

Aquestes són algunes de les reflexions que es van posar sobre la taula el 28 d'abril a la sala d'actes de Cristianisme i Justícia. Més de 200 persones van assistir a un acte on es van sentir les veus crítiques sobre la guerra dels Balcans d'Àlex Masllorens, de Justícia i Pau; del periodista de *La Vanguardia* enviat especial als Balcans, Bru Rovira, i de José Ignacio González Faus, de Cristianisme i Justícia.

Què es pot esperar d'una guerra on des de fa trenta dies ja s'han fet més de nou mil accions militars? El cost econòmic de cada míssil i del combustible de cada avió supera astronòmicament el pressupost destinat a l'ajuda humanitària per als refugiats kosovars. En paraules del periodista Bru Rovira, com sempre se'ns ha venut la idea «de la fantasia de la guerra quirúrgica», on només moren els dolents. Però la realitat és una altra, segons l'enviat especial als Balcans: miraculosament o no tan miraculosament, l'exèrcit serbi possiblement encara conserva més del 60% dels seu potencial ofensiu. Mentrestant, el 90% de la població albanesa de Kosovo ha estat fustigada, expatriada i feta servir com a escut humà en les operacions militars sèrbies en què els kosovars són utilitzats i transportats en autobusos-presó.

La realitat és que l'OTAN destruirà cada cop més l'estructura civil de Sèrbia i que la pobra Albània s'ha hagut de «vendre» a l'Aliança Atlàntica a canvi de l'esperança que Occident activi econòmicament el país. I és que està demostrat que en les guerres cada vegada moren més civils i menys militars. Com sempre paguen justos per pecadors. Albània, un dels països més pobres d'Europa, amb un govern pràcticament inexistent i subjugat al poder de les màfies, segons Bru Rovira, és el territori que ha d'atendre els milers de desemparats musulmans kosovars que fugen espoliats de casa. Ens estem referint a economies tan pobres com les de cent dòlars al mes d'una família de set albanesos que acull tretze kosovars. «M'ha emocionat aquesta solidaritat», confessa Rovira. És l'altra cara de la guerra.

El negoci de les armes

«Tinc la sensació que l'OTAN va menystenir Milosevic quan va decidir

engegar el conflicte», afirma José Ignacio González Faus, que va afegir que, si en un principi els atacs de l'Aliança Atlàntica només es dirigien a objectius militars, al final s'acabaran estenent a tota la població, ja que la història ens demostra que «quan una guerra s'allarga tot un país es converteix en estructura militar».

Faus va articular un discurs carregat de preguntes-dinamita que ens interpel·len a tots i a totes. «Qui ha armat Milosevic?, quan s'acabi aquest conflicte, si és que finalitza, com serà la convivència a

Kosovo?, per la mateixa lògica, per què no s'intervé a Turquia o a Israel?» El membre de Cristianisme i Justícia posa en dubte que no s'hagin esgotat altres possibilitats per resoldre el conflicte, com per exemple donar més suport internacional a l'oposició i la dissidència contra Milosevic dintre la mateixa Sèrbia.

Faus està convençut que l'acció bèl·lica de l'OTAN legitima una nova manera d'entendre la seguretat mundial, molt més agressiva i autoritària, on l'Aliança Atlàntica esdevindrà un gendarme amb qui

més valdrà estar-hi bé. «Aquesta guerra està tan relacionada amb el negoci de les armes com amb la defensa dels drets humans», acaba dient José Ignacio.

Periodista sobre el terreny

«Un dels drames de la guerra és que aquells que creien en la democràcia deixen de creure-hi. La guerra ha originat que es passi d'una regió —Kosovo— cohesionada al voltant del president Rugova a l'esperança d'una guerrilla sense ideologia com és l'UCK (l'Exèrcit d'Alliberament de Kosovo)», segons sembla ajudada extraoficialment pels nord-americans. L'impacte de les paraules sobre la guerra de Kosovo del periodista Bru Rovira a la sala d'actes de Cristianisme i Justícia

copsen totalment l'atenció del públic.

Rovira explica que «la neteja ètnica a Kosovo s'ha fet seguint un pla, com en la Segona Guerra Mundial: entrant a les cases de matinada». Acte seguit, afegeix el periodista, els musulmans tenen deu minuts per agafar quatre coses, concentrar-se a la plaça del poble i començar a caminar cap a la frontera. «Quan giren el cap, el poble ja està cremat», afirma Bru Rovira.

L'enviat especial als Balcans coneix la importància de la història i de la contextualització que s'ha de fer en tot conflicte per arribar a entendre'l en tota la seva dimensió. Rovira és conscient que des de feia deu anys Kosovo ja estava patint una dictadura sèrbia que va originar 2.000 morts, va tancar les escoles musulmanes i va expulsar gairebé tots els que no eren serbis dels llocs de treball. Durant els últims anys ja s'havia registrat un moviment de 150.000 kosovars cap a Albània.

Estem davant d'un desastre humanitari i d'una guerra que no es podria haver fet pitjor, segons Bru Rovira. La seva experiència sobre el terreny albanès li ha mostrat que els que ho estan pagant més car són els refugiats kosovars que es resisteixen a marxar als campaments muntats al sud d'Albània i lluny de la guerra, ja que volen tornar a casa seva encara que sigui per les armes i amb la guerrilla de l'UCK.

Mentrestant l'ombra de la intervenció terrestre planeja sobre tots els estats membres de l'OTAN.

Àlex Masllorens, Bru Rovira i José Ignacio González, d'esquerra a dreta.

Religiosos de Catalunya amb els refugiats

La Unió de Religiosos de Catalunya (URC) i la Federació de Religiosos Sanitaris (Fers) de Catalunya han recollit dades d'instituts de vida religiosa per a una possible acollida de refugiats de Kosovo. Valerià Simon, marista i secretari general de la URC, va informar que estava previst que el 4 de maig facilitessin tota la informació recollida al conseller de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, Antoni Comas.

Un total de quinze congregacions religioses, tant masculines com femenines, de tot Catalunya han ofert cases, pisos, residències senceres i fins i tot llits d'hospital per acollir famílies, malalts, embarassades i mares amb fills petits, així com altres persones que puguin necessitar ajuda. Valerià Simon calcula que pel cap baix compten amb unes 200 places.

També alguns religiosos s'han ofert per desplaçar-se a les zones de refugiats en coordinació amb Càritas estatal i la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer). A la zona ja hi treballa un grup de quinze religiosos espanyols que restaran un mes a la zona fins que siguin rellevades. (C.M.)

Girona

Perill de despreniment a la façana de la catedral

■ Un Pla Directori defineix accions urgents

GIRONA.— El Pla Directori, presentat pel Capítol Catedralici a les institucions, és un instrument per veure en quina situació es troba la catedral de Girona i quines accions cal dur a terme per a la seva conservació i restauració. El pla té per

objectiu establir la situació actual del monument —recull històric i arqueològic, estat físic i actuacions previstes— i definir-ne, a grans trets, les necessitats. Les actuacions preferents resoldran el perill de despreniment de la façana.

Definir les actuacions urgents o ja previstes i en curs de realització és un dels objectius que es planteja el Pla Directori de la catedral. El pla marca com a prioritats la restauració de la façana barroca, que actualment està protegida amb una xarxa per evitar accidents.

El pla es va presentar el 15 d'abril al Capítol Catedralici, a la Delegació de Patrimoni Cultural del Bisbat, als Amics de la Catedral i a la resta de les institucions participants: Delegació de la Generalitat a Girona; Delegació Territorial de Cultura de la Generalitat; Delegació del Govern central; Diputació i Ajuntament de Girona.

El document adjunta un pla d'actuacions que engloba accions urgents i mesures a llarg termini. S'hi inclou el projecte d'una cafeteria al Museu de la Catedral i la possibilitat de mesurar la humitat de les parets per determinar-ne patologies.

Pel que fa a actuacions lligades a la litúrgia i al culte, s'ha previst mantenir les reixes frontals del presbiteri i ubicar un nou baptisteri, situat al lloc que ocupa l'actual sagristia. Amb aquesta intervenció es podrà tenir un espai més idoni per les dimensions de la pica baptismal i es podrà restaurar la capella, actualment descurada.

Traslladar l'orgue

Un dels punts polèmics del pla és el possible trasllat de l'orgue. L'actual té més de cinquanta anys i segons els especialistes té notables qualitats per interpretar música romàntica. Amb tot, talla tota la visibilitat de la impressionant nau gòtica central, i és per aquest motiu que s'està pensant a reubicar-lo. Com a possibles emplaçaments s'han valorat els de l'espai del mur entre la porta que dona accés al claustre i el trifori i sobre la porta de la façana principal. La darrera opció, més plausible, és la que suggereix situar-lo a la capella de la Mare de Déu, a la façana nord, al costat de la Torre de Carlemany. Els redactors del pla creuen que és la millor decisió perquè implica el menor impacte possible a la nau única de la catedral. Si l'orgue es trasllada

La catedral de Girona.

finalment a la capella de la Immaculada, s'haurà triat l'opció més econòmica i se seguirà la tradició catalana d'orgues col·locats lateralment, com a la catedral de Barcelona o al monestir de Sant Cugat.

Quant al Museu, se'n proposa una reordenació i ampliació, així com de l'accés a l'Arxiu.

Davant la progressiva afluència turística a la catedral, també cal fer una senyalització interior, discreta però efectiva, i condicionar serveis higiènics. Una de les demandes creixents és l'accés al campanar; així s'aprofitarà l'escala i l'ascensor del Museu.

Segons la comissió tècnica multidisciplinària que ha elaborat l'estudi,

l'estat general de l'edifici és relativament acceptable, ja que el comportament de la pedra nummulítica de Girona, material bàsic en la construcció de l'edifici, és especialment bo pel que fa a la formació dels murs amb carrers. La façana és la que acumula més problemes i demana una acció immediata, a causa del risc de despreniments. La Torre de Carlemany també demana atencions ja que el forjat està molt deteriorat, probablement per aluminosi.

El pressupost global de les execucions d'obra que correspon a les actuacions previstes en el Pla Previ és de 331.630.000 pessetes.

Miriam Díez Bosch

Escola oberta a tothom

GIRONA.— En la seva carta setmanal recollida al Full Parroquial, el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, aprofita la Diada de Sant Jordi per suplicar a aquest sant que «Catalunya sigui capaç de presentar-se pionera en el treball per una educació que, lluny de dividir, agermani el poble català del futur». El bisbe ha dedicat el seu escrit-pregària a la tasca educativa reconeixent que els educadors tenen un problema a les mans. El bisbe explica que «el fet progressiu de la immigració obliga a una revisió de l'escola, tant pel que fa a l'educació personal com a la distribució equilibrada dels alumnes». Amb aquestes paraules, el bisbe demana que les escoles, cristianes o no, estiguin realment obertes a la immigració i sol·licita que la societat i l'Església en prenguin consciència. En aquest sentit, el bisbe recorda que «les escoles que han pres Jesús, el Salvador, com a punt de referència del seu projecte educatiu siguin capaces de fer el do de pit en aquesta empresa, una de les més nobles que avui té plantejades Catalunya». (M.D.B.)

TORTOSA

Trobada dels joves del Moviment Diocesà

TORTOSA.— A l'ermita de Mig Camí, dedicada a la Mare de Déu de la Providència, es van aplegar el 25 d'abril uns 250 joves del Moviment Diocesà en la trobada de fi de curs. Procedien d'arreu del bisbat. Des de sempre se celebra com una jornada festiva i amb un tarannà pasqual que pretén viure la consigna d'una Església en comunió: compartir el missatge del ressuscitat amb joves d'altres parròquies, amb els consiliaris i el bisbe, Mons. Xavier Salinas, que va presidir tota la jornada festiva i especialment l'eucaristia animant-los a seguir Jesús. (J.B.B.)

URGELL

Calen foc al temple de Sant Domènec

PUIGCERDÀ.— La matinada del 22 d'abril algú va calar foc a la porta principal del temple de Sant Domènec de Puigcerdà, que acull les celebracions de la parròquia des que va ser destruïda l'església de Santa Maria durant la Guerra Civil.

Els indicis apunten que el foc va ser provocat, així ho confirmen els vestigis trobats al lloc del sinistre. Les dues portes petites de la portalada principal van ser destruïdes pel foc i han hagut de ser substituïdes. La resta de la portalada ha estat netejada dels efectes del fum i ja no resten senyals de foc. Traduits en diners els danys poden sobrepassar les 200.000 pessetes.

El prevere Jordi Gasch, rector de la parròquia, ha manifestat que va tenir un gran ensurt, perquè quan el van avisar pensava que es cremava tot el temple. (A.M.)

Sant Jaume estrena dos murals del pintor Pallarés

■ La parròquia celebra el 25è aniversari de la seva creació

Les dues pintures murals van ser encomanades al pintor pel rector, Mn. Jordi Pardell, amb motiu de la celebració del 25è aniversari de la creació de la parròquia que s'escau enguany i que fou solemnement celebrat amb una eucaristia que va presidir el 24 d'abril passat el bisbe de Lleida, Ramon Malla, acompanyat per tots els rectors i preveres que ha tingut la parròquia. «Vam pensar que seria bo per a la comunitat parroquial recordar i commemorar aquestes noces d'or i aprofitar l'avinentesa per realitzar algunes millores al temple parroquial, entre aquestes la realització d'unes pintures murals al presbiteri», diu Mn. Pardell tot satisfet pel resultat: «Han quedat magnífiques!»

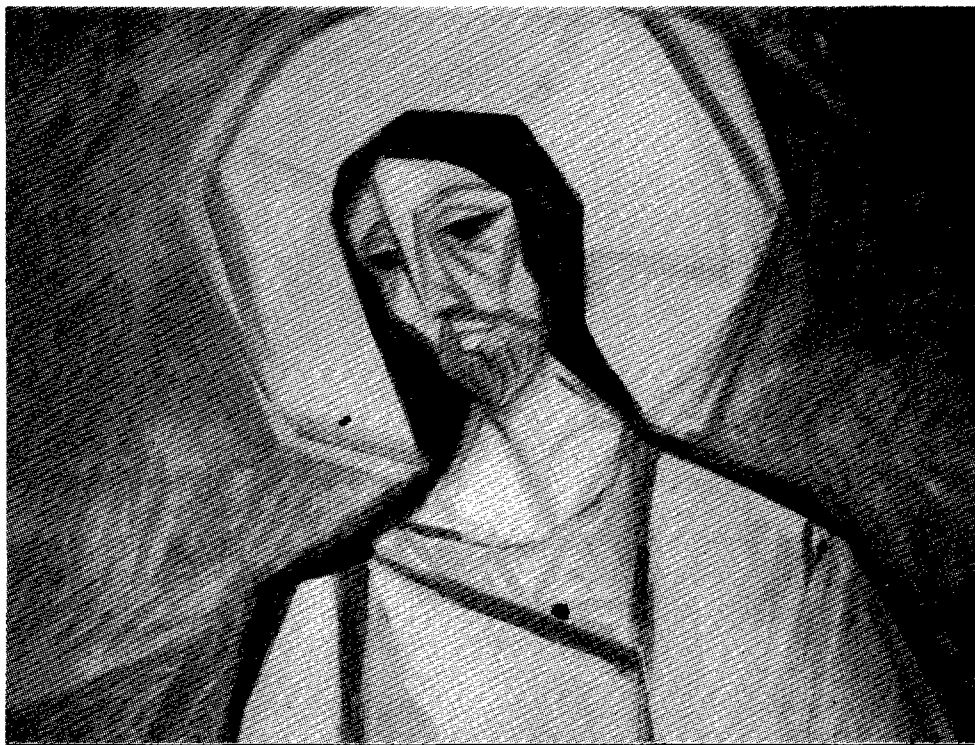
Víctor P. Pallarés va rebre l'encàrrec i, una vegada més, Crist i Maria han estat els protagonistes de la seva obra artística: «Quan fas Belles Arts —afirma el pintor—, inicias els teus estudis de treball en pintura muralista gairebé sempre de temàtica religiosa. Això de segur que va marcar-me i he continuat amb aquesta temàtica perquè em sento molt a gust pintant Crist o Maria.»

Pallarés, des de la seva militància cristiana, diu que potser no cal ser creient per fer pintura religiosa: «Però de segur que ajuda. El cert és que tot artista crea i, d'altra banda, la creença et pot facilitar la feina.»

El Crist crucificat ha estat la representació que ha hagut de treballar en més ocasions: «Quan el pinto el veig com a aquell personatge que ha desaparegut, que ha mort clavat en la creu, però que allí, en aquella creu, encara és viu, parla, el sento present, encara que el pinto esquelètic és allí amb mi, ressuscitat. Quan pinto Maria la veig com la dona, com la bona mare.»

Jordi Curcó

LLEIDA.— Dos nous murals del pintor lleidatà Víctor P. Pallarés s'han col·locat als dos laterals del presbiteri de la parròquia de Sant Jaume de Lleida. Es tracta d'una representació de la Pentecosta, Maria rodejada dels apòstols que reben les llengües de foc de l'Esperit Sant i un Crist amb el pa a les seves mans, en al·lusió a la paraula de Déu: «Jo sóc el pa de la vida.»

Mural de Víctor P. Pallarés.

Pintura religiosa arreu

L'obra del pintor Víctor Pallarés al servei de la fe és considerable. La ciutat de Lleida té murals seus en diverses esglésies i en destaquen els que l'any 1997 va realitzar per a l'església del Carme o els que l'any 1996 va fer per a l'ermita de la Mare de Déu de Butsénit a l'Horta de Lleida, així com diversos Via Crucis pictòrics de diverses capelles i oratoris.

Fora de la ciutat de Lleida es poden esmentar els murals a l'església parroquial de la Pobla de Cérvoles, a la comarca de les Garrigues i diòcesi de Tarragona; els de la capella de la Mare de Déu de la Cabeça, a Vilasana, o els de la capella del Cristo de los Milagros, a Alcolea de Cinca, i els de l'església parroquial de Belver de Cinca, a la província d'Osca.

La seva pintura destaca pels colors tirant a marró i blau: «Són —diu l'artista— els colors de la meua terra.» Colors, formes esquemàtiques i construccions geomètriques són la signatura d'aquest lleidatà pintor de la fe.

Nova guia d'Entitats Cristianes pels Marginats

LLEIDA.— La Plataforma d'Entitats Cristianes pels Marginats (Pecma) acaba d'editar la seva nova Guia d'Entitats, que recull totes les que treballen en l'àmbit de la marginació a Lleida.

La nova edició, renovada i actualitzada, vol ser una guia i alhora una eina per coordinar i potenciar la Delegació diocesana d'Acció Caritativa i Social; així com un instrument de consulta per donar a conèixer el que s'està fent a la diòcesi de Lleida per respondre a les situacions de pobresa i de marginació des de les exigències de la fe en Crist: «El sentit eclesial ens mou a coordinar-nos per sumar esforços, conèixer-nos millor i fer comunitat cristiana i donar testimoni de l'amor de Déu»,

assenyala el Pecma en la presentació de la Guia.

Fonts del Pecma, que agrupa tretze entitats, han manifestat que cal contactar amb les noves formes de marginació i de pobresa cada vegada més freqüents, com famílies amb veritables situacions de pobresa que provenen de l'atur. Més de 5.000 persones reben ajuda i solidaritat d'aquestes entitats cristianes mitjançant els voluntaris. D'altra banda, el delegat diocesà de Càritas, Mn. Jaume Rubió, ha manifestat que són prop de 3.000 les persones que viuen a les terres de Lleida situacions molt delicades de pobresa per la manca d'un salari fix i d'un treball. (J.C.)

La dona centra el curs de Pastoral de la Salut

LLEIDA.— Des del 7 d'abril passat i fins al 26 de maig té lloc el IX Curs de Pastoral de la Salut, organitzat per la Delegació de Pastoral de la Salut i l'Institut Superior de Ciències Religioses (Irel) en la seva seu al carrer Canonge Brugulat de Lleida.

En aquesta ocasió, el curs, que la diòcesi de Lleida celebra cada dos anys, està dedicat a aprofundir en Maria i en el paper de la dona en la societat i en l'Es-

glésia, tot analitzant-ne l'aportació en la societat i en la humanització del món sanitari i assistencial. «Volem estudiar la figura de Maria tant des del punt de vista teològic com espiritual, i acabarem tractant el paper de la dona en la Pastoral de la Salut o la tasca evangelitzadora tant en el món de la malaltia, el sofriment i la mort, com en el de la salut», han assenyalat des de la Delegació. (J.C.)

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues **l'informaran gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona

Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148

Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Sant Jordi

Bons testimoniats

LA SEU D'URGELL.— El martiri és l'acte més heroic de solidaritat perquè es converteix en testimoni clarivident de la fe. Sant Jordi ens arriba tenyit de vermell, màrtir i testimoni de fe cristiana. A les paradetes de la Seu d'Urgell s'ha imposat el comerç. Als porxos del carrer Major un grup de senyores donen informació i demanen ajuda per a Kosovo. Al convent de la Sagrada Família una monja i unes amigues han preparat una agulla per lluir a la solapa. Els diners del seu treball artesanal els envien a Guinea Equatorial per sostenir el menjador d'una guarderia, 50.000 ptes. cada mes. Bons testimoniats, com el de sant Jordi. (A.M.)

Ràdio Estel surt al carrer

Foto: Josep Masip

BARCELONA.— Amb motiu de la diada de Sant Jordi, Ràdio Estel va instal·lar per quart any consecutiu els estudis al carrer (Rambla Catalunya/Diagonal), des d'on va emetre en directe des de les deu del matí fins a les vuit del vespre. Per l'estand de Ràdio Estel van passar els escriptors Jaume Cabré, Paco Candel, Robert Saladrigas, Jordi Tejel, el polític Joan Rigol, la dibuixant Pilarín Bayés, el conseller d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, Pere Macias, els actors Joan Massotkleiner i Mònica Glaenzel, i l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles. (C.C.)

TORTOSA

Recta final cap al sacerdoci

TORTOSA.— L'11 d'abril, a la capella central del Seminari, es va celebrar el ritus oficial d'admissió al sacerdoci de quatre joves, cosa que significa que se situen en la recta final cap al sacerdoci. Són: Jordi Tomàs, de Masdenverge; Gerard Palau, de Benicarló; David Arasa, de Roquetes, i Josep Lluís Penjat, de Tivissa. (J.B.B.)

Nova guia de l'Església

TORTOSA.— El canvi de bisbe ha implicat alguns canvis a les pàgines de l'habitual guia de la diòcesi de Tortosa. En primeres pàgines es publica una biografia del nou pastor, Mons. Xavier Salinas, nascut a València el 23 de gener del 1948.

Algunes dades de la diòcesi, que data almenys del segle IX, són que té una superfície de 6.450 quilòmetres quadrats

i 230.000 habitants. La diòcesi es vertebrava en 141 parròquies, 84 amb rector resident i 57 administrades per preveres d'altres parròquies.

Una novetat és que en l'equip de govern habitual al bisbe s'hi ha afegit la figura del coordinador. Són Josep Lluís Arin, d'Educació de la Fe; Antoni Cunill, de Pastoral Social, i Ramon Font, dels Moviments Laïcals. (J.B.B.)

URGELL

A peu d'Agramunt a Montserrat

AGRAMUNT.— Un grup de joves, coordinats pel Moviment de Joves Cristians d'Urgell, van participar del 23 al 25

d'abril en la 12a marxa a peu des d'Agramunt fins a Montserrat. Es va seguir l'itinerari següent: dia 23, Agramunt-Sant Ramon; dia 24, Molí de la Roda-Rubió-Maians; dia 25, Can Massana-Montserrat. La marxa implica un total de 88 quilòmetres a peu, en tres etapes de 24, 46 i 18 quilòmetres respectivament. El grup camina amb el suport d'un vehicle que transporta el menjar, les begudes i l'equipatge. (A.M.)

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

COMPREM: •solars •pisos grans
•edificis •locals cèntrics
•apartaments
Serv. fin. i immob. - Srta. Judit
Tel. 933 063 444 - mòbil 610 404 294
Pg. de Gràcia, 16, 8è - Fax 933 063 420
08007 Barcelona

Tarragona

Gregorià cada diumenge

■ Una publicació recull les peces que s'interpreten a la catedral

TARRAGONA.— Els Amics de la Catedral han editat una publicació titulada *Litúrgia de les hores a la catedral de Tarragona* que recull les peces de cant gregorià que actualment interpreta la Schola Cantorum. De fet, la catedral de Tarragona és un dels pocs temples en què es pot escoltar el gregorià integrat en les celebracions eucarístiques habituals, com va explicar Miquel Barbarà, director de la Schola, en presentar la publicació.

L'acte es va fer el 22 d'abril a la seu dels Amics de la Catedral. Mn. Barbarà, impulsor de la Schola Cantorum i recuperador del gregorià a Tarragona, va explicar els criteris que s'utilitzen per escollir les peces que actualment s'interpreten. Les explicacions van anar il·lustrades d'intervencions del grup que canta gregorià els diumenges, integrat per 27 persones (d'un total de més de 200 que formen la Schola). Pel que fa a la publicació, té una finalitat més pràctica que no pas divulgativa. Conté més de 50 peces de cant gregorià que conformen el repertori de la Schola.

Segons Miquel Barbarà, «actualment en les celebracions eucarístiques de la catedral utilitzem tots els gèneres musicals, però també intentem integrar-hi algunes peces de gregorià». Concretament,

abans de l'eucaristia dels diumenges a les onze s'interpreta una de les Hores, i durant la cerimònia també es canta alguna altra peça. «A l'hora de seleccionar el repertori mirem que el gregorià no resulti estrany en el conjunt dels cants de la missa, sinó que funcioni de forma integrada i coherent.»

En aquest sentit, sovint es preparen fulletons amb la traducció dels cants, perquè els assistents els puguin entendre, explica Barbarà. D'aquesta manera, la catedral de Tarragona és potser l'únic temple de Catalunya on es pot escoltar gregorià no únicament amb motiu de celebracions extraordinàries. «Conec una església a Barcelona on es canta gregorià un cop al mes, però no en conec cap on es faci cada diumenge.»

Guillermo Soler

II Marxa de la Solidaritat del Baix Penedès

Foto: Sumpta Domènech

EL VENDRELL.— Uns 700 escolars de la comarca del Baix Penedès van prendre part en la II Marxa de la Solidaritat, constituint així una de les multitudinàries manifestacions que s'han vist en els darrers anys a la comarca. Aquesta acció es va dur a terme el 13 d'abril i, a diferència de l'any passat, la convocatòria va aplegar estudiants de tota la comarca. A la marxa van prendre part, de manera voluntària, alumnes de Secundària de l'Escola Sagrat Cor del Vendrell, de l'Ins-

titut del Baix Penedès i també dels instituts de l'Arboç i de Calafell.

L'objectiu de la marxa d'enguany era recollir diners per construir una escola d'ensenyament mitjà a una localitat deprimida de l'Índia. Persones o empreses havien de pagar una quantitat per cada quilòmetre recorregut. Un cop fet el recompte de diners, la quantitat recollida, que es pot apropar al milió de pessetes, serà lliurada a Mans Unides, amb destinació a l'Índia. (J.B.)

La trobada es va iniciar a la platja del Miracle.

Prop de 300 joves en la trobada de confirmació

TARRAGONA.— Prop de 300 joves de tot l'arquebisbat de Tarragona van participar en el segon Aplec Diocesà de Confirmació, que es va celebrar el 24 d'abril. La trobada es va fer a la mateixa ciutat de Tarragona, amb el lema «L'Esperit ens aplega i ens empeny!», i era organitzada per les delegacions de Joventut i Catequesi. La trobada es va iniciar a la platja del Miracle, amb l'acollida i una representació dels Apòstols. Posteriorment els participants van dirigir-se al Seminari, on es van fer la resta d'activi-

tats: una representació del martiri de Sant Fructuós, tallers amb testimonis de com viure la fe i un dinar de germanor. La trobada es va tancar amb una eucaristia a la catedral presidida per l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach.

El 1994 es va fer el primer aplec en l'àmbit de tot l'arquebisbat per a nois i noies que feien la confirmació i, en recuperar-lo, hi ha la intenció que es faci cada any. L'objectiu és que els joves entenguin que el sagrament els confirmarà com a part d'una Església amb arrels mil·lenàries. (G.S.)

El Lledó de Valls celebra 25 anys com a parròquia

VALLS.— El santuari de la Mare de Déu del Lledó de Valls celebra durant tot aquest any les seves noces d'argent de servei parroquial. L'acte central de la celebració va ser el 25 d'abril, amb la celebració d'una eucaristia presidida per l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach. El mateix dia es va plantar un lledoner als terrenys que l'arquebisbat té al barri Fornàs, on està previst que en el futur es construeixi un nou temple. També es va inaugurar una exposició fotogràfica que recull alguns dels mo-

ments d'aquests 25 anys. Segons la tradició, la Mare de Déu del Lledó va ser descoberta el 1366, i hi ha indicis de la construcció d'una capella poc després. Tot i això, l'edifici actual és un santuari caputxí construït a inicis del segle XVIII. Curiosament, el 1973 el santuari va ser constituït no com a parròquia sinó com a tinença, és a dir, com una demarcació no autònoma. Amb tot, el Lledó ha funcionat com a parròquia des del primer dia, i així ha estat considerat pels seus feligresos. (G.S.)

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

Des de 1979

932 175 607
932 377 663

**COMPRA VENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

Dignificant la malaltia

■ 400.000 persones pateixen d'Alzheimer a l'Estat espanyol

CALDES DE MONTBUI.— La piràmide de població catalana experimenta un procés d'inversió, és a dir, cada cop hi ha més gent que viu la tercera edat. Si bé aquesta etapa de la vida pot ser ben dolça, no és menys cert que hi ha un grup de gent gran que es troba amb dificultats econòmiques, soledat i malaltia. Amb motiu del Dia del Malalt que enguany se celebra el 9 de maig hem volgut donar el testimoni de la Fundació Santa Susanna que s'ocupa d'oferir un servei a aquestes persones, donant-los l'atenció i el caliu que necessiten. A més, posen especial atenció en una malaltia que afecta una part d'ells: l'Alzheimer.

«Nosaltres pretenem que la gent que vingui al nostre centre, rebi una assistència de qualitat i es trobi en un ambient alegre i confortable», comenta Teresa Badia, supervisora del centre. La Fundació Residència Santa Susanna és una institució sense ànim de lucre, que data de l'any 1986. Des dels seus inicis, ha tingut vocació de servei i d'acollida a totes aquelles persones que necessiten una atenció especial, atenent especialment les persones grans. Compten amb instal·lacions i professionals per oferir els recursos de residència, centre de dia, estades temporals i hospital de dia socio-sanitari, entre d'altres.

Un programa especial

La Fundació Santa Susanna ha iniciat una experiència que porta ja tres anys de rodatge. És el que anomenen Espais de Vida, adreçada especialment als malalts d'Alzheimer i a les seves famílies. Aquesta experiència es basa a oferir un període de descans i de relació per als afectats d'aquesta malaltia, lluny de l'ambient habitual i de les preocupacions quotidianes. «L'Alzheimer provoca un deteriorament progressiu de les capacitats físiques i psicològiques de la persona, fins al punt que perden la memòria i el control de si mateixos. Aquest estat provoca una difícil convivència amb els familiars, que es van recloent dins de casa», explica Eduard Verge, responsable de la comunicació i de la

La Fundació Santa Susanna ofereix una assistència de qualitat en un ambient confortable.

difusió del projecte Espais de Vida.

Aquest programa ofereix un seguit d'activitats dirigides a estimular les capacitats del malalt i, al mateix temps, els qui en tenen cura reben formació sobre diferents aspectes relacionats amb aquesta malaltia, que els ajuda a desenvolupar la seva tasca. «Espais de Vida permet que el malalt i el seu acompanyant puguin passar uns dies de descans—explica Eduard Verge—, ja que els problemes que comporta l'Alzheimer impedeixen que el malalt i les persones que el cuiden puguin portar una vida relaxada.»

Per a uns i altres, els Espais de Vida són una manera de defugir la rutina quotidiana, parlar, compartir experiències amb persones que es troben en una situació similar i reforçar els lligams afectius i la solidaritat.

Superar l'angoixa

Espais de Vida representa una ajuda molt beneficiosa per al malalt i qui en té cura. Durant dotze dies, poden gaudir

d'activitats terapèutiques i assistencials, de psicomotricitat, balneoteràpia, gimnàstica, grups de suport emocional, tallers ocupacionals, etc. A més, tot això complementat amb activitats lúdiques, com excursions, festes, passejades, tertúlies, tallers...

«El familiar que viu amb l'afectat d'Alzheimer, que sol ser el marit o l'esposa, viu en un procés progressiu d'angoixa, ja que es veu incapaç d'atendre bé i de controlar les reaccions inesperades del malalt», comenta Teresa Badia. És per això que la Fundació Santa Susanna realitza un procés de formació en diversos aspectes relacionats amb la malaltia d'Alzheimer, per tal que, tant el malalt com el seu acompanyant, puguin conèixer quina és la millor manera d'afrontar el dia a dia de la malaltia.

El paper de la família

El malalt d'Alzheimer necessita un seguit d'atencions que requereixen una dedicació més gran que en altres malalties. És per això que el paper del familiar

juga una carta tan important en la vida del malalt. La família pot atendre'l i tractar-lo de forma especial, aportant-li una companyia única i molt necessària per viure amb benestar i equilibri emocional, per sentir-se estimat. La Fundació Santa Susanna opta per reforçar aquest lligam entre el malalt i les persones que li són properes, per tal que fins i tot quan la persona està vivint al centre, no perdi el caliu de la seva vida familiar, personal i de relació en general.

Gerard Redó

FUNDACIÓ SANTA SUSANNA
C/FONT I BOET, 16
08140 CALDES DE MONTBUI
TEL. 938 654 994
FAX 938 653 619

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

«Les parròquies, un espai per a les associacions juvenils»

■ Xavier Tort, president del Consell de Joventut de Barcelona

Barcelona és una de les ciutats de Catalunya amb un teixit associatiu juvenil més ric i variat. De les 4.100 entitats existents a la capital catalana, 1.412 són de joves. Cal destacar també que un 21 % dels 325.000 joves barcelonins formen part d'alguna associació o grup. Aquestes són

algunes de les dades que reflecteix el *Cens d'associacions i grups de joves*, elaborat durant dos anys pel Consell de Joventut de Barcelona i que es va presentar el 22 d'abril al Saló de Cròniques de l'Ajuntament de la Ciutat Comtal. L'acte va servir també per donar a conèixer la web

(www.cbjb.org), on els interessats en el tema hi podran consultar les dades. Parlem amb Xavier Tort, president del Consell de Joventut de Barcelona, que ens fa una valoració dels resultats d'aquest estudi i es posiciona sobre cap on ha d'anar una política de joventut de ciutat.

—Us ha sorprès el resultat de 1.412 entitats juvenils a Barcelona?

—Una de les coses que hem vist i que ja intuïem és que el moviment associatiu juvenil barceloní és sens dubte el més dinàmic i el més divers de totes les ciutats de Catalunya. El percentatge és molt alt. Si a més mirem el nivell de diversitat, no hi ha cap altre sector de població que tingui una dedicació tan diversa i plural.

—Algun contrapunt...

—El cens ens indica que hi ha una manca d'equipaments juvenils a la ciutat. Gairebé el 50% de les associacions de joves no tenen un espai fix de trobada. Fins a quin punt aquest moviment associatiu no té una manca d'estructura i de capacitat de creixement?

—Podem establir un perfil del jove implicat en el moviment associatiu?

—Els joves que hi participen han de tenir una gran motivació. Han d'anar a contracorrent perquè molts cops no hi ha els mitjans per poder participar de manera clara.

—Quin pes tenen els moviments

cristians en les entitats juvenils barcelonines?

—Sens dubte, un espai molt significatiu a la ciutat. Ho tenim molt clar. De fet, les parròquies són el segon espai que dona més cabuda a les associacions juvenils de Barcelona. En primer lloc tenim els centres d'ensenyament, amb un 30%, i seguidament vénen les parròquies, amb un 27%.

—L'associacionisme és la nova forma de fer política dels joves?

—Això ens planteja la resposta a la no-participació real en d'altres estructures. Els joves no s'impliquen als partits polítics o en grans estructures jeràrquiques perquè no tenen la capacitat d'influir directament en la presa de decisions.

—Què s'ha aconseguit durant els vint anys del Consell de Joventut de Barcelona?

—Durant els anys vuitanta es va acon-

Xavier Tort.

seguir un projecte jove amb casals de joves i moltíssimes coses. Malauradament, a començaments dels anys noranta es van prioritzar les olimpíades i aquest projecte va quedar en no-res.

—A partir d'ara, què?

—Volem aconseguir que la ciutat de Barcelona tingui present que el 21% de la seva població es troba entre els 15 i els 29 anys i que una de cada cent persones és jove. El que hem de fer realitat és que els 325.000 joves de la ciutat tinguin capacitat de decisió sobre tot allò que els afecta i que les administracions se'n preocupin.

—Se us escolta a l'Ajuntament?

—Se'ns escolta més que fa tres anys i menys del que se'ns hauria d'escoltar d'aquí a dos anys.

—Com es veu Barcelona des del Consell de Joventut?

—És una ciutat que no té present quines són les necessitats dels joves. Si volem una Barcelona del segle XXI ben situada, dinàmica, capaç, cohesionada socialment, oberta, diversa i plural, això només passa perquè sigui construïda a partir dels valors dels joves.

—Quines són aquestes necessitats?

—Quan els joves tinguem treball i

habitatge, si és que ho aconseguim, encara ens mancarà una altra cosa que és el reconeixement com a ciutadans. Som de les generacions més ben formades i tenim plena capacitat per decidir sobre la ciutat.

—Els okupes en la cultura jove de Barcelona...

—És un moviment que agrupa un sector de joves no majoritari a la ciutat, però que té una incidència molt important i que està plantejant problemes que afecten molts dels joves de Barcelona, com és el treball, l'habitatge, els espais, les relacions personals, la capacitat de decidir, etc. El que hauríem de veure és si les formes de reivindicar són vàlides o no. Aquest és el punt de tensió.

—Finalment, parlem de solidaritat.

—Els joves d'ara són la generació més solidària de totes les que hi ha hagut fins al moment. És un jove molt pràctic. Necessita comprovar que allò pel que aposta funciona de veritat. Crec que aquesta és una de les principals característiques més importants de la ciutat de Barcelona. Ja veurem si som capaços de treballar-la.

Jordi Vila

Roses que obren els ulls a la germanor

BARCELONA.— L'Associació Catalana de Cecs va ser una de les catorze entitats convidades per la Generalitat de Catalunya el dia de Sant Jordi a vendre roses al Palau de la Generalitat. Els diners recaptats aniran destinats íntegrament a l'associació. És el primer any que es duu a terme aquesta iniciativa. (C.C.)

Foto: Òscar Monzonís

El batec amorós i solidari de la família

BARCELONA.— La Unió Europea no té competències en l'àmbit de la família, sinó que són els estats els encarregats de dur a terme polítiques sobre aquest tema. El Grup d'Entitats Catalanes de la Família va organitzar recentment un debat, sota el títol *Què farem per la família*

Anna Terrón, del Partit Socialista de Catalunya, va afirmar en la seva conferència que s'han de concebre noves polítiques que puguin «conciliar la vida familiar i la vida laboral; és a dir, reequilibrar totes dues esferes». També va defensar la igualtat d'oportunitats per a homes i dones i va suggerir una protecció especial per a la infància. Terrón va constatar que hi ha diferents tipus de família a Europa, entre les quals va destacar les famílies monoparentals —que en constitueixen un 10% del total, una xifra considerable— i les d'origen immigrant.

Per la seva banda, Joan Manuel Fabra, del Partit Popular, va fer esment dels quatre sistemes d'ajut a la família més coneguts a Occident: el francès (pronatalista i d'ajuda molt generosa), el suec (ajuda important), l'alemany (ajuda limitada) i el britànic (ajuda mínima). El ponent va reconèixer que «la família és la institució base de la societat, atès que és el millor lloc per formar part de la solidaritat intergeneracional». Fabra va dir que calia «donar més valor a la vida familiar». Hi ha consciència avui dia del que significa ser ciutadans europeus? Això és el que es va plantejar Joan Vallvé, de Convergència i Unió, en la seva conferència. «Possiblement encara no», va ser la seva resposta. Vallvé va proposar que la Unió Europea —que no té competències en el tema de la família— «hauria de desenvolupar polítiques de suport a la família».

a Europa?, amb la participació de cinc professionals de la política a casa nostra. «Hi ha un gran desconeixement en la població sobre la funció del Parlament europeu i dels eurodiputats en matèria de política familiar», va dir Daniel Arasa, president de l'esmentada entitat.

Les famílies monoparentals constitueixen a la Unió Europea el 10% del total.

«L'esperit de la solidaritat»

Carme Coll, d'Iniciativa per Catalunya-Els Verds, va subratllar el següent: «Qui no té mitjans, no té dignitat com a ésser humà, ni tampoc dignitat com a família.» Sense treball, cultura, formació i recursos econòmics, l'individu en particular i la família en general es veuen abocats irremediablement a la marginació social. També va fer una crida a la responsabilitat compartida entre homes i dones pel que fa a la qüestió de les tasques domèstiques. Va instar els ciutadans i les ciutadanes de la Unió Europea a construir

«l'esperit de la solidaritat».

Finalment, el representant d'Esquerra Republicana de Catalunya, Josep Huguet, va mostrar el seu escepticisme davant del que pot fer Europa en matèria de política familiar. Va opinar que és molt difícil aconseguir una harmonització «entre les tradicions ancestrals i els diversos models de família que hi ha als quinze països membres de la Unió Europea». Huguet va remarcar que «s'han de garantir uns mínims de protecció social i civil».

Miquel Àngel Codina

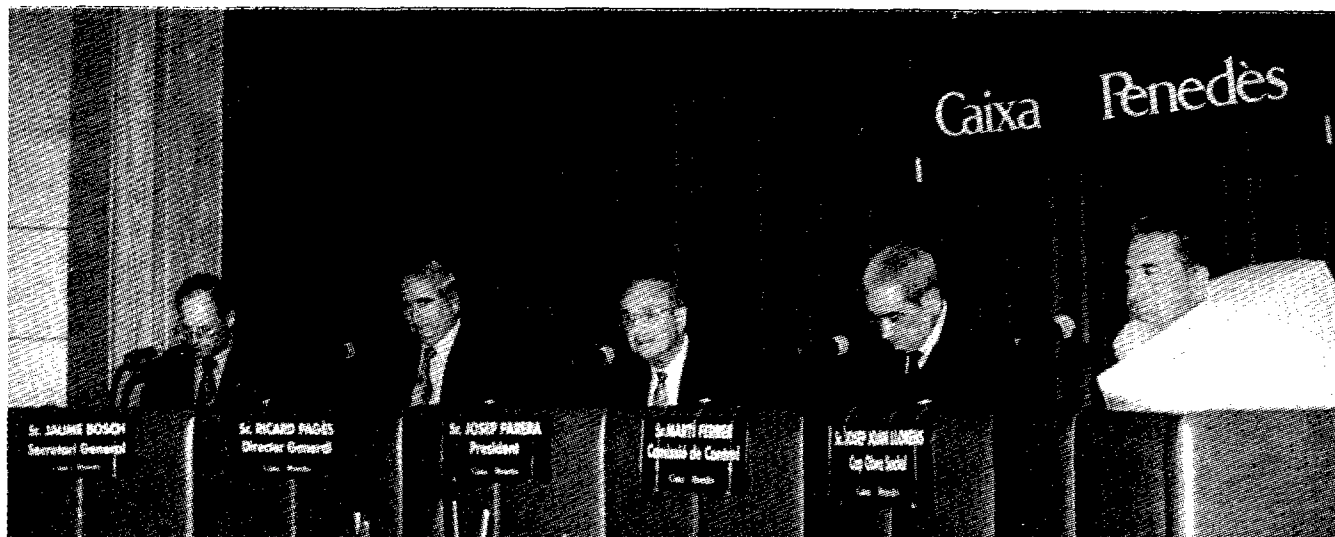
L'euro, la moneda única

BARCELONA.— El Patronat Català Pro Europa, amb el suport del Ministeri d'Economia i Hisenda i de la Unió Europea, ha editat el fullet *L'euro, la nostra nova moneda*, que fa un repàs de les qüestions fonamentals que afecten la ciutadania en relació amb el procés d'introducció de la moneda única. S'hi expliquen, amb un llenguatge planer, aspectes com ara el calendari del procés o els avantatges per al ciutadà. (C.C.)

Contra els incendis forestals

MATARÓ.— Més d'una vintena d'alcaldes i representants de tots els municipis del Maresme van assistir recentment a la presentació del pla pilot de prevenció i d'extinció de grans incendis forestals, a càrrec de la delegada territorial de la Generalitat de Catalunya a Barcelona, Mercè Terradellas. Les actuacions que es duran a terme enguany són de tres tipus: condicionaments de camins forestals estratègics, una franja de protecció de baixa càrrega de combustible a les carreteres que travessen o limiten l'espai natural i la construcció i arranjament de punts d'aigua per al proveïment de camions i d'helicòpters de bombers. (C.C.)

Caixa d'Estalvis del Penedès renova els seus òrgans de govern

L'assemblea general ordinària de Caixa d'Estalvis del Penedès, que va tenir lloc el 15 d'abril passat a la seu central que té a Vilafranca del Penedès, va renovar el 50% dels seus consellers generals, tal com estableixen la Llei de Caixes Catalanes i els Estatuts de l'entitat. La renovació de càrrecs es va formalitzar posteriorment a la reunió del Consell d'Administració, que va reelegir el Sr. Josep Parera i Ripoll com a president, els Srs. Miquel Conesa i Gil i Enric Regull i Llorach com a vicepresidents i va nomenar el Sr. Jaume Bosch i Pugès com a secretari.

L'assemblea va aprovar l'informe de gestió del 1998 i va procedir a la distribució dels beneficis, tot acordant destinar 4.514 milions de pessetes a reserves generals. També va aprovar el pressupost de l'Obra Social per a l'exercici del 1999 per un import de 1.285,7 milions de pessetes i la política general de l'entitat i les seves línies estratègiques d'actuació, entre les quals cal destacar l'activitat orientada al client, l'ampliació de la xarxa de vendes i l'adaptació i millora dels recursos tecnològics i humans. (C.C.)

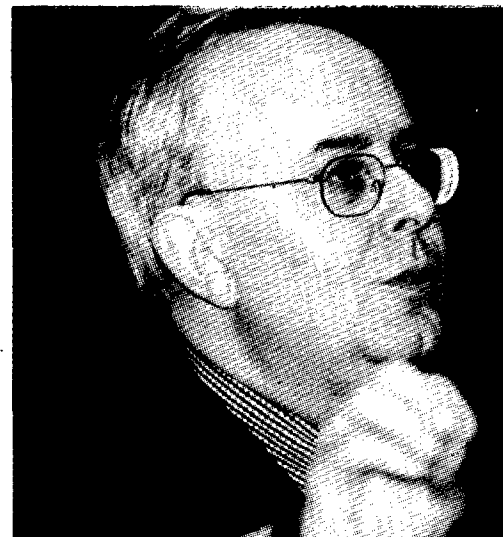

Foto: Josep Masip

BARCELONA.— La Fundació Joan Maragall va convidar el 19 d'abril passat el periodista Ramon Colom per impartir una conferència-col·loqui sobre l'actualitat sociocultural i religiosa del mes. Colom va parlar, entre d'altres temes, del Congrés del Comitè Episcopal Europeu per als Mitjans de Comunicació, de la nova versió del Parnostre italià, del triomf dels llibres d'autoajuda, de la guerra als Balcans i de l'exdictador Augusto Pinochet. (C.C.)

cultura

Un llarg poema de bondat

■ En memòria de l'escriptora Maria Àngels Anglada

Els mitjans informatius s'han fet ressò a bastament de la mort de Maria Àngels Anglada i d'Abadal, esdevinguda el 23 d'abril passat. Anglada era llicenciada en Filologia clàssica i escriptora. També es va lliurar una pila d'anys a l'ensenyament i era col·laboradora en diverses publicacions.

L'obra poètica, la novel·la narrativa i la crítica literària d'Anglada van anar paral·leles a nombrosos guardons, com el premi Josep Pla (1978) amb *Les closes*, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i el Premi Nacional de Crítica amb *Sandàlies d'escuma* (1985). Entre les seves novel·les més reeixides i colpidores, cal esmentar *Violí d'Auschwitz*, en què revela els crims dels nazis contra els jueus, i *Quaderns d'Aram*, on descriu el genocidi armeni entre el 1914 i el 1916.

Hi ha un tret significatiu que cal remarcar en la producció literària de Maria Àngels Anglada. No s'hi inscriu en la temàtica habitual, com ara utopies irrisòries, intrigues i infidelitats, obscurantisme, violència i sexe, sang i fetge. Tot al contrari; la seva obra és neta, diàfana, compromesa, pedagògica i de gran qualitat per la riquesa de lèxic i d'estil. És per això que avui és estudiada i analitzada en els centres d'ensenyament com a model de literatura i en defensa dels drets humans.

La premsa ha publicat un feix d'elogis, redactats per personalitats molt significatives en el món de les lletres, la cultura, l'art, la política i, fins i tot, la religió. Tots coincideixen a dir que Anglada va ser una profunda coneixedora dels clàssics i una filòloga de primera fila del grec i del català. Autora culta i humil d'un públic sempre fidel, en el

tracte personal tenia una gran sensibilitat i delicadesa, era defensora dels drets humans i de tota la creació. Va morir el dia de Sant Jordi, com Josep Pla, William Shakespeare i Miguel de Cervantes.

Religiosament, l'escriptora era d'una fe interioritzada, lluny de formes estereotipades. Ho va revelar Mn. Esteve Sureda en la celebració de l'eucaristia i la litúrgia de l'enterrament, que va tenir lloc a l'església parroquial de Sant Pere de Figueres, plena de gom a gom. Entre altres coses, el celebrant va dir el següent: «Maria Àngels era sensible, però profunda; sensible, però compromesa amb el país, amb la llengua, amb la cultura, amb la promoció de la dona, amb la naturalesa, amb la música, amb la pau... Rigorosa, però respectuosa, prompta a escoltar; acollidora, oberta, sempre disponible i coherent en la vida. Assistia a la santa missa del diumenge, s'asseia en un lloc discret i, algunes vegades, en sortir del temple, comentava la música d'orgue, que admirava i adorava.»

Apassionada per la lectura

En els comentaris puntuals de la premsa, molts columnistes s'han referit a l'amistat personal que els unia amb Maria Àngels Anglada. Modestament, vull afegir-hi també la meua relació amb ella. Erem cosins germans. El seu pare, Joan Anglada, va ser un prestigiós advocat i

Maria Àngels Anglada.

periodista de Vic, que va escriure la primera biografia del Dr. Torras i Bages. La seva mare, Maria d'Abadal, és una vigatana de soca-rel, amb profundes conviccions religioses, que té 93 anys i una lucidesa estimable.

De menuda, la Maria Àngels, durant les primeres setmanes de la guerra civil del 1936, va passar una dies a casa meua. Recordo que, amb sis o set anys, ella col·lia de terra qualsevol full de diari perdut i rebregat. El llegia i rellegia; ja de petita l'apassionava la lectura. De gran, exornada de títols i mèrits literaris,

la seva vida va ser un lliurament constant a tot allò que constitueix les èssencies d'un poble, d'un país. En el nostre cas, Catalunya. Com a filla de l'Ausona, admirava i estimava Mn. Cinto Verdager, paradigma d'aquest amor patriòtic, i en sabia de memòria versos sencers. Més d'una vegada m'havia dit: «Com Mn. Cinto, els qui som fills de la plana de Vic, portem la pàtria lingüística enganxada a les soles de les nostres sandàlies d'infants.»

La Maria Àngels sentia un afecte especial per sant Francesc d'Assís, patró dels ecologistes i em felicitava sovint per haver-me fet framenor. Va escriure *Sant Francesc s'hi moria*, una poesia sobre una ermita situada al bell mig de la plana de Vic. És una elegia: es dol de la construcció d'un polígon industrial i d'una central elèctrica que malauradament encerclen la capella.

Va ser l'encarregada de la presentació del primer volum de *Les fonts franciscanes*, que jo havia traduït. En el seu parlament va dir: «La nostra cultura s'ha enriquit amb aquesta versió, perquè els lectors ens podrem acostar a aquell fill d'Assís que va ser un gran poeta en els començaments de la literatura italiana i que, a més a més, de la seva vida, en va fer un llarg poema de pau i bé.»

Semblantment has estat tu, Maria Àngels: un llarg poema de bondat! Descansa en pau!

Francesc Gamissans

La capitalitat cultural catalana ja és una realitat

CIUTADELLA DE MENORCA.— El 3 de maig va tenir lloc a l'Ajuntament de Ciutadella de Menorca l'acte de signatura de l'acord pel qual aquesta ciutat serà l'any 2000 la capital de la Cultura Catalana. L'acord va ser signat per l'alcalde de Ciutadella de Menorca, Assumpta Vinent, i pel president de l'organització promotora d'aquesta iniciativa cultural, Xavier Tude-
la. (C.C.)

Foto: Josep Masip

El programa CQC, premi Blanquerna

BARCELONA.— El 23 d'abril passat va tenir lloc el lliurament dels premis Blanquerna, concedits per la Fundació Blanquerna. Entre els guardons, va destacar el premi al Millor Comunicador de l'Any, atorgat pels estudiants i professors de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull. Va recaure en el programa humorístic *Caiga quien caiga* (CQC), que emet Tele 5 en la sobretaula dels diumenges. Arturo Valls, reporter de CQC, va rebre el premi de mans del periodista radiofònic Luis del Olmo en nom d'El Gran Wyoming, presentador de l'espai, i de tot l'equip del programa. (C.C.)

Exposicions

Miquel Àngel Codina

Víctimes innocents d'un «joc» cruel

Fins al 2 de maig el vestíbul de l'estació de Sants de Barcelona va acollir l'exposició fotogràfica *La guerra no és un joc d'infants*, organitzada per la Creu Roja amb l'objectiu de sensibilitzar i donar a conèixer als ciutadans la terrible situació dels infants que són reclutats per participar activament en els conflictes bèl·lics i la d'aquells que es veuen afectats per les nefastes conseqüències dels combats. El muntatge de la mostra s'estructurava en grans plafons, on es combinaven colpidores imatges en blanc i negre amb missatges que convidaven a la reflexió. «Quan un conflicte es prolonga, la pobresa i la repressió motiven els joves a reclutar-se en grups armats», «Una arma equival sovint a la possibilitat de menjar. Sense llar i sense família, l'exèrcit es converteix en la seva única sortida» o «Més de 250.000 nens empunyen armes en alguna de les guerres que hi ha actualment», són alguns dels textos que s'hi podien llegir. Nens i nenes detinguts, ferits per l'explosió d'una granada, armats amb un fusell o recluïts en camps de concentració són imatges que provoquen estupor, enuig i impotència. I alhora també una pregunta de senzill formulació, però de difícil resposta: per què?

Imatge d'un nen afganès ferit.

LA GUERRA NO ÉS UN JOC D'INFANTS

Estació de Sants - 08014 Barcelona

Artistes novells solidaris

L'Associació Mestres de l'Art Actual organitza del 6 al 20 de maig la I Exposició Didàctica d'Art. La mostra té dos objectius fonamentals. D'una banda, acostar l'art als infants i als joves dins de les escoles; de l'altra, obtenir recursos econòmics per fer realitat els fins humanitaris de l'Associació Joves Enferms Crònics-Catalunya. Xavier Gran Guri, president i fundador de l'entitat, explica que es vol aconseguir «crear un centre de salut a Barcelona, on es puguin administrar els tractaments adients per millorar la situació dels afectats per malalties neuromusculars cròniques; posar en marxa un servei d'assessorament mèdic i informatiu i instituir un servei de formació ocupacional per a aquestes persones». A través d'aquesta iniciativa, s'agermanen tres conceptes: l'art, l'educació i la salut. «Pretenem estimular la sensibilitat dels qui tenen bona salut envers aquells que n'estem mancats», afirma Xavier Gran.

S'hi presenten obres de trenta-dos pintors i de cinc escultors, a més de cinc àlbums de fotografies. Els artistes que participen en aquesta exposició són llicenciats de la Facultat de Belles Arts o estudiants de l'últim curs. Amb la venda de cada obra d'art, el 75% del que s'hagi recaptat anirà a mans de l'artista i el 25% es destinarà a l'Associació de Joves Enferms Crònics-Catalunya. Si voleu més informació sobre les activitats i projectes d'aquesta entitat, adreueu-vos a Xavier Gran, tel. 639 006 849. L'horari de la mostra, que té lloc al Col·legi Maristes de la Immaculada, és el següent: feiners, de 17.30 a 20.00 i festius, de 10.00 a 13.30.

EXPOSICIÓ DIDÀCTICA D'ART

Col·legi Maristes de la Immaculada (Sala 37)
C/ València, 370 - 08009 Barcelona

Anàlisi d'una guerra

IGUALADA.— L'historiador, polític i advocat Josep Benet i Morell va oferir recentment al Centre Cívic de Fàtima una conferència sobre *Catalunya i la guerra civil, 60 anys després. Una visió crítica*. «Cal veure les coses, encara que dolguin, tal com van anar, i esborrar els mites que s'hi relacionen», va dir Benet, de 79 anys. Al llarg de la ponència, el director del Centre d'Història Contemporània de Catalunya va analitzar les causes de la Guerra Civil espanyola i com la van viure els catalans. Benet va recordar que va costar molt refer la unitat catalana després de la guerra. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Antonio Canova, escultor

Amb motiu del segon centenari del naixement de l'escultor Antonio Canova, Itàlia li va dedicar una sèrie de segells, la numeració Yvert dels quals comprèn de la 740 a la 742. En el segell que presentem veiem *Hèrcules i Licas*, una de les seves millors escultures. Antonio Canova (Posagno, 1757 - Venècia, 1822) és un dels màxims representants de l'estètica neoclàssica. Entre la seva producció escultòrica, cal destacar *Eurídice i Orfeu*, *Dèdal i Ícar*, *Teseu i el minotaure*, *Perseu*, *Venus itàlica* i *Els lluitadors*. Són peces d'una finesa exquisida. El Papa el va nomenar marquès d'Ischia per haver aconseguit retornar moltes obres que Napoleó se'n va apropiar.

Alleujar la solitud de la gent gran

BARCELONA.

Per segon any consecutiu, la fundació privada Amics de la Gent Gran va organitzar el 23 d'abril passat la campanya *Per Sant Jordi, roses i llibres per als avis* sols de Barcelona, amb l'objectiu de portar roses i llibres als avis i a les àvies que viuen en situació d'aïllament i solitud dins de la ciutat. La iniciativa va comptar amb l'adhesió de gairebé setanta personalitats i famosos, com ara el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, la cantant Marina Rossell, l'actriu Lloïl Bertran o el músic Rudy Ventura. Amics de la Gent Gran, a través de 600 voluntaris, treballa des de fa dotze anys per millorar la qualitat de vida de les perso-

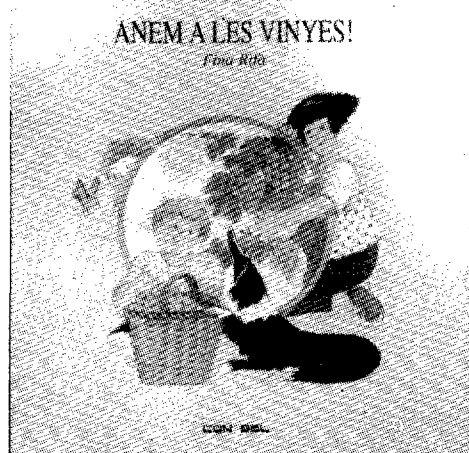
Foto: Josep Masip

nes grans que viuen soles, sense família o amb una família que no se'n fa càrrec, amb una mitjana d'edat de 85 anys i amb greus problemes físics i/o psíquics a causa de la seva avançada edat. (C.C.)

Llibres per als més petits

Aprendre a respectar la natura

En Nin i en Non, dos bessons molt observadors de la natura, descobreixen per primer cop el món de la vinya. És un conte amb una finalitat didàctica, ja que pretén que els infants aprenguin a respectar el medi ambient. La il·lustració destaca per l'expressivitat i la vivacitat dels colors, així com per la tendresa dels personatges. L'autora i il·lustradora, Fina Rifà, ha col·laborat en totes les editorials de prestigi relacionades amb la literatura infantil i juvenil. (C.C.)

◀ **Fina Rifà, *Anem a les vinyes!*** Editorial Esin, Col·lecció La Lupa, Barcelona 1999, 16 pàg.

Amor de mare

En Pol, el petit ós polar, estava tranquil·lament pescant quan el caribú li va dir que la seva mare l'estimava amb tot el cor. «Com es pot estimar amb el cor?» —es va preguntar el nostre protagonista. En el camí de tornada cap a casa es va trobar els seus amics (Ping, el pingüí; Flica, la foca, i Ka, el llop blanc) i entre tots van esbrinar com els estimen les seves mares. En Pol hi trobarà la resposta abans de quedar-se adormit. (C.C.)

◀ **Jean-Baptiste Baronian (text) i Noris Kern (il·lustracions), *Amb tot el cor.*** Editorial Beascoa, Barcelona 1998, 28 pàg.

Metamorfosis sorprenents

Saps en què es converteixen els capgrossos, les nimfes, els pollets o les erugues quan són grans? Aquest llibre encisador amb magnífiques il·lustracions desplegable plenes de color t'ensenyarà en què es converteixen alguns animals. Unes metamorfosis extraordinàries que la mare natura du a terme amb algunes de les seves criatures. (C.C.)

▶ **Keith Faulkner (text) i Stephen Holmes (il·lustracions) *Qui ets tu? Un llibre amb sorpreses!*** Editorial Beascoa, Barcelona 1999, 24 pàg.

El llarg son hivernal

L'hivern és a prop i en Teddy, el petit ós bru, ha de preparar-se per al seu llarg son. Hi ha tantes coses a fer! Sort que els seus amics (l'esquirol, el ratolí i el llop) l'ajudaran. Però arribat el moment de tancar els ulls, el son no acaba d'arribar. Deu ser que s'ha oblidat d'alguna cosa? Sí, per marxar feliç al país dels somnis li faltava el petó de la lluna (C.C.)

◀ **Claude Helft (text) i Ane Velghe (il·lustracions), *Bona nit, Teddy!*** Editorial Beascoa, Barcelona 1998, 26 pàg.

Qüestió d'enginy

Aquesta és la història d'una nena a qui anomenaven Petita Quitxé i que vivia amb els seus pares i els seus dos germans a Guatemala. Un dia els tres infants es van perdre a les muntanyes. Gràcies a l'enginy de la Petita Quitxé, van poder tornar a casa, ja que unes cuques de llum van il·luminar el camí. Al final del conte s'afegeix un mapa i un vocabulari de termes referents al menjar i als costums de l'ètnia quitxé. Patricia Geis n'és l'autora i la il·lustradora. (C.C.)

▶ **Patricia Geis, *Petita Quitxé.*** Editorial Esin, Col·lecció Nens i nenes del món, Barcelona 1999, 32 pàg

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom Adreça.....

D.P. Població Província..... Tel

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import: ☐ anual (52 números) de 11.180 ptes.
☐ semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

☐ domiciliació bancària (en aquest cas emplena l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ transferència al CC del setmanari

2 1 0 0
Entitat

3 0 1 3
Oficina

2 0
DC

2 2 0 0 3 9 1 7 4 1
Compte

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/llibreta

Segones parts, poden ser bones?

La saviesa popular s'equivoca poques vegades. La crea l'experiència, i es transmet de generació en generació molt incommovible, malgrat que les circumstàncies canviïn. L'home i la dona es repeteixen, encara que canviïn els escenaris o la trama.

No sabia dir si Maria Mercè Roca ha volgut fer una reflexió moral, o ha reproduït una anècdota coneguda. Tant se val. El més important és que a través de les seves pàgines es fa la crònica de la recepció saludable de qui aprèn per mitjà de les frustracions i els desenganys, i no es deixa acovardir pels fracassos. Si «no hi ha cap metge bo», la protagonista de *Temps per perdre*, pot exercir de manera saludable l'exercici de consellera de joventut.

És evident que la fantasia davant de viatges exòtics —i París pot arribar a ser-ho per a una noia provinciana— alimenta uns desitjos a vegades irreprimibles. I si aquestes incursions pel «país de les meravelles» es poden fer, molt millor. I això és el que els passa a les protagonistes d'aquesta història que ha imaginat Maria Mercè Roca, això sí, sense gaire originalitat.

Des d'un començament sabem que la història

Maria Mercè ROCA,
Temps de perdre.
Columna, Barcelona 1998.

acabarà malament, perquè el fet de jugar-s'hi el tot pel tot i llançar-se a l'aventura amb un funàmbul —amor a primera vista— és gairebé com llançar-se al buit. Però la joventut o la inexperiència, com se'n vulgui dir, s'atreveix a tot. I «ella» s'hi atreueix.

S'endevina el resultat, encara que sigui com en el conte de la lletera, que trenca la gerra d'una manera inesperada, i a les mans d'una altra dona que no perdona, de la mateixa casta que el que l'enganya, i per si això encara fos poc, la seva «legítima».

Aquesta història, insisteixo, té relativament poca consistència, perquè es podia haver explicat amb menys pàgines. Però és una pàgina viva, que

es pot donar i de fet es dona. Malgrat que suposo un gran dolor, o una nostàlgia que pot ser curativa. Al cap i a la fi, alguns traumes immunitzen i, a més a més, ajuden a escarmen-
tar els altres. Per exemple, tan-
tes fantasies de noia jove, que
s'estavellen davant de les apa-
rences que al principi impres-
sionen, però al final enganyen.

El joc dramàtic de la psicologia de la protago-
nista està ben estructurat, dins de la seva simplici-
tat, i l'antítesi de l'amiga que es regeix pel sentit
comú, també. I el conte ens porta a la conclusió que
hi ha temps per tot, però moltes vegades seria
millor que no existís per a alguns desenganys que
poden fer massa mal. La vida necessita avançar tot
i les cicatrius, però cal evitar que les ferides siguin
mortals.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Concurs de composició de sardanes

Els ajuntaments i els foment de la Sardana de les viles de Ceret i Banyoles convoquen el Quinzè Premi Musical de Composició Sardanista de les Viles de Ceret i Banyoles, que manté una alternança entre les dues poblacions, de manera que un any es fa a Ceret, amb sardanes, i l'altre a Banyoles, amb obres per a cobla. Aquest any correspon a Ceret. Les bases, seguint una orientació similar a d'altres convocatòries, ofereixen cinc premis entre els 7.000 i els 1.500 francs, més un premi popular de 2.500 francs, que concedirà el públic que assisteixi al concert del dia 7 de novembre, a la tarda, a la sala La Unió, de Ceret.

La tramesa d'obres es tancarà el dia 31 d'agost, i caldrà enviar-les al Foment de la Sardana de Ceret, B.P. 115 - 66401 Ceret Cedex, França, fent constar al sobre: XV Premi Musical de Composició Sardanista Banyoles-Ceret.

Gravacions discogràfiques

Darrerement, com ja vam comentar la setmana passada, hi ha molt de moviment en l'edició de discos compactes amb sardanes. A tota aquella relació n'hem d'afegir una altra. L'Agrupació Sardanista de Ripoll ens anuncia la gravació d'un disc compacte d'homenatge al compositor Pere Fontàs. Se la considera l'inici d'una col·lecció dedicada a mestres compositors de sardanes, amb el suport de TV3, Catalunya Ràdio i de la cobla Els Montgrins que, a part de ser-ne la cobla intèrpret, també col·labora en el projecte.

Josep Ventura

Tibidabo us invita:

1. Missa Mensual de l'Obra Expiatòria del Tibidabo. 7 de maig de 1999 a les 19 hores. Podeu participar a la Missa Mensual de l'Obra Expiatòria del Tibidabo. Sortida de l'autocar de la Plaça Lesseps a les 17,30 hores i tornada a les 19,45 hores.

2. Romeria del Ram. Amb motiu de la festivitat de Pentecosta, el dia 23 de maig es farà la tradicional Romeria del Ram, amb la celebració eucarística a les 12 hores. Ofrena del tradicional Ram a l'Ermita Primitiva i dinar de germanor.

3. Festa de Maria Auxiliadora. La tradicional processó de Maria Auxiliadora pel cim del Tibidabo tindrà lloc el dissabte, dia 22 de maig, a les 22 hores. Durant tot el mes de maig, a les 18 hores es faran les Vespres, Mes de Maria y Benedicció Eucarística.

4. Pelegrinatge a Santiago 1999. Amb motiu de l'Any Sant Jacobeu el Temple del Tibidabo organitza del 18 al 24 de setembre el pelegrinatge a Santiago.

5. Adoració Perpètua. En el Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo es fa Adoració davant del Santíssim Sagrament exposat dia i nit sense interrupció. Us invitem a participar una hora al mes.

6. Il·luminació del Temple del Tibidabo. Vols que el Temple del Tibidabo estigui cada nit il·luminat? Suscriu-te. Una hora de llum val 2000 pessetes. Amb la col·laboració de tots el Tibidabo podrà brillar cada nit.

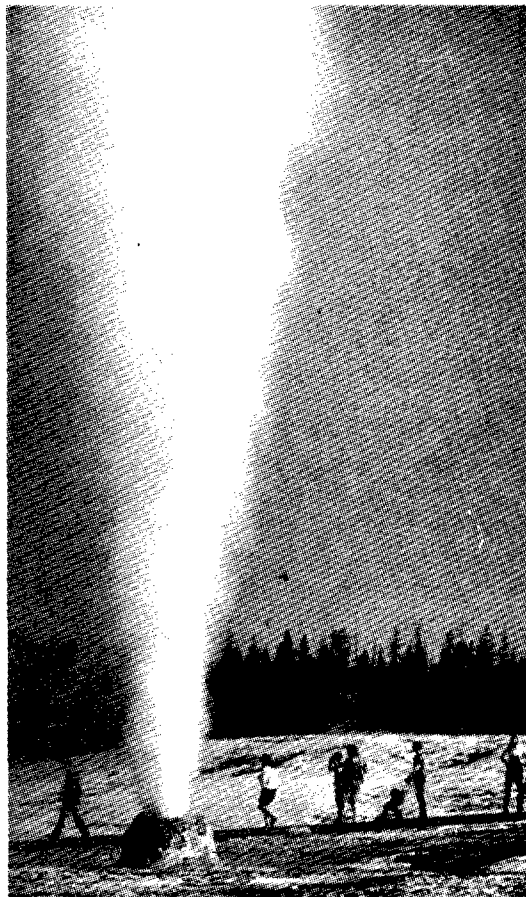
Truqueu-nos al telèfon 934 175 686

Nous interrogants per a l'origen de la vida terrestre

Fins fa poc es creia gairebé segur que els arqueobacteris termòfils haurien estat els primers éssers vius, progenitors dels animals i plantes actuals després d'una llarga evolució. Els arqueobacteris termòfils són bacteris de constitució molt simple que viuen a temperatures pròximes als 100°C. I com que se suposa que la vida s'havia d'originar a temperatures altes perquè és la que afavoreix la formació de molècules complexes, es veia molt probable, per no dir que segur, que la vida primordial s'hauria originat quan aquests éssers procariotes tan simples s'haurien produït. És a dir, ells haurien estat el LUCA (el *Last Universal Cellular Ancestor*), que és com anomenen els biòlegs el primer ésser viu.

Era la teoria que el 1979 havia exposat l'americà Carl Woese: la vida podia haver-se iniciat en gotetes en suspensió a la primitiva atmosfera terrestre a uns 100°C o més. Això havia rebut una confirmació amb la troballa als fons dels oceans de fonts hidrotermals submarines que contenen vida microscòpica d'aquest tipus. Però al Congrés d'Athènes (Geòrgia, EUA) de 1996 alguns assistents ja presentaren dubtes sobre aquesta hipòtesi. No tot es veu clar. I els biòlegs van continuar fent experiències als laboratoris.

I la notícia és aquesta: Patrick Forterre, de l'Institut de Genètica i Microbiologia d'Orsay (França) ha publicat a *La Recherche* (febrer del 1999) un llarg article que mostra com trontollen les bases d'aquesta hipòtesi que havia obtingut un consens força universal. Raons? No podem resumir-les totes. Entre altres, que el primer ésser viu havia de tenir d'àcid nucleic l'RNA, i no el DNA, i s'ha vist que l'RNA es degrada ràpidament a temperatures altes. No es pot sintetitzar bé a 100°C. El LUCA ha d'haver estat un avantpassat (encara desconegut) tant dels arqueobacteris com de les cèl·lules eucariotes. «Haurem d'enterrar l'origen càlid de la vida en la fossa de les hipòtesis efímeres?», pregunta Forterre. Així doncs, continua sent un problema científic no resolt l'origen dels éssers vius sobre la terra.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

23 Els raigs X: unes ones electromagnètiques molt curtes

Que et mirin «per la pantalla» és una pràctica comuna a les clíniques actuals. Els metges, observant el que detecten els raigs X, poden diagnosticar fàcilment certes malalties. És una altra de les aplicacions de l'electricitat descobertes a finals del segle passat. Va ser un invent casual, però que tingué un observador de mèrit que sabé treure'n partit. De fet no va ser el primer a observar els efectes d'aquests raigs. Ja Crookes s'hi havia trobat, però no s'adonà de la importància del fenomen, no el sabé interpretar i no en féu gaire cabal. El qui ara en fa novament la troballa i en treu les conseqüències és un alemany:

Wilhem Conrad Roentgen
(1845-1923)

Va néixer a Lennep (Renània) i va estudiar a Holanda i Suïssa, on es doctorà de físic el 1869. Deixeble i ajudant d'August Kundt (1839-1894), que va ser qui li féu agafar interès per la física. Començà el seu professorat el 1874 i el 1888 era nomenat director de l'Institut de Física de Würzburg.

Des d'aquest càrrec es dedicà plenament a la investigació. Treballava sempre tot sol i les seves recerques s'orientaren de moment cap a la termodinàmica i fenòmens relacionats amb la física de gasos. Del seu treball d'investigador donen fe els quaranta-vuit treballs originals ja publicats en el moment que farà la troballa que ens ocupa. Acaba de complir els 50 anys i es troba ben bé en plena forma per fer noves descobertes. El seu nom encara no ha transcendit en els ambients científics però el posarà als núvols l'article que publicarà

explicant el seu quaranta-novè descobriment. La cosa va anar així:

Eren els primers dies de novembre de 1895. Les experiències que fa són amb raigs catòdics, els que havia descobert William Crookes el 1879. Ja tothom sap que són un flux de corrent elèctric que va del càtode a l'ànode, dins del tub de vidre en què s'ha fet el buit. N'està estudiant la fluorescència que produeixen en certs elements químics. I heus aquí que el 5 de novembre es troba amb un fenomen nou i inesperat: una làmina de cianur de platí que tenia a prop s'il·lumina cada cop que passa el corrent elèctric pel tub de Crookes. Com es produeix aquesta luminescència si el cianur no es troba enfront dels raigs? Va tapar amb un paper negre el tub i el fenomen va continuar igual. Aquella radiació sortia lateralment i travessava el paper negre que fos, com si res. I també la fusta. Només interposant una làmina metàl·lica gruixuda aconseguí anul·lar el fenomen. La conclusió és que ens trobem davant d'unes altres radiacions, diferents dels raigs catòdics, però produïdes per ells, que són molt enèrgiques ja que poden travessar certs materials, fins i tot làmines metàl·liques primes, i que un dels seus efectes és provocar la fluorescència del cianur de platí. Però encara es trobà amb una altra cosa: quan agafà aquella làmina de cianur per retirar-la, veié, amb gran sorpresa, que hi apareixia la silueta dels ossos de la mà. Allò era extraordinari i important!

Tanmateix de moment no publicà la troballa. Abans de fer-ho volia assegurar-se'n bé. I es posà a fer tota mena de proves i experiments amb aquells misterio-

sos raigs que fins i tot travessaven els teixits del cos humà però no els ossos. La seva esposa, en veure'l tan taciturn i afeïtat, començà a témer per la seva salut. Va haver de tranquil·litzar-la explicant-li que tenia entre mans una cosa important i que no podia ser destorbat.

Va trigar set setmanes a publicar la troballa. El 28 de desembre de 1895 envià amb tots els ets i uts un article a l'Acadèmia de Medicina on explicava el resultat de les seves investigacions: *Ein neu Art von Strahlen* (Un nou tipus de raigs). Va causar sensació. «He observat —deia—, i moltes vegades també fotografiat, diverses ombres que resulten d'un fenomen sorprenent. Els ossos de la mà, uns pesos tancats dins d'una caixeta de fusta...» Una de les fotos que hi presentava era la mà de la seva muller amb l'anell nupcial i tot.

Ressonància del descobriment

La troballa interessà moltíssim. Laboratoris d'Europa i d'Amèrica repetiren les observacions amb gran èxit. El 23 de gener de 1896 Roentgen va ser invitat a donar una conferència sobre el tema, davant de metges qualificats, en ordre a l'ús que se'n podria fer per detectar objectes estranys dins del cos humà o bé l'estat dels ossos. Demanà un voluntari per fer una demostració i pujà el cèlebre anatomista suís Rudolf A. von Kolliker (1817-1905) i hi posà la mà; tothom en va poder veure els ossos a la pantalla (que per cert mostraven bon estat, als seus 79 anys que tenia) i va esclatar un aplaudiment frenètic de tota l'assemblea.

Roentgen no va poder donar l'explicació de quina naturalesa era aquella misteriosa radiació. Sugerí que provisionalment se'n digués *raigs X*, tal com es fa en matemàtiques, on es designa *x* la quantitat desconeguda en una equació. I amb aquest nom encara és designada usualment, si bé molts prefereixen dir-ne *raigs Roentgen* (o

raigs Röntgen, que és el mateix; en alemany yambé es pot escriure de les dues maneres), ja que ja no és una radiació incògnita; ara sabem que són ones electromagnètiques de gran energia i, en conseqüència, d'ona molt curta. Però això no es va saber de seguida. Roentgen va suggerir que potser eren ones de l'èter diferents de les de la llum; aquestes són ones transversals i els raigs X potser longitudinals. Es va equivocar. Són transversals com les lluminoses, si bé molt més energètiques. Això es demostrà el 1912: Max T. von Laue (1879-1960) i William H. Bragg (1890-1971) aconseguiren la difracció dels raigs X a través de la finíssima malla cristal·lina d'un cristall natural. Això demostrava que eren ones transversals i amb una longitud d'una mil·lèsima de la de les ones de la llum (com més curta és una ona electromagnètica, més energia transporta).

El 1896 Roentgen havia rebut la medalla Rumford i el 1901, any en què s'inaugurà la donació dels premis Nobel, ell va ser el primer guardonat amb el de Física. I no volgué res més. Va renunciar a patentar el seu invent; el va regalar a la humanitat, renunciant a tot guany crematístic. Però en la guerra mundial de 1914-1918 hi hagué aquella gran inflació del marc que portà tants alemanys a la pobresa i Roentgen no va ser una excepció. Acabà els seus dies en aquest món, el 1923, vidu i sense fills, en condicions ben precàries, víctima d'un carcinoma intestinal.

Els raigs X van portar una utilitat immediata i grandíssima a la medicina. Només feia quatre dies exactes que havia arribat a Amèrica l'invent i ja es va fer servir per localitzar una bala a la cama d'un soldat ferit. De moment s'ignorava que una llarga exposició als seus efectes pogués produir efectes nocius, entre altres la leucèmia o altres tipus de càncer. Ara s'anomena *roentgen* la unitat de radiació electromagnètica.

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 07.00-07.05 *Mirant Endins* (petit espai de reflexió)
08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi* (programa cultural per a tots els públics). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
21.30-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazin d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical), a càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Alberto Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimarts

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi*
21.30-22.00 *Cinc Cèntims*
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (inclou *Mar de Claror*, programa de catequesi)
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi*
21.30-22.00 *Cinc Cèntims*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Cita Concertada* (espai per a la conversa). Presentat i dirigit per Helena García Melero.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-21.30 *Parèntesi*
21.30-22.00 *Cinc Cèntims*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *En Família* (temes al voltant de la família). Presentat i dirigit per Ester Alloza.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
21.00-21.30 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
21.30-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol
22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazin d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazin de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
00.30-01.00 *Fila 7* (selecció de musicals). Presentat per Sergi Corbella.
01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música de jazz). Presentat per Txell Bonet.
01.30-02.00 *De nou n'heu* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 07.00-07.05 *Mirant Endins*
09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
21.00-21.30 *La Pròrroga* (informació esportiva). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
21.30-22.00 *Bojos per la Ciència* (tertúlia científica). Presentat i dirigit per Antoni París i Caterina López.
22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Úbeda i Roger Padollers.
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Lourdes Vergés i Rogeli Vázquez.
00.00-02.00 *A Cel Obert* (programa de reflexió i pregària). Presentat i dirigit per Montserrat Esteve.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *Una Setmana Més*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *El Tresor de la Història*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.30-22.00 *La Taula de l'Evangeli*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

- 09.00-09.15 *Informatiu local*
14.00-14.15 *Informatiu local*
20.00-20.15 *Informatiu local*
21.15-22.00 *Senda Sonora*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

- 09.00-10.00 *Senda Sonora* (repetició)
12.00-12.30 *Una Setmana Més* (repetició)
12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
21.00-21.30 *Estels Sobre el Principat* (repetició)

Diumenge

- 08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)
18.00-18.30 *Els Nostres Tresors* (repetició)

«La Verge i el Nen», de Raffaello Santi (1483-1520). El mes de maig és el mes de les flors i de Maria, «Últimas preguntas» ens mostra la dimensió mariana de la fe cristiana.

TELEVISIÓ

Diumenge 9

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
09.30 *Pueblo de Dios*
10.00 *Últimas preguntas*
«España, tierra de María». El mes de maig s'inicia amb la mirada posada en Maria. En ella es va encarnar el Fill de Déu i ella el va lliurar convertit en nen a la humanitat.
10.25 *Testimonio*
10.30 *Santa Missa*
Dia del Malalt. Des del Santuari de la Mare de Déu del Miracle, de Riner (Solsonès, bisbat de Solsona), presidida pel bisbe diocesà Dr. Antoni Deig i Clotet, amb la participació de la comunitat benedictina i del poble fidel.
11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 10

- 17.15 *Pueblo de Dios*

Dissabte 8

- 09.20 *Signes dels Temps*
«La donació d'òrgans. Tornar a viure després d'un trasplantament.»
Reportatge de quatre testimonis de persones que viuen gràcies a un òrgan trasplantat o bé que estan a l'espera d'aconseguir-ho.
Altres temes:
—Ignacio Ellacuría. 10 anys de la seva mort. Reportatge i entrevista a Luis de Sebastian, un exrector de la Universitat Centreamericana.
—La Primera Comunió. Un sacrament cristià o una festa de regals i vestits cars?
—Reflexió sobre l'Evangeli amb Josep M. Ballarín.
(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a la 1.30 h de la nit, pel Canal 33.

Cada divendres

- 20.30 *Creure avui*
(Dirigit per Ramon Safont-Tria.)
Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- 21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada divendres

- 22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Trasponder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida* (director: Francesc Rosaura).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo*. Tots els divendres, a les 15.00h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h *Letra y música*; 15.00h *Espejo del tercer mundo*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informativo diocesano*; 10.00h *Iglesia noticia*; 14.30h *Radio de ensanche*; 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 15.00h *Espejo del tercer mundo*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Radio de Ensanche*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos de Dios*. Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (II part) al pare Josep M. Massana i Mola, franciscà missioner a Burundi i Malawi des de fa 30 anys; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

Ràdio Molins de Rei

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 13.30h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimecres 19.00h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimecres 19.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h.

* **Ràdio Palafrugell** repeteix el programa dimarts a les 2.30 del matí. Les emissores **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM), **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM), **Ràdio Tordera** (107.1 FM) i **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) emetran properament aquest programa.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *El significat de l'Evangeli*. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 15.05h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

* L'emissió que es realitza a les 15.05 a **Onda Rambla Girona** és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda* de Tots d'aquesta emissora.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbi.

L'emeten **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 16.45h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 13.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimarts 19.00h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dijous 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) dissabte 15.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. * **Ràdio Palafrugell** repeteix *La Cova del Country* els dijous a les 2.30 del matí. **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM), **Ràdio Tordera** (107.1 FM) i **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) inclouran properament

aquest programa en la seva programació.

Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu de Sant Joan** (Sant Joan de les Abadesses) (107.4 FM) dilluns 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R. Dos.84-Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA programa mensual de 30 minuts que analitza i aprofundeix temes d'interès. Presenten: Anna Estartús i Josep Casellas.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 15.05h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 15.05h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) últim divendres 15.05h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) sense concretar. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) primer dijous 19.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim dissabte 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h.

* **Ràdio Palafrugell** repeteix aquest espai el primer dissabte de mes a les 3.00 del matí.

PUNT DE TROBADA magazine setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. Té les seccions *Dels joves per als joves*, *Costumari Cristià*, i l'últim divendres de mes *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta: Carles Sánchez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM), **Cope Figueres FM** (88.0 FM), **Cope Costa Brava** (90.3 FM) els divendres a les 15.05.

ALTRES PROGRAMES DE RÀDIO

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.10h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (91.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

* **Ona Jove de Riudellots** retransmet també la missa els dissabtes a les 20.30 i de dilluns a divendres a les 8.00.

Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia*, diumenge 10.00 matí.

Ràdio Dos.84-Hostalric (105.8 FM) *Antena familiar*, dissabte 14.00h.

Ràdio Salt (97.7 FM) *Parròquies de Salt*, dissabte 9.05 matí.

Ràdio Tordera (107.1 FM) *La veu de la parròquia*, dissabte 9.05 matí.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte i diumenge a les 14.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte i diumenge a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.30 a 21.30 *Càritas a la ràdio*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldesona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

**MAIG ÉS EL MES
CONSAGRAT
A MARIA, MARE DEL
BELL AMOR**

Internet

• **COLÒMBIA.**— El Servei Jesuïta a Refugiats (SJR) Colòmbia ha posat en marxa una pàgina web. A www.desplazados.org.co trobareu informació sobre el desplaçament provocat per la violència a Colòmbia. La pàgina inclou anàlisis contextuals, informació sobre la tasca de SJR, experiències personals, etc. També recull informació sobre altres institucions jesuïtes que estan treballant amb els desplaçats en diverses zones del país.

Barcelona

• **EXPOSICIÓ DIDÀCTICA.**— El 6 de maig s'inaugura una mostra, organitzada per l'Associació Mestres de l'Art Actual, per recollir fons per a l'entitat Joves Enferms Crònics. Lloc: Col·legi Maristes de la Immaculada, c/ València, 370 - Barcelona. Més informació: Xavier Gran, tel. 639 006 849.

• **AMICS DE LA MÚSICA DE STA. MAGDALENA.**— El 7 de maig, a les 21.00, dins del III Festival de Música Clàssica i Tradicional d'Esplugues de Llobregat, tindrà lloc un concert del quintet de metalls 2111 Gòtic Brass amb obres de Kachaturian, Listz, Rossini i Albéniz. Lloc: Església de Santa Maria Magdalena, pl. Pare Miquel d'Esplugues - Esplugues de Llobregat.

• **COMPROMÍS AMB EL SUD.**— L'11 de maig, a les 20.30, Sergi Dotú, que ha participat en els camps de treball de SETEM explica la seva vivència com a cristià en el voluntariat amb el Tercer Món. Hi haurà diapositives. Més informació: CCU, c/ Villarroel, 81, baixos - Barcelona, tel. 933 233 368, fax 934 546 890.

• **DIA DEL MALALT.**— El 12 de maig, a les 18.00, conferència sobre l'Aportació de la dona a l'assistència sanitària de la germana Dolors Sitjes i Vila a l'Hospital Materno-Infantil Sant Joan de Déu, passeig Sant Joan de Déu, 2 - Esplugues de Llobregat, tel. 932 804 000.

• **ESPAI VOCACIONAL.**— El 15 de maig, d'11.00 a 13.30, encontre vocacional per a joves a partir dels 17 anys per conèixer el seminari, la vida dels seminaristes i descobrir la pròpia vocació. Lloc: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231 - Barcelona. Inscripcions: 934 541 600 i 934 549 012.

• **CONCERT SOLIDARI.**— L'associació «Per l'altre cor cremat de

Barcelona» organitza el 14 de maig, a les 21.00, un concert d'espirituals negres amb el Quartet Iray a l'oratori de Sant Felip Neri, pl. Sant Felip Neri - Barcelona.

• **CORALS UNIVERSITÀRIES.**— El 15 de maig, a les 18.00, es clourà el II Cicle de Corals Universitàries. Lloc: Paranimf de la Universitat de Barcelona, plaça Universitat.

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El 15 de maig, a les 21.30, tindrà lloc l'acte «Instants de trobada» a càrrec de Baula de Bauxa. En el marc de la primera Mostra de Teatre Social, organitzada per l'Escola Universitària de Treball Social (ICESB) i l'Escola Universitària d'Educació Social (Pere Tarrés) de la Univer-

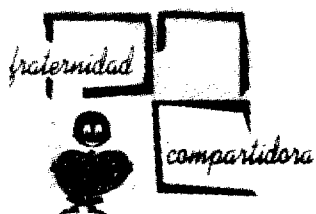
sitat Ramon Llull. Lloc: Ateneu Nou Barris, c/ Portlligat, s/n - Barcelona.

• **FESTA DE L'ACCIÓ.**— La JOC Nacional de Catalunya i les Illes. Joc-Jobac organitza la Festa de l'Acció el 15 i el 16 de maig a Rubí. Entre les activitats que es faran destaca l'acte de cloenda de la campanya Pel treball digne. Jove: no t'aturis!, una manifestació, un concert, una fira d'entitats i una Eucaristia. Tots els actes es duran a terme a la plaça Nova, davant de l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat. Més informació: tel. 933 022 924.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 16 de maig, a les 11.15, concert de l'orquestra de cambra Amics dels Clàssics amb el violinista Lluís Sánchez i la direcció de Joan Palet. Interpretaran peces de Mozart i Haendel, entre d'altres. Sala d'actes de l'Orfeó Gracienc, Astúries, 83 - Barcelona.

• **ENCONTRE CATALANOBLEAR DELS INSTITUTS SECULARS.**— El 16 de maig amb el lema «Cridats a ésser llum i escalf per a la vida del món», celebració al monestir de Montserrat de la cloenda del treball del curs sobre aquesta forma de presència de persones consagrades a Déu en el món com a llevat i ferment. Al matí missa conventual, audiència del Pare abat i ponència de Mn. Sebastià Taltavull, vicari general de

A SANTIAGO EN PEREGRINACIÓ

del 16 al 30 de juny
Organitzat per Ekumene

Recorregut: d'Astorga a Santiago de Compostel·la
Destinatari: joves inquiets que busquen un sentit a la seva vida i que viuen la vida com un camí cap al Pare.

Informació: José Antonio, c/ Hermandad, 4 - 28978 Casarrubuelos (Madrid)
Tel. 918 167 033

COINCIDENT AMB EL 1R ANIVERSARI DE LA TROBADA DEL PAPA AMB ELS MOVIMENTS ECLESIALS, CELEBRAT AL VATICÀ, US CONVIDEM A LA

**TROBADA OBERTA A TOTS ELS
MOVIMENTS DE LA DIÒCESI**

que se celebrarà a Barcelona, el pròxim
30 de maig del 1999.

Presideix la trobada monsenyor **Ricard Maria Cardenal Carles**

«Obriu-vos amb docilitat als dons de l'Esperit! Acolliu amb gratitud i obediència els carismes que l'Esperit concedeix constantment!»
(Joan Pau II, Vaticà 30 de maig del 1998).

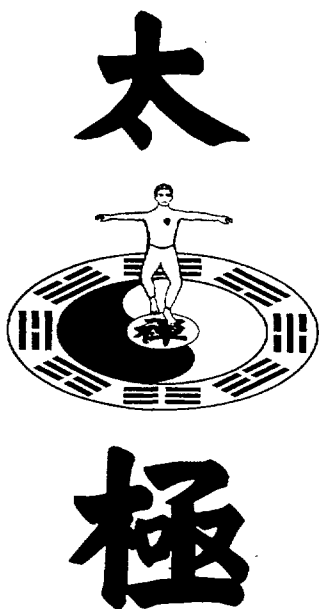
La Salle Bonanova (9.30 h-14 h)
Pje. Bonanova, 8 (entrada pel carrer Ribagorça)

Informació: 932 007 016 de 14 a 18.00 h.

«Estimeu les persones bones i
estimeu també les que no ho són
perquè s'hi tornin.»

CONVIVÈNCIA AMB PETER YANG:

Del 13 al 22 de maig a Brixlegg (Àustria)
Informació: Gerda Osorio,
Tel. 00-41-1-4824407

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
Rincón del Silencio
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

CAMPANYA DEL ROSARI

Per cada donatiu de 1.000 ptes. que
ens envieu, rebreu el llibret *Bajo Tu
amparo nos acogemos* i nosaltres
n'enviarem un altre a Rússia en
nom vostre. També rebreu un
rosari beneït pel Sant Pare.

Amb la col·laboració de tots, aviat
haurem enviat milions de llibrets a
l'Europa de l'Est

Ajuda a l'Església Necessitada. Associació Pública Universal de la Santa Seu
Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. (93) 237 37 63
c/c: 1260-2110027312 - Banco Central Hispano - Via Augusta, 6 - Barcelona

Des del carrer

Si a la teva porta crida un nen
 ¡Estima'li! Dóna-li aigua si té set
 ¡Dóna-li menjar si té fam! Recorda
 aquell que va néixer un dia, i que en un
 pessebre dormia./ Es va presentar com a
 home, renunciant al que dret tenia./ ¡Ell!
 Que podia ser rei si volia./ Mai va voler
 riquesa, i va entregar amor
 ¡A tots us va estimar!

Aquest és un poema del llibre «Volves en l'aire» de l'escriptor Sebastià Fernández, que afirma que «la vida és poesia i d'ella, se'n poden crear un munt de poemes». Fernández també ha publicat «Records», una obra que defineix com un al·legat contra la guerra, una crítica punyent de la societat i un crit a favor de la pau.

Foto: Marta Puyol

Joan Carrera Planas
 Bisbe auxiliar de Barcelona

Art i fe, una amistat històrica

Sovint s'ha remarcat que avui dia les esglésies són l'únic espai —o un dels poquíssims— on la gent canta d'una manera habitual. Menys optimista és l'observació que em feia, dies enrere, un amic: «M'he fixat», deia, «que, a Montserrat, quan entonen el *Virolai*, només la gent gran el segueix. Els joves callen». És clar que, en contrapartida, podríem parlar dels nombrosos grups de joves que canten i toquen instruments en moltes celebracions litúrgiques i, no cal dir-ho, en les trobades juvenils, com la mateixa vigília de la Mare de Déu de Montserrat al seu monestir. Deixo de banda el tema de la qualitat: seria massa llarg i difícilment ens posaríem tots d'acord.

I la literatura? Fa cents anys els llibres de Verdager eren *best-sellers*. Ara és més difícil trobar vivències de fe en els llibres més venuts. No fa gaire, *Santa Maria, pa cada dia*, de Mn.

Ballarín, va ser un èxit. Però els temes cristians arriben, generalment, al gran públic dins d'un context crític, en graus diversos: des de la biografia del bisbe Pere Casaldàliga, de Francesc Escribano, fins a *El hereje*, de Miguel Delibes.

L'escultura i l'arquitectura, igual que la pintura, de contingut religiós, s'aixopluguen als temples. La nostra Sagrada Família és, en aquest sentit, un cas únic: a redós de l'obra arquitectònica no para de créixer l'art escultòric més actual.

M'ha suscitat aquest cop d'ull, volgutament lleuger, la Carta del Sant Pare Joan Pau II als artistes, que acaba de ser publicada. «M'adreço a vosaltres», diu el Papa, «artistes de tot el món, per confirmar-vos la meua estimació i per contribuir a reprendre una més profitosa col·laboració». Després d'endinsar-se en un passat gloriós «d'aliança entre evangeli i art», el Papa fa dues consideracions. La primera, en to afirmatiu: «L'Església té necessitat de l'art». La segona, discretament formulada amb interrogant: «L'art, té necessitat de l'Església?».

No cal dir que la necessitat que té l'Església de l'art va infinitament més enllà dels aspectes funcionals. «La missió de l'Església és fer perceptible i, tant com sigui possible, fascinant, el món de l'esperit, de l'invisible, de Déu.» I «l'art té aquesta capacitat peculiar de reflectir els diversos aspectes del missatge, traduint-los en colors, en formes, en raons...».

Pel que fa a l'aportació de l'Església a l'art, el Papa observa que «el cristianisme, en virtut de l'Encarnació del Verb de Déu, ofereix a l'artista un horitzó particularment ric en motius d'inspiració».

La carta acaba animant els artistes a meravellar amb la bellesa i a suscitar així l'entusiasme que els homes d'avui i de demà necessiten. I cita un poema del polonès Cyprian Norwid:

La bellesa serveix per crear entusiasme en el treball;
 el treball, per renéixer.

«La fe em va ajudar a treure un bé de la malaltia»

—Quan va començar a escriure?

—Treballava d'encarregat en una agència de transports de Vic i per problemes de salut, a causa d'una meningitis i d'una perforació d'estómac, em van donar la invalidesa als 55 anys. Vaig rebre un cop molt fort i em vaig quedar un temps enfonsat, però gràcies a l'amor i la companyia de la meua dona i de la família vaig poder superar-ho. M'havia de plantejar fer coses per no convertir-me en un ociós i vaig decidir aprendre català, i aleshores vaig començar a escriure.

—Quina crítica ha rebut de les seves obres?

—Tant de *Volves en l'aire*, com de *Records*, el pare Batllori dels jesuïtes, que en va revisar l'ortografia, em va comentar que li havien agradat molt. D'altra banda, Constantino Romero

m'ha enregistrat la primera poesia de *Volves en l'aire* en una cinta de casset.

—Com li van publicar aquests dos llibres?

—La meua dona va estalviar una mica i va anar a una editorial per publicar-los. Jo no en sabia res i va ser una sorpresa immensa. A més, a la presentació de les dues obres va dir unes paraules l'alcalde de Monistrol de Montserrat, on vaig néixer i créixer.

—Quin és l'argument de *Records*?

—En l'obra *Records*, alguns personatges del llibre són reals i el principal protagonista que parla en primera persona —encara que no sóc jo—, té moltes coses de mi. A l'obra reflecteix el xoc que va ser per a molts nens la Guerra Civil. Per exemple, a mi em va passar que vaig trobar un home assassinat, que apreciava perquè ens coneixíem de tota la vida, i és un fet que

encara em dol i sempre més l'he portat gravat a la memòria. També recordo que els meus dos germans grans van anar al front amb diversos nois del poble, dels quals no en van tornar ni la meitat.

—I de *Volves en l'aire*?

Volves en l'aire és un recull de poesies on parlo dels racons del meu poble, Monistrol de Montserrat, de la fe, de la pèrdua d'un ésser estimat, del racisme, del Nadal, dels somnis, etc.

—Com viu la seva malaltia?

—La fe m'ha ajudat a vèncer la meua malaltia, en comptes de quedar-me a casa encongit, vaig començar a escriure. La fe és amor i jo visc d'amor. Amb la fe m'he superat; em va ajudar a treure'n un bé, de la malaltia.

Marta Puyol

Ara mateix

El Barça

Parlar del Barça a *Catalunya Cristiana* és gairebé ineludible ara que se celebra el seu primer centenari. Els que gaudim, gràcies a Déu, d'una certa edat, hem pogut veure com des dels primers temps l'afició li ha donat suport incondicional i entusiasta, i hem vist passar sobre la gespa veritables genis d'aquest esport que, per alguna cosa, ha merescut el títol d'esport rei...

D'aquells temps, qui no recorda el mític Samitier, o aquell Alcántara de xut imparable, o aquell porter Platko, el Manasses, de sobrenom? I tants i tants altres, com els que hem vist desfilant mentre rebien l'homenatge de l'afició abans d'iniciar el partit del centenari entre el Barça i la selecció del Brasil, important i lluitat malgrat la pluja que maldava per deslluir-lo.

I cal tenir present, sobretot, el servei de cohesió de tot el poble català que va aportar en temps políticament difícils, coronat amb la frase feliç: «El Barça és més que un club...»

Enhorabona pels seus primers cent anys!

Oriol Camps

Impromptu